

ČASOPIS
RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI
ČESKOSLOVENSKÉ
V PRAZE.

ROČNÍK II.

I 9 3 0

R e d i g o v a l

Ph. Dr. ANT. MARKUS.

V PRAZE 1930

Nákladem Rodopisné Společnosti Československé v Praze.
Vytiskl „Družstevotisk“ v Třeboni.

PhDr. Adolf Lud. Krejčík:

Rodopisné zprávy hořických urbářů z let 1628—1632.

Urbáře, popisy to velikých statků a soupisy příjmů jejich na penězích, plodinách, dobytku, průmyslových výrobcích a pracích, robotách ručních i potažních, nejsou sice přímými hlavními prameny rodopisnými, mohou však přece poskytnouti rodopisci vítané zprávy, není-li pramenů přímých. Podle zpráv urbářů nebude možno sestaviti úplné rozvody a vývody, přece však jest možno získati z nich zprávy, kteří rodové někdy poddanského obyvatelstva žili na určitém velikém statku v jmenovaných vesnicích a jaké společenské postavení zaujímali v tehdejší společnosti. Soupisy příjmení i jmen osobních, křestních, zapsaných v urbářích upozorní rodopisce na možné souvislosti a doloží historický vývoj příjmení, které od 16.—17. století se začíná ustalovati v různých těch formách, jež se pro novější dobu pokusil zachytiti *Antonín Kotík* v své studii »*Naše příjmení*« (Praha, n. vl., typ. Ed. Beauforta, 1894, 8, str. 288).

Ukázkou, co se dá z urbáře vytěžiti pro rodopis, chce býti toto pojednání.

*

Panství Hořické v někdejší kraji bydžovském bylo v letech 1621—1634 částí komorních neboli svěřenských statků vévodství Frýdlantského známého válečníka a velkého hospodáře Albrechta z Valdštejna. Panství obsahovalo vedle vlastního panského hospodářství dvorského, rybníčního a lesního 2 městečka (*Hořice** a *Mlázovice*) a 22 vesnice (*Bašnice*, *Bříšťany*, *Černůtky Dolení* a *Hoření*, *Dluhodvory*, *Dobeš*, *Doubravu*, *Chvalinu*, *Kanice*, *Lhotu Šárovcovu*, *Libín*, *Mezihoří*, *Milovice*, *Ostroměř*, *Petrovičky*, *Přánky*, *Řečici*, *Sukorad*, *Tikový*, *Třebověnice*, *Újezd Svatojánský* a *Sylvárův*). Jako základ řádného hospodářství nařídil Valdštejn »se-

*) Kursivou vytištěná písmena značí zkratky těchto míst v dalším jmenovém seznamu.

psati nová urbární registra« svou známou Frýdlantskou hospodářskou instrukcí z 14. června 1628.¹⁾ Tato registra z let 1628/9 a ze dne 10. prosince 1632 se nám zachovala a jsou dnes uložena v Čsl. státním archivu zemědělském v Praze.

V urbánních soupisech platů stálých i běžných a povinností, které osedlí vykonávali, setkáváme se s těmito jmény:²⁾

<i>Adamců</i> Václav (Tře) z,	<i>Čapek</i> Jiřík (S) s,
<i>Adámeků</i> Pavel (Hoř),	Martin (Pe) ch,
<i>Adámekův</i> Jiřík (Hoř),	<i>Čelík</i> Pavel (ÚS) z,
Tobiáš (Hoř),	<i>Čeperka</i> Václav (DČ) s,
<i>Apoštol</i> Adam (Pe) s.	<i>Čepička</i> Václav (Hoř) hrnčíř, ne- ní mezi osedlými.
*	<i>Černej</i> Řehoř (Pe) z,
<i>Balvín</i> Kryštof (Hoř),	<i>Čerovský</i> Adam (Hoř),
<i>Bažant</i> Adam (DČ) s,	Jan (Pš) s,
<i>Bedkovec</i> Jiřík (Ba) ch,	<i>Čížek</i> Martin (O) z,
<i>Bednář</i> Jan (Hoř),	<i>Čoberna</i> Mikuláš. (O) z,
Matěj (Hoř),	<i>Čoborna</i> Mikuláš (O) z,
<i>Beneš</i> Petr (Hoř) 2×	*
<i>Bičičtš</i> Jan (Hoř),	<i>Daněk</i> Jakub (Pe) s,
Martin 2× (Hoř),	<i>Davidův</i> Jan (Mí) z,
Matěj (Hoř),	<i>Doležal</i> ? (HČ) s pustý,
Pavel (Hoř) švec,	Jan (Hoř),
Petr (Hoř),	Jan (DČ) z,
Václav (Hoř),	<i>Đoubek</i> Matěj (Libín) z,
<i>Bičičtšová</i> Dorota (Hoř),	<i>Drahotický</i> Mikuláš (Tře) z,
<i>Bičman</i> Martin (Bří) z,	<i>Drlej</i> Adam (Úsj) z,
<i>Bílej</i> Havel (Ml) z,	Jan (Úsj) s,
Václav (Lš) ch,	Jan mladší (Úsj) z,
<i>Břevnovský</i> Jaroslav pán (HČ) s,	Jiřík (Úsj) z,
<i>Březovský</i> Mikuláš pán (Tře) z,	<i>Dub</i> Jan (Bří) s,
<i>Brožek</i> Jiřík (Ml) s,	<i>Dudek</i> Jiřík (Hoř),
<i>Bryknar</i> Řehoř (O) z,	<i>Dušek</i> Václav (O) z,
<i>Burian</i> Matěj (Dou) ch.	Vít (S) z.
*	*
<i>Cikán</i> Martin (Ba) s,	<i>Eplmon</i> Václav (Hoř).
Matěj (Bří) s.	*
*	<i>Fálek</i> Václav (Hoř),

¹⁾ Archiv Český XXIII., str. 23—98.

²⁾ Za jmény následují v závorkách zkratky míst, v nichž osedlí seděli, za nimi pak zkratky pro označení stavu osedlých: s = osedlý s potahem, z = osedlý bez potahu neb zahradník, jak je jmenují urbáře, ch = chalupník na obci.

Falk Mikuláš (Hoř),
Falko Martin (Hoř),
Faltys Petr (Úsj) s,
Fanta Jan (Hoř),
Fidra Bartoloměj (Mi) z,
Fijala Jan (Hoř),
Filer Jiřík (ÚS) z,
Flegel Kašpar (Hoř),
 Michal (Tře) z,
Forman Jiřík (Ml) s,
 Tomáš (O) z,
Franků Jan (Tře) z,
Frýdlandský Jiřík (DČ) z,
Fukspern Michal (Úsj) ch,
Futera Tobiáš (HČ) z.

*
Gottwald Jiřík (Hoř),
Grygová ? paní (Dobeš) s.

*
Haliř Matouš (Mez) z,
Haliřek Jan (S) z,
Haltýrník Kryštof (Pe) z,
Hameš Martin (Ml) z,
Hartman Jan pán (Ml) s,
Hašek Jan (K) s,
Havlů Zikmund (Hoř), kolář, ne-
 ní mezi osedlými,
Hlávka Jan (Ti) z,
Hodek Václav (Hoř),
Hofman Jiřík (Hoř),
 Kryštof (Hoř),
Holej Jan (Bří) z,
 Václav (Ti) ch,
Holous Ondřej (LŠ), není mezi
 osedlými,
Holouš Ondřej (Li) z,
Honsův Jan (Hoř),
Horák Jakub (Pš) s,
 Jiřík (Tře) z,
 Matěj (Bří) s,
 Štěpán (O) z,
Hošek Jakub (Pš) s,
Hoškův Matěj (S) s,
Houba Jiřík (Ml) s,
Hradištský Šimon (Hoř),

Hrdina Václav (Hoř),
Hrubeček Jan (Hoř) 2×,
Hrubej Jan (O) ch,
Hrubeš ? (HČ) s pustý,
Hrubín Jakub (Dou) z,
Hruška Adam (DČ) s,
 Jakub (DČ) z,
Hvízdková Anna (Hoř),
Hyman Jiřík (Ml) z,
Hyšperský Václav (Hoř), pekař.

*
Chalupa Martin (Hoř),
Chlemesta Jan (Hoř),
Chmelík Jan (Ba) s,
 Pavel (LŠ) ch,
Chodovský Jiřík (Hoř),
Chudoba Tobiáš (Hoř).

*
Jankův Hons (LŠ) ch,
Jansa Jan (Hoř),
Jaroměřský Martin (Tře) z,
Jaroška Anna (K) s,
Jedlička Adam (Hoř), kolář,
 Jan (Hoř),
 Jiřík (Hoř),
 Martin (Hoř),
Jelínek Václav (Hoř), švec 2×,
Jeník Václav (Hoř), 2×,
Ješek Jakub (Hoř) 3×,
Jezbera Adam (Ba),
Jirousek Mikuláš (Úsj) s,
Jitčinský Jan (Hoř),
Jonáš Blažej (Hoř),
 Jakub (Hoř),
Jozefův Jan (Hoř),
 Jiřík (Hoř),
Jozek Jiří (Hoř),
Junek Jiřík (O),

*
Kabeláč Jan (Tře) s,
Kamenická Anna paní (Ml),
Kaplan Jan (Ml) s,
Kašpárek Václav (DČ) z,
 Václav (Hoř),
Kašparův Václav (Hoř),

- Kaštan* Pavel (Hoř) z,
Kazman Mikuláš (Úsj) viz *Koz-*
man,
Khýn Jakub (Dou) z,
Klabská Salomena (Hoř),
Klabský Jan (Hoř),
Václav (Hoř),
Klamperna Adam (Ml),
Klejcar Jan (Chval) s,
Klikar Václav (Ml) s,
Klimeš Jan (Ba) z,
Jiřík (S) s,
Klotal Jiřík (Chval),
Kocourek Jan (Hoř) s,
Kohout Jiřík (Ml) 2×,
Kolář Jakub (Ml) 2× z,
Martin (Hoř) s kolář,
Kopecký Adam (S) z,
Blažej (Ml) z,
Martin (DČ) z,
Matouš (Ml) z,
Kopřiva Martin (Hoř) švec, ne-
ní mezi osedlými,
Koptík Jiřík (Hoř) 3×,
Korbel Pavel (Hoř), švec 3×,
Kornowz Jan (Ml) z,
Pavel (Ml) s,
Kovácký Mikuláš (Hoř) 3×,
Kovář Jiřík (Ml) ch,
Jiřík (Nová Ves) není mezi
osedlými,
Martin (Ml) z,
Martin (Úsj) s,
Kovářka Lidmila (Úsj), není mezi
osedlými,
Kovárnický Jan (Ba) ch,
Kozka Martin (Pš) s,
Kozman Mikuláš (Úsj) ch,
Koželuh Adam (Hoř) 2×,
Kožesník Kryštof (Hoř),
Pavel (Hoř),
Kračmar Jan (LŠ) ch,
Krafek Havel (Mez) z,
Matěj (LŠ) s,
Křemář Jiřík (Úsj) z,
Krejčí Havel (S) ch,
Krejčí Jiřík (LŠ) z,
Matěj (Úsj.) ch,
Kremlík Mikuláš (LŠ) z,
Kříž Jan (Dou) z,
Křížek Václav (LŠ) z,
Kroupa Václav (Mi) ch,
Kubát Jiřík (Ml) z,
Kubeš Jan (Ba) z,
Kubiček Jan (Chval) s,
Kubišta ? (Bří) s,
Kuchař Jan (Ml) s,
Kulhánek Matěj (DČ) z,
Kulhavej Jan (ÚS) z,
Kutal Jiřík (Chval) s,
Kutnohorský Pavel (Hoř),
Kvasnička Jan (Ml) z,
Kvíčala Adam (Úsj), není mezi
osedlými,
Jan (S) ch.
*
Lacina Václav (Ml) z,
Landcman Matouš (Hoř) švec,
Laurin Jan (Hoř) 3×,
Pavel (Hoř),
Lehnický Jonáš (Hoř) švec, není
mezi osedlými,
Libinský Jan (Li) ch,
Litoměřická Dorota (Hoř),
Longin Šimon (Tře) s,
Lukšová Anna (O) z.
*
Malej Matěj (Hoř),
Malhouzek Matěj (Ml) z,
Malich Adam (Hoř),
Jakub (Ml) z,
Jan (Hoř),
Jan (Ml) s,
Jiřík (Hoř),
Maršindorfský Michal (Hoř),
Martin ? (Okrouhlé) cizí poddaný,
Jiřík (Nová Ves), není me-
zi osedlými,
Matoul Jan (Ml) s,
Matoušův Jan (Bří) z,

Mazánek Matěj (Dou) z,
Mančík Jan (ÚS) z,
Měšťan Václav (LŠ) ch,
Mikšán Mikoláš (Mez) z,
Mikšův Pavel (Mez) z,
Mlynář Adam (Ba) s,
 Blažej (Pš) z,
 Jakub (Nová Ves) není
 mezi osedlými,
 Jiřík (Ml) ch,
Moravec Štěpán (LŠ) ch,
Myslivec ? (HČ) s pustý.

*

Nádvořník Jan (Mi) z,
Nejmon Jan (Hoř),
 Jiřík (Hoř),
Němec Jiřík (ÚS) z,
 Martin (Tře) z,
Nepoliský Bořivoj pán (Úsj) s,
Nešpor Matěj (Hoř),
Nosek Jakub (Tře) s,
 Matouš (Ba) ch,
Nosková Kateřina (Hoř),
Novák Mikuláš (K) s,
 Václav (HČ) s,
 Václav (Tře) z,
Novotnej Jakub (Ml) ch,
 Jan (LŠ) s,
Novotný Martin (ÚS) z,
 Vít (HČ) s.

*

Očenášek Zikmund (LŠ) z,
Ondráčekův Matěj (LŠ) z,

*

Pacovský Jiřík (Hoř),
Palas Jan (Hoř) hrnčíř,
 Jiřík (Ba) ch,
Palcát Kryštof (Nová Ves), není
 mezi osedlými,
Pavlu Šimon (Ti) z,
Pecka Jan (Úsj) z, není mezi o-
 sedlými,
Pečený Jakub (Hoř),
Pekař Adam (Hoř),
 Mikuláš (O) z,

Pernej Jiřík (ÚS) z,
Petrlik Adam (LŠ) s,
 Jan (Hoř),
Petrlikův Jakub (Mi) ch,
Petrův Jakub (Ml) s,
Pilníkovský Jan (Hoř), pekař, ne-
 ní mezi osedlými,

Piskor Jan (Hoř),
Plašil Jan (Ml) z,
 Jan (LŠ) s,
 Jiřík (Li) z,
 Matěj (Hoř),
 Matouš (Hoř), pekař,
 Václav (Li) z,
 Václav (LŠ), není mezi o-
 sedlými,

Plíhal Mikuláš (Hoř), pekař,
Poděbradský Tobiáš (Hoř), pekař,
Polák Blažej (Mi) z,
Pospíšil Jan (Úsj) s,
 Šimon (Ml) z,
Pražák Tobiáš (DČ) s,
Protiva Jan (Hoř),
Průšek Jiřík (Pe) z,
Prýsková Dorota (Mi) ch,
Přanský Bartoloměj (Hoř),
Punčochář Mikoláš (Ti) z,

*

Rada Petr (Mez) z,
Rafius Jiřík (Hoř) z×,
Rachman Jiřík (Ti) ch,
 Vávra (O) z,
Rajský Šimon (Ml) z,
Řečický Kašpar (Řečice) s,
Řehák Kryštof (Dou) z,
 Petr (LŠ) z,
Řehákův Matěj (Li) z,
Rezník Mikuláš (O) z,
Říbek Václav (Hoř),
Rokůsek Jan (Hoř),
 Václav (Hoř),
Rosa Václav (Chval) z,
Rosévač Ondřej (Li) z,
 Ondřej (LŠ), není mezi
 osedlými,

Rus Jan (Hoř), švec,
Martin (Hoř),
Václav (Hoř) 2×,
(*Rychtářův*) Jan (Úsj).

*

Sahan Jan (Pš) s,
Sal(v)akvarda Jiřík (Úsj) ch,
Sedlák Jakub (O) s,
Sedlár Jan (Hoř) 2×,
Sehnal Matouš (Ml) s,
Semián Jiřík (Hoř),
Severín Jiřík (Hoř),
Tobiáš (Hoř),

Skála Jakub (Ml),
Sklenička Pavel (Hoř),
Skleničková Marta (Hoř),
Skřivánek Mikuláš (Pe) s,
Skulínek Adam (Pe) z,
Sládek Pavel (Hoř),
Tobiáš (Hoř),
Václav (Hoř) 2×,

Sladovský Mikuláš (Ml) ch,
Smetiprach Jan (Lš) s,
Václav (Lš) s,

Smolík Mikoláš (Úsj) s,
Sochůrek Jan (Mi) z,
Soukup Martin (Bří) s,
Srb Jan (Tře) ch,
Srbek Martin (DČ) z,
Stárek Martin (Hoř),
Staroch Jan (Ba) s,
Mikuláš (Ba) z,
Stašek Adam (Hoř) 2×,
Jiřík (Hoř),

Stolař Adam (Lš),
Straka Jan (Hoř),
Strakonický Tobiáš (Hoř), hrnčíř,
není mezi osedlými,

Suchánek Jiřík (Hoř), švec,
Matěj (O),

Suchej Jiřík (S) s,
Sýkora Jan (Hoř).

*

Šafář Jan (Úsj) z,
Šalandík Marek (DČ) z,

Šanda Jakub (Ml) s,
Šaník Petr (Bří) z,
Šaroun Jan (Hoř),
Jiřík (Hoř) 2×,
Jiřík (Pš) s,
Zikmund (Hoř), švec, 2×,
Šedivej Pavel (Mi) z,
Šesták Jiřík (Úsj), není mezi osed-
lými,
Šimonů Václav (Hoř),
Šimonův Jakub (Hoř), pekař,
Václav (Hoř), pekař,
není mezi osedlými,

Šindelářka Anna (Ti) ch,
Širůček Václav (Hoř),
Škarvád Daniel (Hoř) švec,
Škarvádka Alžběta (Hoř),
Škebra Jakub (Ml) z,
Škola Adam (DČ) z,
Šmatera Jan (Hoř),
Šourek Jan (Úsj) s,
Šrajer Kašpar (Hoř),
Štolbová Kateřina (Úsj) z,
Šubrt Jan (Hoř) 3×,
Martin (Hoř), barvíř pláten,
2×,
Švec Jan (Ml) ch.
Václav (Ml) s.

*

Teklá Marta (Hoř),
Tesař Michal (Hoř),
Teska Jan (Hoř),
Tesková Lidmila (Hoř),
Tchořík Václav (Bří) s,
Tichej Jakub (Hoř),
Tkadlec Jan (Úsj) z,
Tluka Jan (Hoř),
Tobolka Jiřík (DČ) s,
Tomášův Petr (Bří) s,
Tomek Jiřík (Ml) z,
Martin (Ml) z,
Tomkův Lukeš (Ml) z,
Martin (Ml) ch,
Trnka Jan (Hoř),
Truhlářka Marta (Hoř).

Tvrdej Jan (Pš) s,
Tyke Kašpar (Úsj), není mezi o-
sedlými.

*

Václavík Matěj (Ml) z,
Vadas Ondřej (Hoř), pekař, není
mezi osedlými,
Vančura Václav (Hoř),
Vaškův Petr (Pš) s,
Veselský Bernard (Hoř),
Vích Jiřík (Ml) 2× s,
Víta Jan (Úsj) s,
Vitů Jiřík (HČ) s,
Vlha Martin (Ba) z,
Vojtěch Václav (Hoř),
Vokáč Jan (Hoř),
Vokurka Martin (Hoř),
Vokurková Anna (Hoř),
Votruba Jiřík (Lš) ch,
Jiřík (Tře) z,
Votrubka Dorota (Lš) z,
Vrána Jan (Lš) z,
Vraštil Jiřík (Lš) s,
Vrbová Anna (Hoř),
Vrtal Mikuláš (Dobeš) s.

*

Weis Kašpar (Dou) z.

*

Zahrádka Jan (HČ) s,
Zahradník Jakub (Tře) z,
Zámečník Matouš (Hoř),
Zborák Jiřík (Ml) z,
Zdírnický Adam (Lš) s,
Zejjart Martin (Úsj) s,
Zelenka Mikuláš (Hoř),
Pavel (Hoř), švec,
Urban (Hoř), švec,
Zelinka Matěj (Ba),
Mikuláš (Hoř),
Zemánek Jakub (Dou) z,
Zikmund Jan (Lš), není mezi o-
sedlými,
Zikmundů Jakub (Chval) z,
Zlatník Matěj (Hoř).

*

Žáček Martin (Úsj), není mezi o-
sedlými,
Žádný Jan (Hoř),
Jiřík (Hoř) 2×,
Václav (Hoř),
Žemlička Jan (Dou) z,
Žid Daniel (Úsj) z.

Právě uvedený jmenný soupis obsahuje 348 příjmení a 41 jmen osobních, křestních.

U křestních jmen nepřekvapuje, že ženských jmen jest jen 7=17% z celkového počtu, poněvadž držitelé usedlostí bývali pravidelně mužové, ženy jen v době svého vdovství.

Ženská křestní jména vyskytují se: Alžběta 1krát, Anna 7krát, Dorota 4krát, Kateřina a Lidmila 2krát, Marta 3krát a Salomena jednou. Velmi oblíbená jména byla podle toho Dorota a zejména Anna, méně Marta, Kateřina a Lidmila a vzácné Alžběta a Salomena. Převládají jména biblická, domácí jest jen Lidmila. Zvláštní jméno Salomena, zdá se, bylo ozvukem jména bývalé paní panství Hořického Markěty Salomeny Smiřické, provdané za Jindřicha Slavatu z Chlumu a Košumberka.

Mužská křestní jména (83% všech) uvádějí se:

Jednou: Bernard, Bořivoj, Hons, Jonáš, Lukeš, Marek, Tomáš, Urban, Vávra. *2krát*: Bartoloměj, Daniel, Řehoř, Štěpán a Vít. *3krát*: Havel a Michal. *4krát*: Blažej a Zikmund. *5krát*: Kašpar, Ondřej, Šimon. *6krát*: Kryštof. *7krát*: Matouš. *8krát*: Tobiáš. *9krát*:

Petr. 15krát: Pavel. 22krát: Matěj. 23krát: Adam. 25krát: Mikuláš. 28krát: Jakub. 30krát: Martin. 48krát: Václav. 66krát: Jiřík. 95krát: Jan. Šest osob uvedeno jest bez křestního jména.

I u mužů převládají jména biblická neb obecně křesťanská. Ze jmen zemských patronů setkáváme se jen s jménem Bořivoj, Jiří, Václav, Vít a Zikmund. Z patronů domácích kostelů těšil se větší oblibě patron filiálního kostela v Milovicích Svatý Petr než Svatý Bartoloměj, patron filiálního kostela v Chodovicích. Po patronu filiálního kostela Svatého Gotharda nad městečkem Hořicemi nebyl pokřtěn nikdo z osedlých celého panství.

Z příjmení nejčteněji — 8krát — zastoupeno jest jméno Bičíště. Další čtenější rozrody nesou příjmení: Plašil (7krát), Šaroun (6krát), Kovář, Malich a Šubrt (5krát). 4krát uvedeni jsou: Drlej, Jedlička, Kopecký, Laurin, Mlynář, Novotný, Rus, Sládek a Zádny. Do třetice jsou jmenováni: Doležal, Horák, Ješek, Kolář, Koptík, Korbel, Kováček, Krejčí, Nosek, Novák, Stašek, Votruba a Zelenka. Dvakrát se opakují příjmení: Adámek, Bednář, Beneš, Bílý, Cikán, Čapek, Čerovský, Dušek, Flégel, Forman, Hofman, Holý, Hruška, Hruček, Chmelík, Jelínek, Jeník, Jonáš, Jozefův, Kašpárek, Klabský, Klimeš, Kohout, Kornouz, Koželuh, Kožešník, Krafek, Kvíčala, Martin, Nejmon, Palas, Pekař, Petrlik, Pospíšil, Rafius, Rachman, Řehák, Rokůsek, Rosévač, Sedlář, Severín, Smetiprach, Staroch, Suchánek, Šimonův, Švec, Tomek, Tomkův, Vích a Zelinka.

*

Příjmení, v urbářích uvedená, vykazují značné stáří 300 let, ač jistě není vyloučeno, že některá z nich jsou mnohem starší. Nebude proto zbytečné, pokusím-li se je roztržiti podle vzoru Kotíkova a ukázati na jejich původ. Není bez zajímavosti, že téměř veškerá příjmení našich urbářů žijí dosud a jsou doložena u Kotíka z dokladů konce 19. století. Proto také připojuji za každým příjmením, pokud se vyskytá též u Kotíka, v závorce číslo stránky Kotíkova spisu »Naše příjmení«.

I. Příjmení, která vznikla ze jmen osobních, neboli, jak nyní říkáme, křestních:

Z Adam (10): Adamců, Adámek, Adámekův; Alexander (10): Šanda; Ambrož: (10): Brožek; Benedikt (11): Beneš; Burian (= buřič) (14): Burian; David (16): Davidův; Duch (oslav 17): Dušek; Gregorios (30): Grygová; Havel (18): Havlů; Hodslav (18): Hodek; Jakub (21): Kubát, Kubeš, Kubíček, Kubišta; Jan (7—8): Hašek, Honsův, Jankův, Jansa, Jeník, Ješek; Jaroslav (21): Jaroš-(ka); Jezber (21): Jezbera; Jiří (22): Jiroušek; Jonáš (22): Jonáš; Josef (22): Jozefův, Jozek; Kašpar (23): Kašpárek, Kašparův; Kliment (23): Klimeš; Kříž (23): Kříž, Křížek; Lukáš (25): Lukšová; Martin (25): Martin; Matěj (26): Matoul; Matouš (26): Matoušův;

Mikuláš (27): Mikšán, Mikšův; *Ondřej* (28): Ondráčkův; *Pavel* (28): Pavlů; *Petr* (29): Petrlik, Petrlikův, Petrův; *Prokop* (29): Průšek; *Řehoř* (30): Řehák, Řehákův; *Severín*: Severín; *Stanislav* (31): Stašek; *Šimon* (32): Šimonů, Šimonův; *Tomáš* (32): Tomášův, Tomek, Tomkův; *Václav* (9): Václavík, Vančura, Vaškův, Vích; *Vojtěch* (34): Vojtěch; *Zikmund* (36): Zikmund, Zikmundů.

II. Příjmení podle vlastností tělesných:

a) *Barva*: Bílej (38), Černej (38), Staroch (40), Šedivej (39), Zelenka, Zelinka (39).

b) *Vnějšek vůbec*: Balvín = v obličejí tlustý (45), Hrubeček, Hrubý, Hrubeš, Hrubín (44), Klikar (44), Malich (42), Malý (42), Menčík (42), Sahán (43), Smolík (40), Suchánek, Suchej (46), Širůček (44), Šourek (53).

c) *Nápadné vlastnosti, zvláště vady jednotlivých údů*: Bíčman = Píčman (52), Čelík (48), Hlávka (46), Holej, Holous, Holouš (50), Kremlík = křivý (53), Kulhánek, Kulhavý (53), Nosek, Nosková (49).

d) *Jiné vztahy*: Chudoba (55), Novák, Novotnej (55), Pernej (54), Tvrdej (54), Vlha = vlhký (54).

III. Příjmení podle vlastností duševních: Čeperka (55), Drlej = rychlý, rychle mluvící (56), Hrdina (56), Chlemesta (chlemstati = hltavě jísti), Chudoba (55), Škarvád, Škarvádka (škarvaditi se = škorpiti se, vaditi se), Protiva (59), Škebra = skrbllík (59), Tichej, Žádný = žádoucí (61).

IV. Příjmení podle činnosti:

Čapek (čapiti = skřmo seděti, (76), Čoherna, Čohorna (čohati = dělati dlouhé kroky), Doležal (106), Ďoubek (104), Fanta (fantiti se = 68), Futera (68), Hameš (hamati = jísti 83, 88), Hvízdková, Klamperna (100), Klutal, Koptík (81), Kutal (105), Kvíčala (109), Mazánek (117), Pečený (117), Plašil (105), Plíhal (105), Pospíšil (107), Rada (71), Rosévač (85), Sehnal (107), Soukup (66), Šaník (82), Šaroun (šarovati = prohrabávati 90), Šmatera (šmátati, 100), Teklá (110), Teska, Tesková (tesati 80), Tluka, Vraštil (106) a Vrtal (106).

V. Příjmení podle zaměstnání, úřadu, důstojenství:

a) *Zemědělství*: Zahradník (123).

b) *Řemesla a živnosti*: Bednář (123), Forman (123), Kolář (124), Kovácký, Kovář, Kovářka (124), Koželuh (124), Kožešník (124), Kračmar (124), Krčmář (124), Krejčí (124), Mlynář (124), Pekař (124), Punčochář (125), Řezník (125), Sedlář (125), Sládek (125), Sladovský, Stolař (125), Šindelářka (125), Švec (125), Tesař (125), Tkadlec (125), Truhlářka (125), Zámečník (125) a Zlatník (125).

c) *Služby hospodářské a dvorské*: Haltýrník, Kuchař (126), Myslivec (126), Nádvorník (126), Šafář (126) a Štolbová (126).

d) *Podle stavů*: Apoštol (128), Kaplan (128), Sedlák (127), Zemánek (127) a Žáček (128).

VI. Příjmení podle jmen rodových, krajinských a místních:

a) *Svazky rodinné*: Hošek, Hoškův (hoch = holý, 129) a Junek (129).

b) *Ze jmen krajů a národů*: Cikán, Franků, Moravec, Němec, Polák, Rus, Srb, Srbek, Žid (vesměs u Kotíka 133).

c) *Z původu místního*: Břevnovský, Březovský, Čerovský (136), Drahotický, Frýdlandský, Horák (151), Hradištský, Hyšperský (137), Chodovský, Jaroměřský, Jitčinský (137), Kamenická (137), Klabský, Klabská, Kornouz, Kutnohorský (138), Lehnický (138), Libinský, Litoměřická, Maršindorfský, Nepolický (139), Pacovský (140), Pilníkovský, Poděbradský, Pražák (146), Pšánský (140), Rajský (141), Řečický, Strakonický, Veselský (143) a Ždírnický.

d) *Podle bydliště*: Kopecký (149), Měšťan (151), Zborák (příslušník »Sboru« bratrského, 151).

VII. Podle viditelných předmětů:

a) *Svět, nebe a jejich zjevy*: Rosa (153).

b) *Krajina*: Skála (153).

c) *Rostliny*: Dub, Fijala, Houba, Hruška, Chmelík, Jedlička, Kaštan, Kopřiva, Pecka, Rokůsek, Říbek, Trnka, Vokurka, Vokurová, Vrbová (vesměs u Kotíka 154—156).

d) *Zvířata*: Bažant, Čížek, Daněk, Dudek, Jelínek, Kocourek, Kohout, Kozka, Piskor, Skřivánek, Straka, Sýkora, Tchořík, Vlhá a Vrána (vesměs u Kotíka 157—160).

e) *Příbytek člověka a jeho příslušenství*: Bičistě, Bičistová (164), Čepička (166), Chalupa (161), Kabeláč (162), Korbel (163), Kovárnický, Kroupa (166), Kvasnička (166), Sklenička, Skleničková (163), Skulinec, Sochůrek (164), Šalandík, Škola (161), Tobolka (162), Votruba, Votrubka (166), Zahrádka (162) a Zemlička (166).

f) *Peníze a čas*: Halíř (168), Halířek (168), Klejcar (168), Nešpor (168) a Šesták (167).

VII. Jména složená:

Očenášek (173), Smetiprach.

VIII. Příjmení německého původu:

Bryknar (118), Eplmon, Falk, Fálek, Fidra, Filer, Flégel, Gottwald, Hartman, Hofman, Hyman, Kazman, Khýn, Kozman, Krafek, Landcman, Nejmon (114), Prýsková, Rachman (120), Šrajer, Šubrt (101), Tykx, Vadas, Weis a Zejfart (36).

IX. Příjmení latinského původu:

Falko, Laurin (33), Longin (36), Rafius, Sal(v)akvarda (178), Semján.

Na konec uvedme 36 příjmení, jež u Kotíka *nejdou* v nové době doložena: Břevnovský, Březovský, Čoherna, Čohorna, Drahotický, Frýdlandský, Haltýřník, Hradištský, Hvízdková, Chlemesta, Chodovský, Jaroměřský, Klabský, Klabská, Klutal, Kornouz, Kováček, Kovarnický, Libínský, Litoměřický, Maršindorfský, Pilníkovský, Poděbradský, Řečický, Severín, Skulinec, Sladovský, Smetprach, Strakonický, Šalandík, Škarvád, Škarvádka, Tichej, Tluka, Zdírnický a Zborák.

Archivář Ondřej Franta:

Dobrovského kritický rozbor černínského rodopisu.

Hájek, Paprocký, Balbín, Pešina a jiní, kteří o rodu černínském psali, uvádějí Černíny ve spojení s Přemyslovci jako přímé potomky Jindřicha, syna knížete Vladislava I. Teprve Dobner vyvstal proti této ničím nedoložené domněnce, tvrdě, že by Čechové po smrti Václava III. jistě nebyli volili na osiřelý trůn cizince, kdyby tehdy byli měli v Čechách žijící potomky z krve Přemyslovy. Nicméně však i po Dobnerovi udržovala se stará tradice o Přemyslovském původu černínského rodu, a to nejen v hraběcí rodině.

Dobrovský, jehož přátelské styky s domem černínským jsou známy, přiveden byl ke studiu otázky o původu rodu černínského až v letě 1824.¹⁾ Toho roku pověřen byl totiž mladý Palacký úlohou shledati rodopisný materiál rodiny černínské a sepsati pojednání o Černínech pro Hormayrův »Taschenbuch für vaterländische Ge-

¹⁾ Dopis Dobrovského hraběti Eugenovi:

Prag, 29. Juni 1824.

»Bei der Anwesenheit des Herrn Vaters war man eben beschäftigt mit dem Aufsatze für Hormayrs Taschenbuch, das die Stammtafel der Sternberge auf das Jahr 1825 enthalten soll und wird. Man hat die gesammelten Materialien einem jungen Manne, Franz Palacky aus Mähren, anvertraut, des sie sichtete, zusammenstellte und verarbeitete zur grossen Zufriedenheit des Herrn Hofrates Hormayr. Dieser dankt mir eben in einem Briefe wiederholt, dass ich ihm die Bekanntschaft mit Ihnen, hochverehrter Freund und Gönner, verschafft habe. Dringt aber in mich, dass ich es an Erinnerungen nicht solle fehlen lassen, damit ihm auch über die Czernine ein Aufsatz mitgeteilt werde, den man ihm auch versprochen hätte. Mir ist an den Czerninen, lebenden und toten, alten und jungen, selbst viel gelegen und kann mit manchen Bemerkungen wohl auch dazu beitragen, wenn ich mich gleich nicht mit der eigentlichen Abfassung abgeben kann. Palacky ist dem Herrn Vater bereits empfohlen und ihm ist erlaubt, das Prager Archiv in dieser Absicht durchzusuchen. Indem er auch Ihnen empfohlen sein will, so ergeht seine Bitte, mit welcher ich die meinige verbinde, an Sie, edler Graf, alles was Ihnen von

schichte«. Zájem o tuto práci přivedl Dobrovského ke studiu černínského rodopisu a k sepsání kritického pojednání »Über die Czernine«. ²⁾ V zájmu historické pravdy chtěl proslulý badatel zameziti,

Ihrem Stamme bekannt ist, ihm mitzuteilen. Wenn Sie von Schriften jetzt zu Chudenitz nichts zur Hand haben sollten, so dürften doch die Nachrichten, die in dem Folioband daselbst zerstreut sind, vorerst ausgezogen werden. Vorzüglich mache ich auf ein Manuscript aufmerksam, das Pessina in seinem *Marte Moravico* anführt unter der Benennung: *Manuscriptum genealogicum Czerninianum*. Dieses soll sich doch bei der gräflichen Familie vorfinden. Begierig bin ich darauf, ob sich der Ursprung Ihrer Familie mit Sicherheit oder Wahrscheinlichkeit von Heinrich, einem Bruder Königs Wladislaw I. wird ableiten lassen. Wäre diess, so dürfte Ihnen kein anderes böhm. Geschlecht (den fabelhaften Ursprung der Wratislawe ausgenommen) in Rücksicht des Alters an die Seite gestellt werden.«

Pešinovo »*Manuscriptum genealogicum Czerninianum*«, o němž Dobrovský se zmiňuje, v archivu černínském se nenachází; jest tu manuskript Balbínova »*Syntagma illustrissimae gentis Czerniniorum de Chudenicz*«, Dobrovského »Über die Czernine« a Palackého »Über den Namen und die älteste Abstammung des gräflich Czernin'schen Hauses«.

O právě citovaném listu Dobrovského mluví »Denník« hraběte Eugena z 1. července 1824: »Brief von Dobrowsky. Herr Palacky sammelt Czerniniana und bearbeitet unsere Geschichte«.

²⁾ Dopis Dobrovského hraběti Eugenovi, doprovázející jeho kritické pojednání »Über die Czernine«:

Hochgeborner Graf. Gütiger Gönner!

Was mir nebenher von Ihrer Familie in die Augen fiel, glaubte ich nebst einigen Bemerkungen Ihnen mitteilen zu müssen. Ich wollte nur verhüten, dass nicht im Almanach Dinge gesagt würden, worüber die Kritik erröthen müsste. Die Abstammung von der männlichen Linie der Přemysliden, so sehr ich diesen Ruhm der glänzenden Familie gönnen wollte, kann nicht mit Grunde behauptet werden. Herr Hofrat Hormayr wird der Sache wohl eine Wendung zu geben wissen, mit welcher auch der kritische Forscher der Geschichte wird zufrieden sein können. Finden Sie ratsam ihm meinen Aufsatz, so ungefeilt er ist, mitzuteilen, so habe ich nichts dagegen. Besser wäre es wohl, wenn Sie ihn selbst verarbeiten wollten.

Ich bitte meinen kleinen Beitrag zur Geschichte Ihres illustren Hauses so aufzunehmen, wie Sie gewohnt sind dasjenige zu würdigen, womit und wobei keine andere Absicht stattfinden kann, als sich Ihnen zu verbinden und einigermaßen für alle genossene Güte und Wohlwollen seinen Dank zu bezeugen.

Euer Hochgeboren

ergebenster Diener und Freund
Jos. Dobrowsky.

Prag, den 26. März 1825.

Dopis s pojednáním zaslal Dobrovský hraběti Eugenovi do Vídně; hrabě ve svém »denníku« z 30. března 1825 poznamenává: »Dobrowsky mir einen von ihm verfassten Aufsatz über die Czernine geschickt.«

Dle záznamu z 5./IV. 1825 odevzdal hrabě Eugen Dobrovského článek Hormayrovi.

Dle záznamu z 20./IV. 1825 zasílá Palacký hraběti své pojednání »Über den Namen und die älteste Abstammung des gräflich Czernin'schen Hauses«. V roce 1826 vydává Hormayr ve svém »Tagebuch für vaterländische Geschichte« VII. 309 článek »Die Czernine von Chudenitz«.

aby v připravovaném článku staré legendy nebyly opakovány, hlavně však asi bylo jeho úmyslem přesvědčiti samého hraběte Eugena, že rodinná tradice černínská o Přemyslovském původu rodiny před přísnou kritikou obstáti nemůže.

Následuje vlastní pojednání Dobrovského.

Über die Czernine: Die Schwihowsky und Czernine, ein altes Geschlecht, machten schon von jeher auf den Vorzug Verzicht, mit dem Czech zugleich nach Böhmen gekommen zu sein. Ihre vorgeblichen Stammväter waren, nach der durch Paprocky 1602 zuerst ausgesprochenen Meinung der Nachkommen, Theobald und Heinrich, Wladislaws der ersten Söhne, Wladislaws des II., seit 1158 Königs, Brüder.³⁾

Ein 100 Jahre früheres Alter gibt den Czerninen Paprocky, indem ihm eine Urkunde, eine Verschreibung des Dorfes Czernin vom Jahre 1099 in die Hände fiel. Allein auf den ersten Blick auf die bei ihm abgedruckte Urkunde, die Niklas von Chudenitz ausstellte, bemerkt man den Miszgriff, indem zwischen »Tisícího« und zwischen »LVIII« die Fünfhunderte, wie es gar oft, selbst auf Grabsteinen geschah, ausgelassen sind. Dieser Niklas von Chudenitz gehört also ins XVIte und nicht ins XIte Jahrhundert.

Gegen den zweiten, den Paprocky folgen lässt, nämlich gegen Čziernin Comes (bei Dobner besser Cynrin), der in einer im Kloster Břewnow vorhandenen Urkunde Přemysls vom J. 1194 (soll nach Dobner heissen 1193) vorkommt, ist weiter nichts einzuwenden. Nur ist hier bei Comes an keinen Grafen im heutigen Sinne zu denken, sondern an einen Reichsbeamten, Kastellan, Präfekt u. s. w. Auch ist Dobners kritische Bemerkung nicht zu übersehen. Er sagt Tom. VI. Annalium S. 612 Note 1, dass zwar Paprocky auf diesen Namen Cynrin Comes stütze, indem er dadurch das Alterthum der czerninischen Familie beweisen will, allein dass man dafür ausser dem blossen Namen keinen anderen Beweis anführen könne: »an tamen is ex majoribus illustrissimae huius familiae fuerit, praeter nudum nomen, vix quidem aliam probationem adferas.«

³⁾ Jako doklad rodové tradice černínské, třebaže teprve Paprockým roku 1602 zaznamenané, nehledě k obsahu uvádím z kšaftu hraběte Heřmana ustanovení jeho ohledně farního kostela v Chuděnicích i ohledně statku Chudenického... »Co se pak kostela našeho na Chudenicích dotýče, kterejž statek v rodu našem bez proměny přes 600 let stále, jsouce tu vymalováno a vypsáno, jak fundátor první téhož chrámu Páně s novějším erbem v rukou držícím, kteréhož nyní užíváme, opustivše toho času pro jakoukoli příčinu erbu lva, ... nařizují, aby ihned po smrti mé k náležitým potřebám (nápadník můj) dvě stě zlatých rýns. do Chudenického kostela dal a mimo to jeden tisíc zlatejch na věčnej plat (témuž kostelu na mše sv.) pojistil; též aby žádnéj můj nápadník v též kostele Chudenském pod žádnéjm způsobem starějch malování a psanejch věcí tam jsoucích neobnovoval, tím méněji rušil, nýbrž v své podstatě a starožitné památce zanechal... A poněvadž Chudenice po novu rodu našeho dům rodinný — Stammhaus — jest a již přes 600 let stále a neproměnitelně v rodu našem zůstává a slušné, by do fideicommissi náležel, protož aby někdy bidně z rukou rodu našeho — jak se stává — nevyšel, pokudž bych já za živobytí mého takového statku nepřikoupil, tehdy nařizují, aby povinen byl držitel statkův mejch první nápadník jej z pozůstalejch mejch dluhův a důchodů koupiti.

Kšaft svůj učinil hrabě Heřman jako stařec 74letý (15./6. 1650).

In einer zweiten Urkunde ohne Jahrzahl von Přemysl im Břewnower Archiv fand Paprocky den Czernin als Kämmerer. Die Urkunde steht bei Dobner Mon. T. VI. p. 8. 9. Gleich nach dem Kanzler, dem Propste Andreas, steht Cynrin Camerarius. Dies mag er nach der im J. 1197 von Wladislaw an Přemysl abgetretenen Regierung geworden sein; denn noch im J. 1197 war Grabissa oberster Kämmerer.

In einer dritten dem Kloster Kladrau ausgestellten Urkunde (ohne Jahrzahl) will Paprocky schon drei Čzernine gefunden haben. Nach Smil Camerarius folgen Czernin cumatribus suis Brzetislao et Derslao. Er hätte also sagen sollen, es stehen in der Urkunde drei Brüder als Zeugen, deren einer Czernin, der zweite Brzetislaw, der dritte Derslaw hiess. Czernin ist also ebensowenig ein Familienname als Břetislaw und Derslaw, sondern ein Name, Vorname gleich einem Taufnamen, aus welchem gar kein Schluss auf den bleibenden Familiennamen gemacht werden darf.⁴⁾

4) Palacký ve svém pojednání »Über den Namen und älteste Abstammung des gräflich Czerninschen Hauses« o tomto Černínovi takto usuzuje:

»Nun ist die Frage, wie und warum der Name Czernin bei den Herren von Chudenic Familienname geworden ist. Gewöhnlich war ein solcher Fall, wenn einer der Ahnen durch Macht, Einfluss und Ruhm sich vor anderen auszeichnete. Diesen nannte man dann im ganzen Lande gewöhnlich nur bei seinem Taufnamen. So hiess in und nach dem Hussitenkriege »Pan Čeněk« gewöhnlich der Oberstburggraf Čeněk von Wartenberg; »Pan Menhart« war Meinhard von Neuhaus; »Pan Jiřík« war Georg von Poděbrad u. s. w. Solche Namen blieben dann bei den Geschlechtern wie ein Erbteil, und wenn sie ungewöhnlich waren, verwandelte man sie unvermerkt in Familiennamen, wie es auch schon in XIV. Jahrh. mit den Namen Berka, Škopek, Krušina, Ptaček u. a. geschehen sein dürfte. Da aber der selbst in den ältesten Zeiten seltene Taufname Czernin schon im XIV. Jahrhunderte ein auszeichnendes Erbteil der Herren von Chudenic war, so muss man den wichtigen und merkwürdigen Mann, der ihnen dieses Erbe hinterliess, notwendig in früheren Zeiten suchen. Aus der unbefangenen Ansicht der Sache selbst, mit ihrer Bedeutung in der böhmischen Geschichte überhaupt, unterstützt von mehreren nicht unerheblichen historischen Gründen, glaube ich zu der Annahme berechtigt zu sein, dieser Ahnherr sei kein anderer, als jener Oberstlandkämmerer Czernin selbst. Ich will diese Angabe näher prüfen und rechtfertigen.

Die Czernine von Chudenitz sind von uraltem Adel in Böhmen d. h. man kann den Anfang ihres Adels nicht nachweisen, da sie schon früher als Ritter da waren, bevor sie in den uns bekannten Quellen genannt werden. Es ist also kein positiver Grund vorhanden, warum man nicht annehmen dürfte, sie seien abenso alt, als der Adel in Böhmen selbst.

Die alten Gemälde in der Kirche zu Chudenitz, wenn gleich erst im XV. Jahrh. gemalt, waren doch auf uralte Traditionen gegründet. Sollten diese Traditionen nicht wenigstens auf zwei Jahrhunderte hinauf mit historischer Wahrscheinlichkeit gedeutet haben? Sie sind ja so einfach und ungekünstelt. Sie nennen einen Czernin und einen Drslaw als Gründer der Kirche. Sie fügen hinzu, Bischof Protiwa und seine Schwester Amabilia (welche auch die Šwihowsky von Riesenberg sich angeeignet haben) wären aus dem Geschlechte der Czernine gewesen. Alles dies hat nichts Widersprechendes an sich und wird durch folgende Bemerkungen beleuchtet und bestätigt. Jener Cynrin Camerarius hatte zwei Brüder, Břetislaw und Drslaw. Der Taufname Drslaw kommt als solcher noch ungewöhnlicher vor, als der Name Černín, und ist ausser dem Geschlechte der Czernine von Chudenic höchst selten, in diesem Geschlechte aber sehr häufig bis in's XVII. Jahrh. anzutreffen. Sollten diese Namen Czernin und Drslav und Protiwa nur zufällig in diesem uralten Ritter-

Zwischen 1197 und 1409 kam also dem Paprocky kein Czernin vor. Auch die Verweisung des Kämmerers Czernin aus Böhmen scheint ihm unbekannt zu sein.

In den Errichtungsbüchern auf das J. 1409 fand Paprocky Meldung von einigen Herren von Chudenitz und zwar Bohuslaw von Chudenitz verschreibt dem Pleban Peter in Wzdíc eine jährliche Rente im Namen seiner Brüder Walkamir, Wenceslaw, Jan und Slawimir, die Rente wird auf den halben Hof (půldvořistě) zu Chudenitz versichert. (Diese Urkunde wäre also aus den Errichtungsbüchern abzuschreiben.) Es scheint fast, dass der Besitzer von Chudenitz Bohuslaw noch kein Czernin war; wenigstens ist es aus dem Paprockischen Auszug nicht ersichtlich.⁵⁾

geschlechte so erblich geworden sein? Sollten sie nicht deutlich an jene Brüder Czernin und Drslaw erinnern? Sollte die gemeinsame Tradition der Švihowsky von Riesenberg und der Czernine von Chudenitz, ihr gleiches Wappen, ihre nachbarlichen Stammgüter im Pilsner Kreise, und unter anderen Umständen auch derjenige, dass der Name Břetislav als Taufname bei den Švihowsky ebenso wie Drslaw bei den Czerninen einheimisch, auswärts aber so selten ist, nicht noch näher darauf hindeuten, dass der unbekannte Vater dieser Brüder Czernin, Břetislav und Drslaw der gemeinschaftliche Ahnherr sowohl der Czernine als der Švihowsky gewesen sei? Mag nun der im J. 1212 verbannte Czernin selbst oder sein Bruder Drslaw als der eigentliche Ahnherr des heutigen Czerninischen Hauses angesehen werden, die ursprüngliche Abstammung würde doch immer dieselbe sein.«

⁵⁾ Pochybnost Dobrovského vysvětluje Palacký l. c.: »Die Namen Czernin und Chudenitz als Tauf — und Familiennamen waren in den ältesten Zeiten nicht immer in einer notwendigen Verbindung. Noch im J. 1459—79 wird jener Nicolaus von Chudenitz ohne den Namen Czernin genannt; dass er aber aus dem Geschlechte der Czernine von Chudenitz war, lässt sich gar nicht bezweifeln. Aber der Umstand, dass der Name Czernin (bei den oben angeführten Czerninen von Chudenitz) im J. 1358 und 1411 noch Taufnahme, schon in der zweiten Hälfte des XV. Jahrh. zu einem Familiennamen ward, muss näher beleuchtet werden. Die Menge der uralten böhmischen Personennamen ward später vorzüglich seit dem XV. Jahrh. immer mehr durch die allgemeine europäischen Taufnamen aus dem Gebrauch verdrängt. Noch im J. 1415 liest man die Namen Boček, Pota, Čeněk, Milota, Odolen, Zawiš, Mladota u. a. als reine Taufnamen: aber sie waren schon damals sehr selten, und erhielten sich nur bei einigen Familien, vielleicht als Erinnerungen an ausgezeichnete Ahnen desselben Namens. So blieb der Name Boček zuletzt ausschliesslich bei dem Geschlechte der Herren von Kunstadt und Podiebrad, und selbst der nachmalige König Georg ward in seiner Jugend häufig »Pan Boček« genannt. Der Name Pota (Puota) war durch anderthalb Jahrhunderte immerfort Taufname der im XV. Jahrh. ausgestorbenen Herren von Czastolowitz, so dass er schon damals als ihr Geschlechtsname angesehen ward, obgleich derselbe später noch einmal als Taufname des Pota Švihowsky von Riesenberg, Oberstlandrichter in Böhmen († 1504) zum Vorschein kommt. Slawata von Chlum und Kossumberg, Obersthofmeister Königs Georg (im J. 1463) und Bořita von Martinitz, Obersthofmeister der Königin Johanna seiner Gemahlin, waren die letzten, welche die Namen Slawata und Bořita als Taufnamen trugen; bei ihren Kindern gingen sie schon in Familiennamen über. Dasselbe geschah bei den Nachkommen der Ritter Chotek von Woynin, Wratislaw von Mitrowitz, Mladota von Solopisk u. a. zu eben dieser Zeit. Aus dieser Analogie glaube ich sicher schliessen zu können, dass auch in dem Geschlechte der Czernine von Chudenitz derselbe Fall sich ereignet habe.«

Wilhelm Czernin von Chudenitz (1512 Burggraf zu Königingrätz) war bestimmt nebst anderen Personen vom Ritterstande die Landtafel zu durchsuchen. Die Zeit dieser Durchsuchung wusste Paprocky nicht anzugeben.

Auf das Jahr 1412 fand Paprocky in den Errichtungsbüchern einen Jan Czernin, der der Kirche St. Georg zu Leitmeritz eine jährliche Rente (plat) verschreibt und auf sein Gut Sobyčín versichert.

Endlich geht Paprocky auf Humprecht Czernin von Chudenitz über, der nach ihm 1525 geboren und 1601 gestorben. Er war Besitzer des Landrechtes und sass dabei gleich nach dem obersten Landschreiber. Sein ganzer Titel steht Seite 49.

Aus dem Titulaturbuche vom Jahre 1589 führt zuletzt Paprocky noch zehn Czernine mit Namen und ihrem Sitze an, wobei er meldet, dass Drslaw Czernin von Chudenitz und auf Oujezd unter Wostrey bereits (also vor 1602) gestorben und sein Erbe (nápadník, Erbe durch das Anfallsrecht) war Georg Theobald von Chudenitz. (Aus dieser Zeit wird Herr Palacky Czernine ohne Zahl zusammenbringen.)

Für die Abstammung der heutigen Czernine von König Wladislaws Bruder Heinrich wusste Paprocky nichts anderes anzuführen als das Vorgeben der Nachkommen, der damals (um 1602) lebenden vielen Czernine. Gegen diese Meinung, die Crugerius, Balbin, Pessina noch zur Not oder auch gern gelten liessen, selbst mit einigen scheinbaren Gründen (der Aehnlichkeit der Wappen, worauf Balbin drei Flüsse sehen will) zu unterstützen suchten, erklärte sich der kritische Dobner ganz bestimmt und zwar gegen die Abstammung der Risenberge und Schwihowsky in männlicher Linie von Theobald, Bruder des König Wladislav, Annal. VI. pag. 451, indem er für gewiss, wie auch jeder Unbefangene es muss, annimmt, dass 1306 der männliche Stamm der Theobalde (überhaupt der Přemyslsche) erloschen war, weil man sonst nicht den österreichischen Rudolf und 1307 nicht den Kärnthner Heinrich hätte wählen können, sondern die Wahl auf einen noch vorhandenen Theobald hätte fallen müssen.

Was Crugerius beim 5. September, wo er den Tod Heinrichs, des vorgeblichen Stammvaters der Czernine im Jahre 1152 (er lebte gewiss noch später, noch 1167) meldet und sein Grabmal zu Merklín entdeckt haben will, mutmasslich vorbringt, die Fürsten Heinrich und Theobald hätten sich des Successionsrechtes begeben (*postquam resignassent jus ad successionem in ducatu*) ist eine blosse Ausflucht und ganz grundlos. Derselbe Dobner erklärt sich noch einmal dagegen im 7ten Bande seiner Annalen, wovon nur ein Theil gedruckt worden und folglich nicht erschienen ist, mit diesen Worten, Seite 72, wo er von der Verweisung des Kämmerers Cynrin handelte: *certius est, nec Czerninios ex Henrici nec Schwihowios ex Theobaldi paterno ducum Bohemiae Przemysleoque genere natos fuisse, quod Balbinus contendit* (Epit. pag. 219). *Cum enim cum Wenceslao III. Rege virilem Przemyslai progeniem omnes, qui tum vixerant scripserantque extinctam deplorent, neque vel cogitatione concipere liceat, quis ex hac stirpe superfuerit; Czerniniis Schwihowiisque satis fuerit, si eos materno genere stirpi Przemysleae junctos dixero u. s. w.* Aber selbst Letzteres wird nie erwiesen werden können.⁶⁾ Ich bitte, Herrn Hofrat Hormayr auf diese bestimmte Erklärung der neuen Kritik aufmerksam zu machen, weil ich aus seinen Briefen ersehe, dass er geneigt ist, die Czernine zum Hohne der Kritik für Přemysliden zu halten und sie als solche darzustellen. Wenn man die Czernine von dem im J. 1211 erwiesenen Kämmerer Cynrin abstammen lässt, so vergibt man ihrem Altertume gar nichts, indem dieser

⁶⁾ Zde v textu Dobrovského vsunuta byla původně tato věta: »Auch wird man nicht leicht vor dem XV. Jahrh. einen Czernin von Chudenitz aufweisen können.« Větu tu však Dobrovský — as při pročítání dokončeného článku — jako příliš mnoho tvrdící vyškrtl.

Cyrnin schon als ein vorzüglicher Anhänger Przemysl Ottokars in der Geschichte 1197 erscheint. Der Abt Gerlach von Mühlhausen, dessen Original ich in Händen habe, sagt beim J. 1197 von ihm folgendes: »interea mortuo in Apulia Imperatore Henrico Dominus Primizl et sui fautores, videlicet Scirnin et alii multi, eius morte comperta, procedunt versus Pragam armati, parati aut mori aut obtinere panem sibi et Domino suo Primizl principatum.« (Nicht so genau bei Dobner Tom. I. Monum. pag. 128.)

Leider hört mein Codex mit diesem Blatte auf, d. i. die weitere Fortsetzung oder der letzte Ternion fehlt, sonst würden wir gewiss durch Gerlach auch die wahre Ursache seiner Verweisung aus dem Lande erfahren haben. Einverständnis mit der verstossenen Adela mögen es wohl gewesen sein, aber nicht eben ein Liebeshandel. Da der friedlich gesinnte Bruder Wladislaw, den man eben auf den Thron erhoben hatte, das Herzogtum seinem Bruder Przemysl Ottokar abtrat, scheint dieser Cyrnin zur Belohnung seiner treuen Anhänglichkeit das Kämmereramt noch im J. 1197 erhalten zu haben. Nach seiner Verweisung mochten seine zwei Brüder und seine Verwandten, wenn ihnen, wie Pessina behauptet, Przemysl ihre Güter genommen hat so verarmen, dass ihre Nachkommenschaft nicht zum Herrnstand, sondern nur zum Ritterstand gezählt wurde. — Ob der erwähnte Cyrnin je wieder nach Böhmen kam, oder ob er ausserhalb Böhmen starb, davon weiss die Geschichte nichts.⁷⁾

Nach Pessina, der der czerninischen Familie sehr ergeben war, fiel ein Smil Czernin an der Seite Ottokars 1278. (Mars Morav. pag. 378.) Unter den Prager Probsten führt er (Phosphor. pag. 606) zwei Czernine auf, d. i. er

⁷⁾ Palacký I. c.: »Die unbefangene Kritik darf jedoch nicht zu kühn und zu unbedingt eine Meinung verwerfen, die den Glauben einiger Jahrhunderte für sich hat. Wem der Geist der alten Böhmen näher bekannt ist, wer es weiss, mit welcher wachsamem Eifersucht schon unter den Königen aus dem Lützelburgischen Hause die angemassenen oder wirklichen Vorzüge der adeligen Geschlechter von anderen beobachtet wurden, und wie häufig das flüchtig gesprochene Wort »ich bin von älterem Geschlecht als du« (böhmisch hiess das »já jsem lepší než ty«) blutige Fehden und ernste Processe vor König und Landgericht erregt hat: dem wird es auch einleuchten, dass die Czernine und Švihowsky sich nie ihrer altköniglichen Abstammung würden haben rühmen dürfen, ohne darüber vor das Landgericht gefordert zu werden. Da sie es aber dennoch getan haben, so ist dies ein Beweis, dass ihre dagegen gewiss nicht gleichgültigen Zeitgenossen ihnen diesen Vorzug nicht streitig machen konnten, und dass diese Meinung also auf einer Tradition beruhte, die schon viel älter und schon von ihren Vätern unbestritten war. Es ist also sehr wahrscheinlich, beinahe gewiss, dass die zwei einander ursprünglich verwandten Geschlechter, die Švihowsky und die Czernine, von mütterlicher Seite, wie Dobner selbst zugibt, von Přemysliden abstammen, welche Abstammung später die Tradition zu einer männlichen in gerader Linie umwandelte. Diese Annahme wird durch die Geschichte des ältesten (historisch bekannten) Czernin sehr begünstigt. Man sieht ihn, einst den Mächtigsten unter den Grossen Böhmens, zuerst vor allen andern bemüht, Přemysl Ottokar I. auf den Thron des Reiches zu setzen. Später, im J. 1212, gerade zu der Zeit, wo Přemysl Ottokar bemüht war, die Thronfolge in Böhmen zu ändern, statt des bisherigen Seniorats die Primogenitur einzuführen, wird er aus dem Lande verbannt. Soll man nicht glauben, er habe an diesen Begebenheiten einen nähern und thätigern Anteil schon darum genommen, weil er mit dem regierenden Hause in näheren Verbindungen stand, und etwa seine Mutter ein Sprössling aus Přemysli Stamme gewesen? Es war nicht so selten, dass böhmische Prinzessinen an Vasallen vermählt wurden; noch die Prinzessin Anna von Mähren, Nichte Karls IV. ward Gemahlin eines Peter von Sternberg.«

macht Ulrich III. vom J. 1285 bis 1298, und Drslaw vom J. 1327 bis 1338 zu Czerninen; man könnte fragen, ob mit gültigem Grunde. Bei Drslaw erinnert er zugleich, er sei Heinrichs des IVten Sohn und Ulrichs des Probstes Neffe gewesen. Zu solchen unverbürgten Behauptungen mag ihn sein MS (manuscriptum) genealogicum, das mit der Schvihauer Geschichte gleichen Wert (d. i. einen geringen in Rücksicht auf Glaubwürdigkeit) haben mag. Nach S. 328 seines Mars Morav. ist Heinrich II., der auch zu Merklin begraben sein soll (nach Crugerius deckte der Grabstein Heinrich den I., den Bruder König Wladislaws) Vater von fünf Söhnen und zwar von Heinrich III., mit dem Zunamen Czernín, von Brzetislaw, von Drslaw und von Boleslaw und Christan. Die ersten drei, nämlich Czernín, Brzetislaus und Drslaus fand schon Paprocky als Brüder, aber woher soll nun Boleslaw und Christan genommen sein? Hier muss ich auf das willkürlich Angenommene aufmerksam machen. Heinrich II. ist allerdings Heinrichs, der ein Bruder König Wladislaws war, Sohn, aber der dritte Heinrich, nämlich Heinrich Czernín — der erste Czernín — ist ganz willkürlich als Abkömmling von Heinrich II. erdichtet, um die Reihe der übrigen von ihm abzuleiten. Dies gilt auch von Heinrich dem IVten, der des Probstes Drslaw Vater gewesen sein soll. Seite 581 sagt Pessina, erst unter König Wenzel II. wären die Czernine wieder emporgekommen (meliori fortunae restitutos), Heinrich IV. und sein Bruder Bohuslaw, so wie ihre Verwandten Wenzeslaw und Niklas hätten sich erst von dieser Zeit an Czernine von Chudenitz genannt. Den Beweis für diese Behauptung wird wohl niemand aus bewährten Urkunden führen können. Drslaws Neffen, Söhne Brzetislaws III., eines Bruders von Drslaw (dem Probste), waren nach Pessina unter Karl IV. Johann, Wilhelm und Heinrich V. Auch hier blieb er den Beweis schuldig. Unter den Probstern stellt auch Pessina den Protiwa auf im J. 1348. Nach ihm war er ein Sohn Theobalds von Schwihau und Risenberg, zuletzt Bischof von Segnien (Zenk). Er kommt als Zeuge in einer Urkunde von J. 1345, die Niklas, der Patriarch von Aquileja ausstellte, vor (et Protiwa Segnensi, episcopis.) vor bei Pessina Phosph. S. 455. In seinem Mars Morav. kommen noch vor S. 499 Brzenko Czernín, ein eifriger Katholik, den Žižka auf der Burg Mlázovice in Stücke hauen liess 1424.

Nach S. 522 als Prokop Tachau 1427 einnahm, zog sich Wilhelm von Schwihau mit seinem Verwandten Heinrich Czernín in das Schloss, um sich länger zu vertheidigen. Da keine Hilfe ankam, ergab sich Wilhelm an die Prager.

Nach S. 586 war bei der entscheidenden Schlacht bei Lipan unweit Kouřim 1434 Slawibor Czernín. Er focht mit den vereinigten Katholiken und Utraquisten gegen die Taboriten. Bartossek hat bloss den Namen Czernín ohne Beisatz (Mon. Dobn. I., 187), Pessina gab ihm, wohl willkürlich, den pompösen Vornamen Slawibor.

Nach S. 910 war Wilhelm Czernín 1496 unter den Abgeordneten an König Wladislaw nach Ungarn. Derselbe wohnte 1512 als Burggraf von Königingrätz einem Landtage zu Glatz bei.

Das schöne Lob, das Kruger beim 6. Februar als dem Sterbetage dem ersten Grafen, Herrman, zollt, kann leicht erweitert werden.

Zur Genealogie Ihres Hauses werden die von Hrn Palacky gemachten Auszüge dienen. J. D.

Jak přijal mladý hrabě článek Dobrovského »O Černínech«? Ve svém denníku (30./3. 1825) zapsal si hrabě Eugen prostě příjem zásilky, bez všeliké další poznámky, na přátelském poměru mezi oběma muži nic se nezměnilo, avšak na konci článku rukou hraběte Eugena z pozdějších let připsána jsou tato slova: »Balbín, Pessina, Kruger etc. behaupteten zu viel, Dobner, Dobrovsky wussten zu

wenig«. Slova ta dobře as vystihují stanovisko hraběte k upřílišněnému kriticismu Dobrovského, který — aby nebyl viněn ze strannictví hotov jest obětovati *Cyrninum camerarium* z 1211, jiné Černíny a pány bez přídomku »z Chudenic« až do XV. století své přísné »paní Kritice«. Paprockého, Balbína a zvláště Pešinu ostře soudí pro malou jejich věrohodnost, nemaje pro oba poslední, píšící o Černínech v dobách největšího národního ponížení, ani slova Přemyslova, nýbrž ze snahy vykáhati se před cizinou starobylým omluvného, že ne pro osobní zájem viděli v nich potomky z rodu rodem. Scholastické »qui nimis probat, nihil probat« doplniti lze obdobným »qui nimis negat, nihil negat«.

Dr. J. V. Šimák:

Erby na Housce.

Na hradě Housce v kraji boleslavském trvá ve východní části stavby v prvním ponebí stará komnata, čtverhraná, klenutá goticky na kamenných pětibokých žebrech; žebra vybíhají z oblých přípor, nesoucích kalichovou hlavici v úhlech jizby a sbíhají se v okrouhlém svorníku zdobeném růžicí. Jediné okno, rovněž gotické kružby, v hlubokém výklenku, hledí k východu; v levo vedle něho ej pravidelnost klenby porušena prampouchem, přepínajícím s. v. úhel prostory a pohlcujícím spodek žebra.

V každém ze stropních polí je malována dvojice znaků, pouhých štítů, na bílé půdě kryté zelenými rozvilinami, a to tak, že (nehledě k barvám, jež vybledly nebo jinak byly porušeny) jdou za sebou počínaje od s. v. kouta u okna erb pánů z Hazmburka, z Michalovic, z Vartmberka, z Koldic, půl lekna, ze Smiřic, ostrve, ze Šternberka. Na spodu prampouchu se vidí tolikéž malovaný erb Tobiáše Hrzáně z Harasova († 1599) a jeho choti Elišky Mracké z Dubé, tento však tinktury převrácené, totiž červená střela zavínutá v poli červeném. Ve výklenku pak okenním na sev. straně opět v těchže rozvilinách znak Smiřických podruhé. Na stěnách komnaty jsou zpodobeny lovecké scény a dvojí průvod, za jichž pozadí užito pohledů na hrady Housku, Kokořín, Stránov a čtvrtý neznámý.

Blahé paměti August Sedláček připsal všechny tyto výzdoby Tobiáši Hrzánovi a znaky jeho předkům, ač jen nejistě. Hrady, X. 248 »erby matek a bab, jak jsme se z vývodů přesvědčili, to nejsou; ovšem to budou znaky prabab, které pocházely z rodů vzácnějších«; tuto sice nepraví, komu přisuzuje toto příbuzenstvo, ovšem však v pojednání »Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechů« (Věst. král. č. spol. nauk 1914. III. str. 20) mluví o čty-

rech předcích Tobiášových a čtyřech Eliščiných, byť i jen z domněnky.

Sedláček však nic nezvěděl o erbu v okně, tehdy zazděném, a za jeho prohlídky byly malby tak zašlé, že nebylo lze jich dobře rozeznati. Dnes, kdy jsou očištěny, jest zřejmo, že malby nástěnné a znaky na prampouchu jsou vskutku z doby Tobiášovy, kdežto ostatní na stropě a v okně mnohem starší, z XV. století.

Již tím vročením je vyloučeno, že by běželo o předky Hrzáňů, kteří nabyli Housky teprve r. 1502, tím spíše, když mezi znaky není ani štítu hrzaňovského ani vliňského, ani Horů z Ocelovic, ani z Gurvic, což by bylo nezbytno, jako předků Hrzáňových.

Nutno přisouditi vznik erbů jen rodu Smiřických, kteří panovali na Housce od r. 1432. Ježto mezi erby není supí hlavy (znaků Voršily Buchovcovy, choti posledního houseckého pána toho rodu), ani orlice Kateřiny z Kolovrat, manželky otce jeho Jindřicha, ani sviní hlavy Ludmily z Šelmberka, kteráž si vzala Jindřichova bratra Václava, nezbyvá, nežli posunouti nárys erbů až k osobě prvního Smiřického Jana († 1453), takže byly pořízeny buď za něho ok. r. 1450, nebo od jeho synů po jeho smrti.

Tu se všecko shoduje, třebaš výklad jest možná doplniti pouze domněnkami, ježto v rodopisných našich vědomostech jsou na ten čas mezery. Jan Smiřický se ženil ok. r. 1435 s Magdalenou z Michalovic, dcerou Jana Kruhlaty (1417—1434). Matěře její neznáme, ale domníváme se, že jí byla dcera Mikuláše z Hazmburka a Elišky z Koldic, kteráž opět byla dcera Jana z Koldic a Klariny z Michalovic; styky obou rodů se jeví i tím, že Týma z Koldic, strýc Eliščin, byl svého času poručníkem siroteků Michalovských. Děd Magdalenin Jan starší z Michalovic měl choti Magdalenu, jež snad byla rodu Vartmberského. Tím by byla vysvětlena polovina znaků.

Druhou skupinu znaků možno konstruovati tak, že máti Jana Smiřického, jenž vzešel z drobného rodu vládyckého, byla sic původu panského, ale chudé větve; nejspíš by se hodilo z Chvojenských, nebo Holických ze Šternberka vzpomínáme-li, že si Jan Smiřický švakroval se Zdeňkem ze Šternberka a učinil ho poručníkem své závěti. Její máti mohla býti rodu ostrve, snad také některé nezámožné větve, ať z Dubé, ať z Klinštejna. Bábě pak Janově po otci lze přisouditi erb půl lekno (Mrdičí, Ledečí?), rodu vládyckého. Škoda, že Paprocký nevypsal onoho čtyrkoutního vývodu, jímž (jak uvádí) Jan r. 1417 hájil svého urozenství; tuť by byla jistota na jevě.

Výhostné listy v archivu města Soběslavě.

Když jsem studoval v městském archivu materiál k rodopisu Soběslavska, našel jsem několik zdrojů, obsahujících množství důležitých a pro genealoga cenných dat a podrobností. Jest to především sedm gruntovních knih, v nichž možno stopovati téměř nepřetržitě držitele jednotlivých domů od druhé poloviny XV. stol. a které podávají aspoň přibližný obraz soběslavského obyvatelstva až do r. 1639, od kteréhožto roku se počínají nejstarší matriky. Obsah těchto gruntovních knih zpracovávám v historii soběslavských domů.

Dále jest to řada kšaftů, dlužních úpisů a jiných písemností soukromého rázu, jež jsem abecedně uspořádal podle příjmení, pak registra otcovská a sirotčí, důležitá hlavně pro rodopis poddaných lidí venkovských, pořádky při vaření piva, několik knih cechovních (hlavně Registra cechu pekařského a perníkářského z r. 1587), 3 knihy rychtářských protokolů a listy výhostné.

Listy výhostní, zhostní anebo také propouštěcí jsou listiny, jimiž jedna vrchnost propouštěla svého poddaného člověka se všemi jeho spravedlnostmi v pravomoc vrchnosti druhé. Vrchnost nová pak měla na propuštěného všechna práva vrchnosti první. Listu výhostného dožadovali se nejčastěji ti, kteří se chtěli oženiti neb provdati na cizí grunty, a to buď přímo sami, nebo prostřednictvím vrchnosti, jejímiž poddanými se měli státi. Obsahují obyčejně jméno propuštěného, jméno jeho otce, místo odkud pocházel a kam se propouští, a právě v těchto údajích tkví jejich rodopisný význam, neboť mluví tam, kde pravidelně mlčí jiné prameny, matrik nevyjímaje.

Otiskuji zde krátké obsahy jednotlivých výhostů i jiných písemností obsahem jim blízkých, a kdyby se kdo o některé z nich zvláště zajímal, rád podle možnosti podám i zprávy podrobnější.

1580, 4. března, na Buštěhradě: Mandelina Kolovratová žádá, aby Soběslavští propustili na její grunty Bernarda, syna France Pavla, rodiče v městě Soběslavi v Roubíkově dvoře, za manžela Regině Šulové. (241/LV1).

1586, 25. ledna, Netěchovice: Jošt Hozlaur z Hozlau a na Vyhnanicích i na místě svých mladších bratří propouští Jana Cikána, Dorotu, jeho manželku a dítky do Bečic na grunty soběslavské. (201/LV2).

1588, 18. února, v Zálší: Jiřík Vratislav z Mitrovic žádá Soběslavské o propuštění Anny, dcery Cikánovy ze Svinků, kterou si chce vzíti Jan Kuta ze Zálší. (229/LV3).

1595, 21. listopadu, na Dvorcích: Křištof Cimburk z Cimburka a na Dvorcích žádá Soběslavské o propuštění Martina, syna nebož. Adama Maršového z Vesce, jenž si chce vzíti Alžbětu Krčkovu, poddanou Cimburkovu. (210/LV4).

1603, 25. února, na Třeboni: Petr Vok z Rožmberka propouští Soběslavským na grunty jejich do Řípce Pavla Kohouta, syna Martina Kohouta ze Žižova. (208/LV5).

1603, v březnu: Karel Přehořovský z Kvasejovic a na Přehořově žádá, aby mu Soběslavští propustili Marianu, dceru Václava Novotného z Klenovic, za manželku Janovi Šimovi z Přehořova. (216/LV6).

1603, 21. října, v Blatné: Purkmistr a rada města Blatné žádají, aby Soběsl. vydali Markytě, manželce Petra Mlynáře, jinak Vodvářky, spravedlnost po otci jejím Řehořovi na gruntě Machovic, někdy sousedu soběslavskému. (237/LV7).

1605, 18. ledna (14. června? — v úterý po sv. Antonínu): Jeroným Hozlaur z Hozlaur propouští Alžbětu, dceru nebož. Vavřince Ševce, za manželku Janovi, synu Matěje Martinového z Bečic. (270/LV70).

1605, 2. února, na Želči: Jiří Vrkoč, úředník želečský, žádá Soběsl. za propuštění Ludmily, dcery Cikána z Bečic, kterou si chce vzít Jan Kutina z Velkých Hlavatec. (249/LV9). Ludmila jest jednou z pěti dítek Jana Cikána: Adama, Kateřiny, Mandeliny, Ludmily a Alžběty. Srovnej v předu 201/LV2!

1605, 17. října, na Lhotě Hrušové: Anna Vrchotická z Hrádku žádá o propuštění Káči, ženy poddaného jejího Jana Hlavníčky; Káča slouží v Chlebově. (234/LV10).

1607, 13. prosince, na Lhotě Hrušové: Anna Vrchotická z Hrádku a na Lhotě Hrušové propouští z človečenství Václava Chmelového ze Žďáru a jeho manželku Dorotu, dceru Víta Martínkového. Jako svědek podepsán jest Václav Špulíř z Jíter. (251/LV11).

1608, 26. dubna, na Třeboni: Petr Vok z Rožmberka propouští Soběslavským Jana Lišku ze Svínů. (205/LV12).

1608, 30. ledna, na Bečyni: Správce statku Bechyňského žádá, aby Soběsl. propustili Marianu, vdovu po Řehořovi Hronovi z Bečic, za ženu Matějovi Kovářovi, synu Jiříka z Hodětína. — Vzadu poznámka píše radního: »Marjána ze vsi Bečic jest na grunty J. Mti Pána komorníka nejvyššího propuštěna s spravedlností svou; dvě dítek jejích, ty se nepropouštějí, ale zanechávají se v poddanství«. (266/LV13).

1610, 14. května, na Třeboni: Petr Vok z Rožmberka propouští Soběslavským Jakuba z Dolního Bukovska, jeho manželku a dítky. (226/LV14).

1610, prosinec, na Třeboni: Petr Vok z Rožmberka propouští Václava Kubitu (Kubatu?) ze Záhoří a dává mu za manželku Kateřinu, po nebož. Zikovi ze Záblatí. (206/LV15).

1612, 22. února, na Hradci: Linhart Cholvský propouští Kříže, syna Vocelkova z Dráchova, na grunty soběslavské do Řípce. (204/LV16).

1613, 2. dubna, na Brtnici: Čeněk Brtnický z Valdsteina propouští Víta Mráčka, syna nebož. Jana Mlejníka. (230/LV17).

1613, 13. prosince, na Borci: Bohuslav Starší z Dirného propouští Alžbětu, dceru Víta Brčka v Horách, za manželku Janovi, synu Joachima Vršky z Doubí. (236/LV18).

1614, 8. února, v Táboře: Purkmistr a rada města Hradiště Hory Tábor propouštějí Soběslavským Václava Sýkoru ze Strkova. (243/LV19).

1614, 29. prosince, na Třeboni: Jan Jiří ze Švamberka propouští Soběslavským Alžbětu, dceru Adama Ševce, kterou mu propustil Jetřich z Malovic. (238/LV20).

1614, 26. prosince, na Hluboké: Jetřich z Malovic propouští Alžbětu, dceru Adama Ševce, za manželku Jakubovi Lekšovi, sousedu města Soběslavě. (235/LV21).

1615, 26. května, na Třeboni: Jan Jiří ze Švamberka žádá o propuštění Mariany, vdovy po nebož. Ondřejovi z gruntu Sosnova ze Zahorí a jejího syna; Marianu si chce vzít Jiří Trčka z Doňova. (227/LV22).

1615, 7. března, na Č Šternberce: Oldřich ze Šternberka žádá o propuštění Jakuba, syna Sedláčka, řemesla mlynáře. (246/LV23).

1616, 29. srpna, na Svatkovicích: Svatkovský z Dobrohoště žádá Soběslavské, aby při městě jejich prodali nějakou živnušku propuštěné poddané jeho Evě, dcery po nebož. Štěpánovi Vlčkovi. (269/LV24).

1617, 18. února, na Tučapech: Václav Špulíř z Jíter a na Tučapech přimlouvá se za svého poddaného Vondru Trčku, šenkýře v Pleších, aby mu byla dána spravedlnost, kterou má po svém otci Janovi Trčkově v Záhoří. (250/LV25).

1618, 19. února, na Zálší: Barbora Vratislavová rozená z Dirného píše Soběslavským, že nemůže jim na jejich gruntu propustiti Jana Líkaře, syna Ondřeje Líkaře ze Zálší. (232/LV26).

1619, 6. února, na Třeboni: Hejtmán treboňský přimlouvá se za Jana Prchlíka ze Žižova, aby mu Soběslavští propustili za manželku Markytu, vdovu po nebož. Jírovi Haplovi z Debrníka. (245/LV27).

1619, 10. ledna, na Třeboni: Vít Voštirálek a Jiří Vrš se přimlouvají za propuštění Doroty, dcery Adama Cikána z Bečic (vnučka Jana Cikána; viz 201/LV21), kterou si chce vzít Václav Dědič z Dolního Bukovska. Na Třeboni ve čtvrtek po Třech Králích 1619. (225/LV28).

1620, 13. února, v Milčíně: Křištof Khebl z Krupky, úředník panství Milčinského, píše Soběslavským, že jakmile pan Kašpar Kaplíř se vrátí z Prahy, pošle jim výhost na Petra, syna Antonína Vlacha. (247/LV29).

1622, 4. září, na Třeboni: List výhostný na Šimona Trnku, syna nebož. Adamy z Žižova; za manželku se mu propouští Kateřina, dcera Matěje Přesličky z Dolního Bukovska. (207/LV30).

1625, 21. února, v Praze: M. Bartoloměj Beránek Soběslavský, Menšího města Pražského přední radní písař, žádá Soběslav., aby vydali Pavlu Kostrbovi ze vsi Ceraze list poctivého na svět zplození, ježto miní se v Městech Pražských oženiti. (257/LV31).

1626, 10. ledna, na Hradci: Jakub z Rotendorfu, hejtmán Hradecký, dává výhost na Martina, syna nebož. Václava Kudrny z Březiny. (256/LV32).

1628, 25. února, na Přehořově: Jan Šťastný Přehořovský z Kvasejovic žádá Soběslavské za propuštění dvou pacholat, dítek Jana Bednáře, po němž vdovu Voršilu propustili mu za manželku Janu Semrádovi. (244/LV33).

1628, 16. května, na Třeboni: Vít Decara z Rozinetu odmítá Soběslavským propustiti Prokopa z České Lhoty, poddaného J. M. K.; Prokop jest v podružství v Bošilci. (220/LV34).

1629, 6. září, ve Lhotě Červené: Václav Listopad se přimlouvá, aby Soběslavští propustili Šimona, nebož. Adama Krejčího z Klenovic, za manželku Barboře po Jírovi Havlovém. (252/LV35).

1629, 17. října, na Červené Lhotě: Václav Listopad, správce statku Lhotického propouští Petra, syna Jana Švardy z Dešného. (253/LV36).

1630, 3. ledna, na Pluhově Zdáře: Burian Vrchotický z Loutkova dokazuje Soběslavským, že si neprávem přisvojují Martina, syna nebož. Rehoře Vrabce z Hrušovy Lhoty. (228/LV37).

1630, 5. ledna, na Třeboni: Výhost na Kateřinu po nebož. Pekáčkově z Žižova, která se propouští za manželku Jiříkovi Janouškovi z Řípce. (265/LV38).

1637, 2. ledna, na Žimuticích: Jan Čábelický žádá o propuštění Alžběty, dcery po nebož. Adamovi Cikánovi z Bečic, za manželku Matějovi Soukupovi z Hartmanic. (267/LV38).

1640, 31. prosince, v Táboře: Purkmistr a rada Hradiště Hory Tábor

propouští Jakuba Huspeku z Plané za manžela Ludmile Zárecké (?). (239/LV39).

1641, 23. dubna, na Třeboni: Výhost na Ondřeje Sloupa, syna Víta Sloupa ze vsi Slavošovic, poddaného královny polské. (219/LV40).

1641, 11. ledna, na Zálší: List přímlyvný o propuštění Judity, ženy po nebož. Jakubovi Šikulovi, poddaném města Soběslavě; Juditu si chce vzít Martin Jindra z Klečat. (224/LV41).

1643, 20. července: Výhost na Martina, syna Lorence Bednáře z Cejle, poddaného knížete (- arcibiskupa) z Harrachu. (263/LV42).

1643, 16. září, na Hradci Jindřichově: Adam Pavel hrabě Slavata propouští Annu, dceru Ondřeje Sulíka, souseda Řečice Kardašovy, za manželku Matějovi Tichému, sousedu soběslavskému. (242/LV43).

1636, 18. prosince, na Zálší: Jan Mladší Vrabštan propouští Marianu, sestru Matěje Mikše z Klečat za ženu Trojanovi z Lastiboře. (211/LV44).

1650, 15. srpna, na Bechyni: Lidmila ze Šternberka propouští Markétu, dceru Janáka z Hodětína, za ženu Jakubu Ovčák u, přijímá Slávka, jinak Pikous. (203/LV45).

1650, 14. května, v Bystřici: Adam Pavel Slavata propouští Marianu, dceru po nebož. Matoušovi ze vsi Nitovic, za ženu Matějovi Jakubínovi ze Zahoří. (212/LV46).

1652, 16. listopadu, na Chlumci: Adam Pavel Slavata propouští Marianu, dceru Tomáše Kouby ze Zlukova, za manželku Ondřejovi Semrádovi ze Záhoří. (231/LV47).

1651, 3. dubna: Jetřich z Malovic propouští Annu, dceru nebož. Dítěte z Vrbice za manželku Jiříkovi Jirousovi. (254/LV 48).

1656, 11. září, na Jindř. Hradci: Adam Pavel Slavata propouští Annu, dceru Jana Janouška z Dešného. (214/LV49).

1664, 4. dubna: Jan Jiřík Rosenhajm žádá Soběslavské za propuštění Jakuba, syna Matěje Pacholíka z Nedvědic, jenž si k stavu manželskému oblíbil jednu jeho poddanou. (268/LV50).

1664,, 8. dubna: List urozenému vladykovi Mikulášovi Buzkovi, měšťanu a spolu radnímu Starého města Pražského, od Jiřího z Rosenhajmu, jenž žádá Buzka, aby se přimluvil u pánův soběslavských za propuštění Jakuba, pacholka z Nedvědic, který učinil manželský slib jeho poddané. (262/LV51).

1664, 23. března: List urozenému a statečnému rytíři Panu Jiřímu Rosenhajmovi od Jakuba Pachole z gruntu pánů Soběslavských rodilého, jenž prosí za propuštění Kristiny Krásové. (259/LV52).

1664, 8. října, na Hradci: Hejtman hradecký přimlouvá se za poddaného paní Lucie Otilie Slavatové Vavřince Klímu, aby ho Soběslavští přijali na své grunty. (258/LV53).

1677, 23. prosince, v Praze: Jan Jáchym Slavata propouští Simona, syna Jana Tkadlce z Dráchova, na grunty soběslavské a dovoluje mu oženiti se s Marjánou, vdovou po Vítovi Jelínkovi ze Soběslavě. (202/LV54).

1684, 9. prosince, v Hradci J.: Jan Jáchym Slavata propouští Dorotu, dceru Václava Schirster a, mistra polního na Ovčíně, za manželku Pavlovi Cílkovi, Hammelknechtu z ovčína Veseckého. (218/LV55).

1696, 14. května, v Týně n. Vlt.: Purkmistr a rada Týna n. Vl. propouští Polixenu, sirotka po Ondřeji Poněšickém, sousedu Týna n. Vl., za manželku Václavovi Čermákov, pekaři. (213/LV56).

1690, 28. března, na Třeboni: Hejtman třeboňský dává výhost na Kateřinu, dceru Reisa, která si má vzít Simona Hamerníka, kováře. (240/LV57).

1712, 3. září, v Chotovínách: Johann Gottlob Przník propouští Ludmilu, dceru po nebož. Jakubovi Veverkovi ze Sedlečka za manželku Františkovi Cílkovi. (260/LV58).

1713, 19. srpna, na Třeboni: Bukovští žádají o propuštění Václava Haběše, poddaného soběslavského z Březiny. (209/LV59).

1717, 31. října, na Třeboni: Adam František kníže ze Schwarzenberku propouští Vojtěcha Hejníka z Hartmanic za manžela Kateřině, dceři nebož. Jana Barty z Bečic. (217/LV60).

1714, 30. prosince, na Přehořově: Václav Netolický žádá o propuštění Doroty, dcery po nebož. Bartoloměji Knappovi ze Zvěrotic, za manželku Tomášovi, synu Mikuláše Símy z Přehořova. (255/LV61).

1726, 6. srpna, na Třeboni: Výhost na Dorotu, vdovu po Vavřinci Vrátném od knížete ze Schwarzenberku; propouští se vdovci Vavřinci Bártů z Bečic. (233/LV62).

1727, 7. února, na Třeboni: Markyta Moudrá ze Bzí propouští se za manželku Matoušovi Příhodovi. (222/LV63).

1738, 31. října, na Třeboni: Výhost na Matěje po nebož. Václavovi Filípkovi ze Svinů; Matěj se propouští za manžela vdově Anně Cikánové z Bečic. (223/LV64).

1742, 13. prosince, Hradec Králové: Maria Theresia, hraběnka z Gastheimu propouští Marianu po nebož. Bartoloměji Vaňousovi ze Svinků. (215/LV65).

Jaromír Klíma:

O důležitosti starších matrik farních úřadů pro statistiku pohybu obyvatelstva v zemích československých od r. 1620.

O důležitosti starších matrik pro účel v nadpisu uvedený píseme dle našeho vědomí v ČSR. poprvé.

O starší matriky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zajímala se k podnětu prof. Inama-Sternegga vídeňská ústřední statistická komise, jež provedla za pomoci biskupských konsistoří a farních úřadů v l. 1886—9 soupis matričních knih v celém bývalém Rakousku.

Dle předběžné zprávy otištěné r. 1889 ve »Statistische Monatsschrift« a ve zvláštním otisku »Standesregistern in Oesterreich« bylo zjištěno u 1888 farních římsko-katolických úřadů v Čechách, u 926 na Moravě a 190 ve Slezsku 22 matričních knih z doby před r. 1563, 1200 matričních knih se zápisy před r. 1650, více než 3000 matričních knih se zápisy před r. 1700 a více než 2100 knih se zápisy před r. 1748.

Jaké to množství pramenů pro statistické zpracování přirozené měny obyvatelstva Čech, Moravy a Slezska od doby bělohorské do našich dnů!

Prof. Inama-Sternegg upozornil ještě ve svém článku v XXI. ročníku »Statist. Monatsschrift«, str. 541—2 »Das älteste Taufbuch in Oesterreich«, co možno ze starých matričních knih pro populační statistiku vytěžiti, ale pokud nám známo, statistická komise vídeňská se více otázkou touto nezabývala.

Jest také pro nás dobře, že se jí nepodařil plán na soustředění

všech starších matričních knih do Vídně. Stalo se tak zajisté též pro odpor biskupských konsistoří, jež již od r. 1800 vytvářejí konsistorní matriční archivy z duplikátů všech matrik svých obvodů. Přirozený vývoj vede pak k tomu, že i u nás jedná se o soustředění všech starších matrik do r. 1800 v jednotně upravených matričních úřadech v sídle biskupských konsistoří.

Chceme v několika tabulkách upozorniti na bohatství a zajímavost matrik římsko-katolických farních úřadů Velké Prahy a dáti tak podnět k systematickému zpracování všech matrik z celé naší republiky.

Jak mlhavé jsou dosud naše vědomosti o skutečném stavu obyvatelstva v našich zemích od r. 1620—1870! Pokud nám známo, o matrikách na Slovensku a Podkarpatské Rusi nebylo doposud provedeno ani takové šetření, jaké provedla vídeňská statistická komise o matrikách v býv. Rakousku.

Otiskujeme v tomto článku *přehled zápisů matričních knih farního úřadu u sv. Víta, sv. Jiří a na Strahově v Praze IV.* Matriky u sv. Víta mají záznamy o narozených již od r. 1605, ale jsou neúplné. V l. 1605—10 zamenávají 355, v l. 1611—20 406, v l. 1621—30 231, v l. 1631—40 173, v l. 1641—50 306 a v l. 1651—60 770 narození, z let 1621—50 89, z l. 1651—60 197 sňatků a z let 1641—60 14 úmrtí. Teprve od r. 1661 jsou zachovány úplné matriky u sv. Víta i na Strahově. Matriky z býv. kláštera sv. Jiří mají jen záznamy z let 1715—1782 o 65 sňatcích, 57 narozeních, 33 úmrtích a jsou chovány od r. 1782 v archivu farního úřadu sv. Víta.

Pražské farní matriky sdílely strasti i slasti jednotlivých částí hl. m. Prahy. Jsou i z nich patrný pohromy požárů, morů, útrap válečných, útlak národnostní, náboženský i stavovský.

Jak málo rodů vydrží ve V. Praze 5—6 generací! Obrovská většina dnešních pražských rodin jsme z krve venkovské. Obyvatelstvo V. Prahy udržuje a rozmnožuje se jen přílivem nových sil z venkova. Hromadné bydlení v činžovních domech bez dostatečného vzduchového prostoru a bez zahrádek jest předčasným hrozbem značné části pražského obyvatelstva.*)

Otiskujeme prozatím úhrnná čísla matričních zápisů. Při podrobnějším statistickém zpracování bude u sňatků nejzajímavější věkové rozptjetí mezi stářími ženichů a nevěst. Z matrik křtů počet dvojčátek, trojčátek a poměr pohlaví narozených. Z matrik zemřelých počet 100letých a p.

I naše matriky se vyvíjely a zdokonalovaly. Novější mají více znaků a rubrik, jež zachycují dnešní statistické lístky o sňatcích, narozených a zemřelých. Matriční knihy mají teprve od r. 1750

*) Srv. kterak o problému vymírání městských rodů pojednává Dr. St. Kekule v. Stradonitz ve sborníku »Ausgewählte Aufsätze aus dem Gebiete des Staatsrechts u. d. Genealogie«, Berlin 1905, str. 107 a sl.

předepsané předtištěné rubriky. Do té doby jsou psány celé rukopisně. Jeví se v nich vývoj od všeobecného usnesení Tridentského koncilu z r. 1563 k podrobnějším ustanovením synodu Pražského z r. 1605 a z doby novější.

Pro připravovanou úvodní analytickou část publikací státního úřadu statistického o pohybu obyvatelstva v našich zemích bylo by naznačené zpracování starších matrik velice důležitým příspěvkem. Přispělo by také velice k lepšímu seznání národnostního a náboženského vývoje v našich zemích v 17—19 století.

*Přehled zápisů v matrikách římsko-katolických farních úřadů
v Praze IV.*

od roku do roku	Počet sňatků		Počet narozených		Počet zemřelých	
	u sv. Víta	na Strahově	u sv. Víta	na Strahově	u sv. Víta	na Strahově
1661—70	232	68	803	218	5*	123
1671—80	303	113	908	358	157*	298
1681—90	315	165	1063	514	422	116
1691—1700	229	98	907	468	341*	113
1701—10	344	92	954	464	729	210
1711—20	268	136	860	507	447*	328
1721—30	294	132	1020	661	553	496
1731—40	412	147	1020	575	656	548
1741—50	454	88	826	339	929	375
1751—60	407	99	878	419	1393 ¹⁾	368
1761—70	575	145	970	520	853	429
1771—80	328	108	653	477	781	437
1781—90	212	138	558	548	534	495
1791—1800	157	139	304	666	413	951
1801—10	150	164	362	701	423	879
1811—20	147	221	439	941	580	1322
1821—30	140	184	447	1100	471	1171
1831—40	161	207	432	941	600	914
1841—50	199	277	491	1180	709	955
1851—60	171	237	626	1002	669	863
1861—70	216	341	650	1171	730	1057
1871—80	209	326	641	1294	865	1179
1881—90	207	301	513	1223	695	1061
1891—1900	194	307	458	1021	451	851
1901—10	178	292	279	861	336	621
1911—20	299	328	210	394	285	419
1921—30	344	321	137	127	218	186
úhrnem	7.145	5.174	17.409	18.690	15.245	16.765

*) Záznamy v označených letech jsou neúplné. — ¹⁾ V tom 455 vojínů pluku Collaredo zemřelých na Hradčanech v době od 10. července 1757 do 3. dubna 1758 za války pruské.

Bibliografie rodopisného písemnictví o dědičnosti, rasové hygieně a vědách spřízněných.

Sestavil Roman Procházka, Praha 1930.

Pokračování I.

- Altman n. Dr. Lud.: »Verbrecher sollen nicht Väter werden«. Neues Wiener Journal 30./XII. 1928.
- Baumgarten, Dr. Franziska: »Wunderkinder«, Leipzig 1930.
- Baur, E.: »Einführung in die Vererbungslehre«, Berlin 1930.
- Bayern, Adalbert Prinz v.: »Verwandtenehen im Hause Habsburg«, Das Ende der Habsburger in Spanien, München 1929.
- »Biologie der Kriminalität«, Prager Abendblatt, Prag 8./VIII. 1930.
- Born, Eric Frh. v.: »Generative Gefahren«, Archiv für Sippenforschung VI., 1929.
- Bredt, Joh.: »Volkskörperforschung«, Breslau 1930.
- Caro: »Die Blutprobe«, Wochenbeilage »Recht und Leben« der »Vossischen Zeitung« IL., Berlin 1928.
- Corte, Erna: »Die Familienverhältnisse von Kindern in Krippen, Kindergärten, Jorten und Tagesheimen«, Berlin 1930.
- Fetscher & Pohlisch: »Alkohol und Vererbung«, Berlin 1930.
- Finkler, Walter: »Ist Krebs erblich?«, Neues Wiener Journal 3./IX. 1930.
- Fischer E.: »Erschädigung beim Menschen«, Berlin 1930.
- Fischer E. & Günther F. K.: »Deutsche Köpfe nordischer Rasse«, München 1930.
- Fischer-Muckermann-Verschuer: »Das kommende Geschlecht« Zeitschrift für Eugenik, Berlin 1930.
- Galla, K.: »Nadprůměrná inteligence a vynikající lidé« Časopis Rodopisné společnosti československé v Praze, 1930.
- Grotjahn-Langstein-Rott: »Ergebnisse der sozialen Hygiene und Gesundheitsfürsorge«, Leipzig 1930.
- Günther F. K.: viz Fischer & G.!
- Hohlfeld, Dr. Johannes: »Das Geheimnis der Vererbung«, Der Bazar LXXV./24., 1929.
- Isenburg, W. K. Prinz v.: »Ebenburt und Inzucht« Archiv für Sippenforschung VI./2., 1929.
- Klysk, Dr. N.: »Małoletni geniusze« Przyjacieli szkoły II., 1923.
- Knetsch, Carl: »Mehrlingsgeburten«, Nachrichten der Gesellschaft für Familienkunde in Kurhessen und Waldeck VI./3., 1929.
- Köhlisch: »Aristokratie oder Demokratie« politische Gedanken eines Arztes, »Der Landarzt« 1929 Nr. 52, & 1930, Nr. 2.
- Kopp, Jenny: »Die Vererbung in Goethe's Geschlecht« Ahnenerbe II./7., 1929.
- Langstein: viz Grotjahn - L.!
- Leven: »Genealogische Untersuchungen über die Vererbung der geistigen Begabung mit besonderer Berücksichtigung der verschiedenen Rolle des Geschlechts« Volksaufartung, Erbkunde, Eheberatung IV., 4./5., 1929.
- Meister O.: »Sippe und Beruf« Sudetendeutsche Familienforschung I./3., Aussig 1929.
- Milos J.: »Artistentrics, die sich vererben«, Berliner Tagblatt., Berlin 9./III. 1930.
- Mitteilungen über steirische Volksgenealogie, Graz 1924 —1930.
- Muckermann: viz Fischer — M.!
- Neumann E.: »Individual- Rassen- und Volkshygiene«, Dresden 1930.

- Niemeyer: viz Salomon!
- O'Sea, M. V.: »Popular misconceptions concerning precocity in children« Science, London 1911.
- Pohlisch: viz Fetscher!
- Salomon-Baum-Niemeyer: »Das Familienleben in der Gegenwart«, Forschungen über Bestand und Erschütterung der Familie in der Gegenwart, Berlin 1930.
- Scheidt, W.: »Familienforschung und Erbbiologie« Volksaufartung, Erbkunde, Eheberatung, III., 11./12., 1928.
- Siemens H. W.: »Grundzüge der Vererbungslehre, Rassenhygiene und Bevölkerungspolitik« München 1926/1930.
- Springer B.: »Die Blutmischung als Grundgesetz des Lebens«, Berlin 1930.
- Stegmann H.: »Ererbter Beruf« Reichenberger Zeitung, Reichenberg 6./III. 1930.
- Strack, Herrm. L.: »Der Blutaberglaube in der Menschheit, Blutmorde und Blutritus«.
- Urban, Gisela: »Bestand und Verfall der Familie«, Neues Wiener Journal 31./VIII. 1930.
- Tippmannová: »Příšera dědičnosti«, Národní Listy, Praha 17./VIII. 1930.
- Voronoff, Sergěj: »Die Ergebnisse der Drüsenüberpflanzung«, Neue Freie Presse, Wien 2./IX. 1930.
- Wagner, Lily: »Wie entstehen Zwillinge« Prager Abendzeitung, Prag 23./VI. 1930.
- Weyr F.: »Nadprůměrná inteligence jako hromadný zjev« (statistika vynikajících lidí), Praha 1927.
- Widmer, Charles: »Die Neunzigjährigen«, Münchener medizinische Wochenschrift 1929.
- »Ist Langlebigkeit erblich?« Neues Wiener Journal, Wien 21./IX. 1930.
- Wolanke: »Eine erbbiologische Untersuchung in schlesischen Hussitendörfern« Familiengeschichtliche Blätter, Leipzig 15./IX. 1930.
- Woodhall, Edwin: »Verbrechen und Blutprobe«, Neue Freie Presse, Wien 31./VIII. 1930.
- Zemanová O.: »Lidstvo bez příbuzných«, Národní Politika, Praha 8./V. 1930.

„Kdo miluje sám sebe, musí také milovati své předky, svou vlast a všechno, co vlastního jest, aneb k vlasti a předkům přináleží, poněvadž z toho všeho své požití, živobytí a všechno své má.“

František Jan Vavák,
rychtář milčický.

Literatura.

Čapek, Tomáš: Augustin Herrman, zakladatel Bohemia Manor r. 1660 a autor mapy Virginie a Marylandu. Praha, Státní tiskárna, 1930, 8°, 32 str., 23 tab.

Známý dějepisec amerických Čechoslováků Dr. Tomáš Čapek, president Bank of Europa v New Yorku, vrací se potřeby k pokusu vyličit život českého vystěhovalce, Augustina Herrmana (1621—1685/6?), zeměměřiče, kupce, politika a diplomata amerického, zakladatele manství Bohemia v Marylandu. Poněvadž se historickým badáním nepodařilo ověřiti Herrmanovo udání, že »se narodil v Praze v českém království«, pokouší se Čapek zjistiti důvodnost domněnky, že byl Augustin synem utraquistického faráře Abrahama Heřmana ve Mšeně. Opravuje podle poslední vůle z r. 1684 Augustinovo datum narození na rok 1621, místo dosud udávaného 1605 a také zjišťuje příjezd Herrmanův do Nového Amsterodámu (dnešního New Yorku) na rok 1644 místo dosud udávaného r. 1633. Ve Virginii, kde se H. zdržoval před příchodem do Nového Holandska, zjišťuje Čapek dvě české vystěhovalecké rodiny, Kryštofa Donaka a Jana Dozy, k r. 1655. Z manželství Augustinova s Jannetjí Verlettovou z Utrechtu, uzavřeného v N. Amsterodámu 10. prosince 1651, vzešlo potomstvo (dva synové a tři dcery), které po meči se dochovalo do r. 1755, po přeslici žije v Americe do dnes. Z amerických rodin, které odvozují svůj původ od dcer Herrmanových, jmenuje Čapek Bayardy, Van der Heydeny, Bordleye, Frisbie, Chewy, Nealy, Miffliny, Schippeny, Jenningsy, Randolphy a Howardy. Sešpec Čapkův doprovází 23 tabulí, na nichž fotograficky reprodukovány jsou nejdůležitější dokumenty životopisné, dva portréty Augustinovy a jeho mapy Virginie a Marylandu. Dílko se pěkně čte a jistě oživí paměť českého vystěhovalce-exulanta.

Kjk.

Dr. Artur Brožek, *Nauka o dědičnosti*. Vyšlo spolu s *Experimentální morfologií* prof. R. Dostála jako sv. V. souborného díla »Rostlinopis« redakcí Dr. S. Práta, profesora Karlovy university, nákladem Aventina v Praze 1930.

Autor rozvrhuje velmi obsáhlou látku vědy, která dnes stojí mezi prvními vědami v biologii a zasahuje svým významem snad do všech biologických disciplin, národohospodářství, sociologii, lékařství, eugeniku a rodopis nejímajíc, v 8 kapitol. Zde formou jednoduchou snadno i laiku přístupnou, ale bez újmy vědeckosti seznamuje čtenáře s pravidly o dědičnosti, jak tato byla v posledních asi 30 letech poznána nejen cestou pokusně statistickou, nýbrž i experimentálně cytologickou. V I. kapitole seznamuje čtenáře se základními pojmy biologickými a základními pojmy v nauce o dědičnosti, — definuje dědičnost jako celkový biologický zjev zakládající se na opakování celkového stavu nebo jen některých jeho složek v řadě pokolení a po ujasnění poměru mezi živoucí částicí protoplasmu, a vývojovou disposicí (založenou v konstrukci této hmotné částice) a dědičným znakem jako reakcí vloh (gény, vývojové dispoice) na vlivy životního prostředí přechází pak autor k výkladu o proměnlivosti dědičné a nedědičné. Na tomto základu buduje pak dále velmi důležitý pojem genotypu (vrozené konstitute, individuality) a fenotypu (zjevu na pohled) pojmy to, s nimiž oběma musí dnes počítati jak biolog v nejširším slova smyslu, tak i rodopisec, má-li svá studia založiti na biologickém podkladě. (Viz také Brožkův v článku »Individualita a rodokmen« v I. svazku Časopisu Rodopisné Společnosti). V II. kapitole vykládá autor prvé dva zákony o dědičnosti, a to pravidlo o čistotě a neproměnlivosti vloh a pravidlo o volném kombinování se těchto vloh po buňkách pohlavních v míšenci a pak po jedincích v jeho potomstvu. Obě tato pravidla jsou obsahem objevů, které učinil v r. 1865 Augustiniánský kněz Gregor J. Mendel. Jsou to také pravidla, která lze dnes označiti jako pravidla mendelistická v užším slova

smyslu vzhledem k novějším objevům. Výklad o těchto pravidlech provází řadou typických příkladů, zvláště však na rostlinách, a ukončuje popisem redukce chromosomů a volného jich kombinování po buňkách pohlavních — popisem to pochodu, jež k oběma vlastním pravidlům Mendelovým tvoří hmotný podklad, — ovšem za předpokladu, že jsou chromosomy (protoplastické částice jader buněčných) vůbec nositeli vloh. V III. kapitole popisuje autor dvě pravidla o dědičnosti vloh ve skupiny na sebe vázaných či krátce pravidla o »vazbě« vloh. Je to pravidlo o omezeném počtu skupin vloh na sebe vázaných a pravidlo o řadovém či lineárním uspořádání míst pro vloh v jednotlivých chromosomech. Obě jsou pravidly mendelistickými v širším slova smyslu a práci amerického zoologa T. H. Morgana a jeho školy. Populární a vědecký výklad těchto pravidel je zde podán zcela názorně a převádí tak čtenáře v moderní směr prací o dědičnosti na podkladě pokusně statistickém a cytologickém (t. j. nauky o buňce se týkajícím). Výklady v druhé a třetí kapitole dostává se čtenáři velmi podrobného názoru o individualitě (konstituci) tvořící obsah toho, co v rodopisu bývá často s oblibou označováno »rodovou krví«. Spolu přesvědčuje se i čtenář o tom, že taková individualita zde není v sledu pokolení nijakým nedělitelným celkem, nějakou nedílnou jednotou, ale spíše skupinou stále podle svého složení a vlohového obsahu se měnící. Proto lze ovšem jediné jednotlivé vloh považovati za trvalé dědictví, jež se z generace na generaci přenáší: nikoliv však celé jich skupiny, — s jedinou ovšem výjimkou, a sice tou, kde se jedná o t. zv. čistokrevné linie, čistokrevné kmeny a to buď již pro celou konstituci nebo i pro jednotlivé její složky. Po vytvoření obrazu o vzájemném působení vloh mezi sebou a společném působení vloh při vzniku vnějších znaků a stavů dědičných. Probírá a příklady doprovází dominanci a recesivitu, jednoduchou i složenou intermedieritu, epistasi a hypostasi, reversi, polymerii, potlačování vloh jedné vlohou druhou, mosaikové dědění a jiné. V této kapitole najde poučení zvláště pěstitel a eugenik, jestliže zde na mnohých místech najde ukázky o cílevědomém skombinování prvků z daných konstitucí v konstituce nové a žádané. Také teoretik-biolog tu najde řadu příkladů pro t. zv. »mutace křížením« a jiné otázky evoluční. Kapitola V. jedná o pohlaví a závislosti pohlavních typů na skladbě chromosomů a souboru vloh v ně lokalizovaných. Autor řeší tu problém pohlaví jako zjev vlohové konstituce a staví se proti názorům o dědičnosti speciálních vloh pro různé pohlavní typy. Ve spojení s pohlavními typy je rozbírána dále otázka o dědičnosti znaků na pohlaví vázaných. V kapitole další, v kapitole VI., rozvinuje se dále vztah mezi dědičností a chromosomy, jakožto nositelích vloh. Odchylnou stavbou skupin chromosomů vysvětluje se tu celá řada odchylek od normálního průběhu mendelistického dědění. V kapitole VII. pojednává se o dědičnosti na míšencích druhových, o parthenogenezi, o rostlinných chimérách a dědičnosti nemendelistické, k níž vloh pravděpodobně jsou vloženy také do jiných částí živé buňky, nežli do jaderných chromosomů. V kapitole VIII. posléze autor zabývá se významem dědičnosti pro teorii a praxi, zvláště však významem dědičnosti pro otázky vývojové. Odmítá na základě mendelistického možnost dědění vlastností získaných během života pod vlivem činitelů okolí, a po kritickém rozboru dosavadních zkušeností připouští jediné možnost, že vlivy okolí mohou v zárodečné dědičné plasmě vzbuzovati neorientované a náhlé změny neviditelných částic plasmy zárodečné a tím i nové vývojové schopnosti. Ve smyslu mutační teorie připisuje tu největší význam t. zv. vlohovým mutacím pro vznik nových tvarů rostlinných i živočišných. Poukazuje pak zároveň k tomu, že mendelismem byla mutační teorie, de Vriesem původně vyslovená ve shodě s všeobecným názorem evolučním, Darwinovským, uvedena v nový života schopný útvar. Závěr pak tvoří stručný výklad o genetice a metodách pěstelských, a to jak metodách pěstelských pracujících pouhým výběrem (selekci), tak také

o metodách kombinačních, konstruktivních, pracujících na podkladě mendelistického kombinování vloh.

Většina obrázků, a těch je zde velmi mnoho (77) jsou originály. Z nich budou pak čtenáře zajímati zvláště ty, které jsou vzaty z autorových výzkumů o dědičnosti na rostlině *Mimulus* (kejklíčka). Tři barevné tabulky vyzdobují celou práci. Úprava knihy po stránce reprodukční a tiskové je krásná, tak jako je tomu u všech publikací Aventinského nakladatelství. Úprava slohová je bezvadná, dříve snadno srozumitelná a rozvržení látky do VIII. kapitoly odpovídá logicky rozvinutému celku. Je předností knihy, že k osmi kapitolám je připojena ještě i hlavní literatura v kapitole IX., v níž je nejen snadno přístupná nejdůležitější literatura o dědičnosti (biologická i eugenická), ale i taková literatura odborná, v níž laik alespoň má větší souborné seznamy literatury. Mezi jmény mnoha badatelů z celého učeného světa uvádí i jména badatelů československých. Kniha Brožková je dnes prvou učebnicí vědeckou i populární o dědičnosti, i když se v souhlasu s tím, že je částí velkého monumentálního díla o rostlinách, Aventinského »Rostlinopisu« (vydáváného za redakce univ. prof. Dra. S. Práta), zabývá většinou jen s materiálem botanickým. Orientaci velice pak napomáhá pečlivě a široce založený věcný rejstřík, který má tato publikace společný s Dostálovou knihou »Experimentální morfologii«, jakož i pečlivé rozdělení celé látky do kapitol a statí hesly zvláště označených.

Dr. Stanislav Zháněl, Jak vznikla staročeská šlechta. Příspěvek k nejstarším politickým a sociálním dějinám českým. Brno 1930, nákladem vlastním. Str. 232, cena 45 Kč.

Problém toho, jak vznikla a vyvíjela se na počátku staročeská šlechta, lákal odedávna naše historiky. Zabývali se tou otázkou nejpřednější naši badatelé ve století minulém i nyní. Ale snad žádný z nich neobíral se tím thematem v celé jeho šíři. Nýbrž jen jednotlivými úseky obsáhle otázky. Řešiti celý ten úkol, revidovati od základu, co tu již bylo vykonáno a přímo na základě pramenů i literatury vnést do věci nové světlo předsevzal si nyní autor této knihy, právník a povoláním soudce, připraviv se důkladně všestranným studiem a přinášející si pro věc vedle jiných předpokladů i lásku a píli.

Vycházejí od toho, že nikdy a nikde nebylo úplné rovnosti členů lidské společnosti, vytyčuje základní popudy, jež přispívaly k tomu, aby jedinec a případně i jeho rod povznesly se nad svoje společenské okolí. Byť v různých dobách různě se hodnotily takové vyzdvihující příčiny, připomíná spisovatel hned v části úvodní, lze všeobecně považovati za pramen vážnosti především stáří, pak majetek-bohatství, dále sílu tělesnou se statečností, a konečně přízeň knížecí. Každému z těchto prvků, jež umožnily vyniknutí jednotlivcům nad jejich vrstevníky a organickým vývojem vedly k vytvoření instituce rodové šlechty, jak se s ní setkáváme v našich dějinách aspoň od 12. století, věnuje autor po zvláštní kapitole. Ze stáří vzniká při organizaci rodové, na níž byl vybudován veškerý život starých Slovanů a Čechů, rodové náčelnictví, seniorát. »Věk byl v době neznalosti knih a vědy důležitým činitelem v lidské společnosti. I v sociálním vývoji českém hrál úlohu velmi vážnou. Čefy tehdejší lidské společnosti, založené na příbuzenských svazcích, byli otcové a zakladatelé rodu, kteří byli současně i nejstarší věkem a zkušeností. Jejich nástupcové měli jim býti podobní.« Ale vývojem »nabývalo se hodnosti starostenské nejen otcovstvím (založením rodu), zvolením nebo zděděním, nýbrž i usurpací a násilím vůbec, a pozbývalo se hodnosti té nejen smrtí, vzdáním se, nýbrž i sesazením a usmrcením.« Hodnost trysknoucí ze zkušenosti stáří počíná se opírat o základ hmotný: o vojenskou moc nebo bohatství, nebo obojí dohromady. K tomu pak přistupuje přízeň knížecí, když kníže český zjednal si nadvládu nad ostatními českými kmeny, když »nesmírná hospodářská a politická moc knížete českého vyrostla na úkor bohatství a

moci ostatních bývalých knížat kmenových a náčelníků plemen.« Podrobiv si je, vítězný kníže český snažil se učiniti z nich své věrné. Nemoha sám celé zemi vládnouti osobně, kníže učinil je svými pomocníky »ve válčení, v administraci svých zemí.« Hradské úřady znamenaly zodpovědnou povinnost, ale také zdroj bohatství, a kníže je obsazoval zcela podle své vůle a uznání. Podobně odměňuje »výsluhami«, udílením statků. Zpronevěřil-li se odměněný, kníže jej sesazuje, statek propuštěný odnímá. Ale kníže, »přesvědčiv se o naprosté věrnosti svého družníka, rád viděl jeho syny ve své službě, přijímal je s radostí a nadějí na spolehlivost jejich služeb«. A když se úřad nebo výsluha drží v rodě po více generací, vzniká »názor urozenosti a dědičnosti beneficií v tomto rodu«. Tak »kníže je vrcholný bod vývoje šlechty, od níž se odtrhl a nad níž se povzněl někdy v době 9.—10. stol. Šlechta ovšem vyvíjela se dále za spolupůsobení moci a přízně knížecí i po utvoření se jediného vládce v zemi a stala se nejdůležitější vrstvou národa, nositelem národa a jeho reprezentantem, ba časem jen ona byla národem. — Staročeská šlechta vytvořila se přirozeným vývojem prastarých sociálních poměrů slovanských a indoevropských, které pravděpodobně kořeny již v kultuře a povaze všelidské. Cizí prvky na její vývoj sice působily, avšak jejich přínos vliv a význam šlechtě nevyvolal, nýbrž jen zrychlil. Vůbec cizí vlivy na vývoj slovanské, zvláště české šlechty nebyly větší, než bylo působení cizích, vyšších kultur na vývoj obdobných institucí u jiných národů«.

Takový jest asi myšlenkový postup a pak závěrečná, resumující slova knihy Zhánělovy, jež na konci přináší na str. 219—229 výčet početné literatury a pramenů, jichž bylo použito. Každé tvrzení autor dokládá nejen přesnou citací odkud čerpal, nýbrž uvádí také příslušná místa doslovně. Je to obrovský materiál, jenž tu byl snesen a použit k osvětlení obtížného tematu — autor jej dokonale ovládl a probádal věc po všech stránkách jak historie politické, tak sociální i s hlediska právního, ba právě jeho erudice právní mu obzvláště byla při tom k dobru. Vývoj šlechty vyplývá z práce Zhánělovy tak přirozeně a logicky, a není pochyby, že neobejde se bez ní žádný badatel, jenž budoucně tímž nebo podobným thematem se bude zabývat. S ledasčím z názorů autorových nebude lze snad vezdy souhlasiti, ale to leží namnoze v povaze věci, pro kterou relativně je přece jen málo pramenů, tak málo, že nutno vážit i a odhadovati každé jejich slovo a spokojiti se více dohady a podobností pravdě. Rozhodně sluší Dr. Zhánělovi býti vděčným za toto dílo, jímž se záslužně i slibně uvedl do odborného našeho písemnictví, a úspěch této práce nechť jest mu pobídkou k studiu vývoje staročeské šlechty i v době pozdější. Přejeme upřímně, aby cenná tato studie, jež připsána autorem »profesorům drům Luboru Niederlovi, Václavu Novotnému a Josefu Pekařovi jako výraz obdivu« došla náležitého povšimnutí a užití také v kruzích našich rodopisců, zabývajících se genealogií doby starší i nejstarší.

Ms.

Když si náš tatínek maminku bral. Úryvek z tatínkových pamětí uvádí V. Dědina, profesor Karlovy university v Praze. Knižnice krajské kultury v Československu, IV. V Praze, 1930, str. 108. Cena Kč 8.—.

Dostává se nám tu protějšku k Pamětem babičky Kavalírové, o nichž jsme již referovali na str. 57. Universitní profesor Dr. V. Dědina předkládá v neveliké knížečce jenom úryvek z obsáhlých, tří objemné svazky vyplňujících pamětí svého otce Františka, narozeného r. 1834, zprvu rolníka a potom mlynáře v Podčejku u Ml. Boleslavě. Otiskovaná část obsahuje ony partie rukopisu, kde František Dědina líčí vývoj své známosti s pozdější svojí manželkou, namluvy i svatbu. Rodopisných údajů v knížečce jest málo, ale svérázně líčeny tu jsou poměry sociální i kulturní našeho lidu venkovského, jak se z dávných dob uchovaly až do poloviny devatenáctého věku — při tom vypravování je tak prostinké a svěží, že nelze než přisvědčiti úsudku: knížka voní krajem a svou dobou. A v tom leží také její cena jako kulturní

a historický dokument časů, kdy bývalo »méně civilisace, ale lidé byli vzdělanější, než dnes«. Vděčný syn, vydávající pietně část pamětí svého otce, v předmluvě i doslovu dobře vystihuje naučení, jež z nich vyplývá a která jmenovitě v dnešní době rozvratu měla by býti přesvědčením všeobecným: »Víra zachraňovala lidi — a nebylo to pouhé vědomí odvislosti od vyšší moci, a lpění na obřadném náboženství nebylo snad obalem — nějaké mravní pouště. Nitro bylo čistší a cena jeho vyšší, nežli za doby dnešní. Lidé nevráždili se pro každou maličkost. Bylo více družnosti a pospolitosti, a vysoká mravní úroveň našich lidí umožnila obrození našeho národa!« Ethický význam rodných kronik nemohl by býti dokumentován lépe. Možno předpokládati, že i ostatní části pamětí Dědinových obsahují ještě mnoho tak krásných partií. Jejich vydání bylo by jistě záslužným činem. A zasluhovaly by neméně krásné zevní výpravy jako paměti babičky Kavalírové, neboť je to rovněž kniha, kterou by čísti měl celý národ.

Josef Pilnáček. Staromoravští rodové. 1930. Nákladem spisovatele ve Vídni 1930 (IV. Prinz Eugenstr. 26). Tiskem Lidové knihtiskárny Ant. Machát a spol., Vídeň V., Margaretentplatz 7. Velký 4°, str. (4)+644, s mnoha přílohami znaků (v barvách), rodokmenů a s četnými vyobrazeními v textu. V peychové celoplátěné vazbě, cena Kč 500.—.

Dílo, které od čtyř let vycházelo po sešitech a na které jsme také již upozornili v ročníku I. str. 140/141, bylo nyní dokončené odevzdáno veřejnosti. Na půl čtvrtá tisíce rodin, namnoze již úplně zapomenutých, protože dílem dávno snad již vymřelých, vzpomenu tu pilnou a vytrvalou práci nenáročného badatele, jak o tom svědčí obšírný rejstřík na konci knihy připojený. Ale do rejstříku jsou pojata toliko jména rodů, jimž věnovány jednotlivé stati, nikoliv také jména rodů, jež v nesčetném množství přicházejí v textu porůznu. Je toho litovati, protože užívání knihy je tím ztěženo, ale je si toho spisovatel beztak sám dobře vědom; rád by byl vydal rejstřík tak úplný, než ten by byl nabyl rozměrů přílišných, jichž se musil vyvarovati autor, jenž vydává dílo tak nákladné z vlastních prostředků. Najde tedy rodopisec v knize Pilnáčkově ještě mnohem více, než mu napoví rejstřík. A nejen pro rody staromoravské, i rody ze zemí sousedních, pokud buď z Moravy pocházely nebo odjinud (jm. z českých zemí) na Moravu přišly. Na konec svého díla připojil Pilnáček vyobrazení a popis sedmnácti neznámých znaků, jakož i stať »k dějinám starých moravských rodů« (str. 539—41). Ježto pak při shromažďování pramenů pro genealogii rodů vládyckých našel mnoho zajímavého materiálu též o rodech nešlechtických (občanských), pojednává o nich ve zvláštním »Dodatku« (str. 541—593). Nacházíme tu netoliko delší nebo kratší sloupce o těchto rodech, nýbrž i vyobrazení a popisy znaků (snad lépe řečeno: pečeti), jimiž jednotlivé osoby z těchto rodů pečetily, a pak velké množství obsáhlých rozrodů i rodokmenů. Z členů rodopisné společnosti jsou tu rodokmeny rodu Hradčovských, Kojeckých i Zelnitů, a j. v. Zajímavé jest, co autor přináší v tomto oddílu o rodu Komenských, jejichž původní jméno bylo snad Svach nebo Nivnický (str. 568/9). Kniha Pilnáčková jistě si nečiní nároku na neomylnost, ale prokáže naší vlastivědě i genealogii jistě platné služby; žádný pracovník na tomto poli se bez ní neobejde. Sluší s uznáním vysloviti se o veliké píli a obětavosti spisovatele, jenž toliko vlastními prostředky umožnil její vydání. Zasluhuje uznání, i když snad se najdou omyly nebo pochybení.

Antonín Breitenbacher a Eugen Dostál, Katalog arcibiskupské obrazárny v Kroměříži. Nákladem olomouckého arcibiskupství. V Kroměříži 1930, str. 246, s ilustracemi v textu a 26 obr. přílohami.

Arcibiskupské obrazárně v Olomouci, jejíž obsáhlé dějiny vydal již 1925 tiskem arcibiskupský archivář Dr. Ant. Breitenbacher, dostalo se nyní také

podrobného katalogu společnou prací téhož autora s Dr. Eugenem Dostálem. Oba autoři napsali po stati úvodní: Breitenbacher ve zhuštěné formě podává nárys historického vývoje galerie, Dostál snaží se o vnitřní zhodnocení děl v ní obsažených. Vlastní katalog popisuje 465 obrazů a doprovoben jest rejstříkem uspořádaným jednak podle zobrazených motivů, jednak podle malířů a škol, jimž náležejí. Následuje německé résumé a pak obšírný (z velké části polemický) doslov Breitenbacherův, pro biografa jednotlivých malířů i zobrazených umělců důležitý. Katalog Breitenbacherův a Dostálův bude vítanou pomůckou návštěvníkům proslulé galerie kroměřížské, ale jistě poslouží také jak historikům umění, tak i rodopiscům. Jest litovati, že není přidán rejstřík všeobecný.

Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české. Vydává archeologický sbor »Wocel« v Kutné Hoře. Redigují Em. Leminger, Jan Fiala, Dr. Em. Jäger. II.—IV. řada, Kutná Hora 1923—1929.

Za podpory ministerstva školství a národní osvěty, kutnohorského okresu a města Hory Kutné vydává tamní proslulý archeologický sbor »Wocel« sborník větších i menších statí a příspěvků k dějinám našeho staroslavného horního města, jeho budov i obyvatel. Přirozeně pak nachází tu i rodopisec nejednu pro sebe cennou věc. Ve svazku II. Jan Fiala přináší podrobnou biografii o Janu Šultysovi z Felsdorfu, jednoho z direktorů stavovského povstání z let 1618—20, žel, že nehodného této důstojnosti a zodpovědnosti. O kutnohorském pivovaru v Lorci píše Em. Leminger, Josef Šimek o starobylé radnici tamní, zničené požárem r. 1770. V řadě III. rodopisce zvláště zajímají bude sešit věnovaný památce třístého výročí smrti Mikuláše Dačického († 25. září 1626): Jan Fiala tu píše o rodinné kronice Dačických, o hodnověrnosti zápisů v kronikách rodů Prácheňského a Dačických, Otokar Leminger pojednává o pamětech Václava a Karla Ferd. Kubína a jejich poměru k pamětem Mikulášovým, Em. Leminger se zabývá rukopisy pamětí Mikulášových a jiných, jichž Mik. Dačický užil buď sám nebo zpříznění Prácheňští; týž autor otiskuje pak také drobnosti o rodě Kubínů. O Josefovi Kajetánovi Tylovi data životopisná i genealogická přináší Jan Fiala a František Grimm. Řada V. vykazuje rovněž více cenných pojednání, jako Em. Lemingera o radnici kutnohorské (od 15. do 18. stol.) a »Dům a jeho vlastník«, jež má širší význam než pouze místní, ježto promlouvá o právech i povinnostech, spojených s držbou městského domu; dále píše tu Leminger o kutnohorské lázni a labeznících, a o zástavách (movitých i nemovitých na půjčky). Jan Fiala zastoupen jest statí »Hledání pokladů« (cenné nálezy na kutnohorském území od 16. do 18. stol. a spory o ně); dále týž: Po stopách protireformace (zkáza i zachránění starobylých památek v 17. stol.), a »Kaňk a jeho archiv«. Josef Šimek píše o kutnohorských svíčkách a jejich výrobcích v 15. a 16. věku. Ve všech ročnících je hojnost drobností, a rodopisec bádající v oblasti kutnohorské i jiný pro studium dobového koloritu vždy z těchto svazků bude čerpati hojného poučení.

L. Domečka, Královéhradečtí boháči ve 14. a 15. století. (Otisk z »Kraje Královéhradeckého«, str. 12). Hradec Králové, založený v prvé čtvrtině 13. věku, ležel na důležitých obchodních cestách vedoucích jednak ku Praze, jednak od Brna k Vratislavi, a tak není divu, že stal se znamenitým obchodním městem, jehož měšťané již od 13. století dosahovali znamenitého bohatství. Zprávy o zbohatlých měšťanech hradeckých zachovaly se ovšem teprve ze století 14. a 15., a to ještě ne tak hojně, jako z dob ještě pozdějších. Domečka v krátkém svém pojednání snesl tu zprávy, jež se z uvedené doby shledati daly. Namnoze ještě užívá se jedině křticích jmen, ale již přicházejí také příjmení rodová, a tak nacházíme tu jména: Polický, Louda, Stadler, Roblík, Rinquert, Kydlín, Plačický, Tristan, Soffran, Voch, Umann, Zaksa, Oneš, Rafuš (z Chotčic), Čech, Fattereich, Remiš, Žaludek, Rormajster z Diviníc.

Kajetán Turek, Požáry města Sušice od 15. století. — Věž děkanského kostela sv. Václava v Sušici. Otisky z časopisu »Sušické Listy« jako II. a III. publikace městského musea v Sušici, 1929 a 1929, str. 120, resp. 31.

Dvě neveliké knížčky zasloužilého místního historika sušického, jež přijdou vhod všem, kdož stopují rody ze Sušice pocházející. V knížce první autor vylučuje požáry v městě od první uchované zprávy o takovémto neštěstí r. 1464 až do ohně r. 1925. Tím, že přináší všude výčet pohořelých, namnoze s různými podrobnostmi, obsahuje také mnoho materiálu genealogického. — Druhá studie Turkova vypisuje dějiny věže při sušickém chrámu sv. Václava, a otiskuje pamětní listiny, jež byly vloženy do její báně v letech 1773, 1826, 1888 a 1927. I tu v bohatém výčtu současníků vítaný pramen rodopisný.

P. Aug. Kratochvíl, Mouřinov. Neúnavný moravský pracovník a hlavní redaktor Moravské Vlastivědy, farář budišovský Aug. Kratochvíl podává tu ve stručné, jen 12 stránek čítající monografii vesnice Mouřinova u Bučovic podrobné seznamy všech jejich obyvatelů z let 1678, 1749 a 1775. Pilnáček.

»Gothaische genealogische Taschenbücher« (Justus Perthes, Gotha) 1930. Jako každý rok tak též letošní vydání světoznámého gothaického rodopisného díla v pěti svazcích přináší nám mnoho nového a zajímavého. Ve svazku knížecím (»Hofkalender«) po prvé v prvním oddělení (nynější a bývalé rody suverénní) uveřejněny jsou genealogie císařského rodu Annamského a emírského rodu indického státu Bochara. V třetím oddělení pak po první knížecí rod kavkazský Amilachváry z Georgie a italsí vévodové de Lampe dusa z rodu Tomasi. V hraběcím svazku (»Gräfliche Häuser«) po dlouhé době znova vyskytuje se dobře vypracovaná genealogie hrabat Bořků Dohalských z Dohalic, počínajíc Bořkem D., od r. 1512 na Mokrovousích, a manželkou jeho Kateřinou Popovskou z Božejovic. Poprvé čteme »Martinus dictus Cossa de Dohalicz« 2. září 1354 (Liber confirmationum I./19.). Dále pak poprvé uveřejněny jsou genealogie hr. Lambsdorffů, a Rottenhanů, a již po třetí velmi obšírné rod Thunů a Hohensteina. Tak zvaná »dějepisná hlava« článku hr. Podstatzky-Lichtensteina předpracována jest důkladně na základě Pilnáčkovy knihy »Genealogie Podstatských z Prusinovic« (Brno 1929); poprvé čteme Sezimu z Prusinov 1349. — V článku hr. Arco stále postrádáme údaje o propůjčení č. inkolátu 1564 pro Scipia A. z Jaroslavic. Také udání »Kokořova« jest mylné, jelikož tento rod již před čtyřmi léty úplně vymřel. — Ve svazku svobodných pánů (»Freiherrliche Häuser«) zajímá nás jen genealogie větve svob. pánů z Zedtwitz, potomstvo Kryštofa Jindřicha z Z., kterému 1622 zkonfiskován byl statek Kynžvart (Königswart). Ve svazku drobné šlechty rodů starobylých (»Deutscher Uradel«) obsaženy jsou pouze rody prašlechty říšskoněmecké, jelikož rody starého původu ne-německého shrnuty jsou dohromady s ostatní nižší šlechtou novostítnou v pátém a posledním svazku (»Briefadeliges Taschenbuch«). V tomto pro nás velmi zajímavém dílu poprvé uveřejněny jsou také některé rodiny šlechty české, tak n. př. von Brix(en) & Montzel, slezský inkolát 1665 pro Jana Jiřího Bernarda z B. & M., nejvyššího zemského sudího v knížectví Opavském. Dále rod Elsnerů, české šlechtictví 1693 pro bratry Jáchyma, Tobiáše a Arnošta Ferdinanda E. — Pak rod Frobela, český stav rytířský z r. 1647, a rodina von Donat, od 1670 na Opavsku. Konečně nejzajímavější: genealogie staropražské rodiny Schaabnerů ze Schönbaaru, původem z Horní Falce, která obdržela 1764 obnovení šlechtictví a v Praze v zámožném stavu měšťanském žije až do dnes. Mezi hojnou, s tímto rodem zpřízněnou šlechtou českou čteme též dva rody, které jen zřídka se vyskytují: Cyrkliř z Ciliang (zde mylně psáno Cilang) a Opolský z Bolehrad (též mylně Bolekrad!). — Celkem můžeme říci, že letošní ročník tohoto nejstaršího genealogického podniku

i přes svou poměrně vysokou cenu (jeden svazek 153 Kč!) jest stále nepostradatelnější pomůckou, poněvadž přináší veliké množství materiálu a dodatků v nejširším rozsahu s nejpřesnějšími a nejnovějšími daty.

Roman Procházka.

Alt-Oesterreichisches Adels-Lexikon. Verfasst und herausgegeben von Karl Friedrich von Frank zu Döfering. Wien (VIII., Piaristeng. 26), I. Band (1823—1918).

Bohatému vídeňskému archivu šlechtickému, tvořícímu nyní t. zv. »Gratiregistratur« (o něm viz ČRSČ 1.-47) dostalo se prací v. Franka ve výše uvedené publikaci nejvyšší potřebného klíče, zatím aspoň pro dobu posledníh sta let zaniklé monarchie. S pilí všeho uznání hodnou spořádal tu autor veškeré nobilitační akty v přehledný slovník šlechtických rodin někdejší předlitavské peleviny říše rakousko-uherské. Přirozeně, že je tu také velké množství rodin českých nebo českého původu zastoupeno, a neobejde se bez této příručky nikdo, kdo v býv. šlechtickém archivu vídeňském miní studovati: Frank opravuje a doplňuje vlastní archivní pomůcky (seznamy, rejstříky) tohoto archivu. Ovšem zahrnuje vyšlý dosud I. svazek jenom mladší dobu od r. 1823 do konce habsburské říše 1918, ale doufejme, že v brzkou vyjde také část další, jež by přinesla přehled všech šlechtických aktů starších.

Pilnáček.

Mitteilungen des Vereines für Geschichte der Stadt Wien (früher Altertums-Verein zu Wien). Schriftleiter Dr. Josef Kallbrunner. Band IX./X. Wien, 1929—1930.

Památku prvního obležení Vídně Turky v roce 1529 věnován jest tento svazek věstníku pro dějiny města Vídně, a tak články v něm obsažené převážně vztahují se k této události. Všeobecný úvod napsal H. Kretschmayr, vlastním obležením podrobně se zabývá Ferdinand Stöller ve stati »Soliman vor Wien«. Nás tu zajímá především účast českých zemí, a po té stránce upozorňujeme na kapitolu Stöllerova pojednání, nadepsanou »Die Kriegsgliederung der Besatzung Wiens«, kdež (str. 69—75) uvedeni generálové a důstojnictvo vídeňské posádky: mnoho jich z českých zemí. O účasti Cechů v obraně Vídně proti Turkům 1529 psal již Jan B. Miltner r. 1880; nověji věc prostudoval J. Pilnáček. Zvláštní pozornosti rodopiscovy zasluhuje článek L. Sailer, »Das Jahr 1529 im Spiegel der Wiener Grundbücher«, jenž je názorným příkladem pro využití gruntovních knih jako pramene stejně historického jako genealogického poznání.

Etnografski zbornik, VI. publikace Srbské královské akademie, ve své první části obsahuje spisy jednající o sídlech a původu obyvatelstva srbského (Naselja i poreklo stanovništva). Sbíрку tuto založil zesnulý profesor Jovan Cvijić před 30 lety a uložili v ní své práce četní vynikající srbsí pracovníci národopisní. Kromě různých pojednání z národního života spisovatelé na základě národních tradic uvedli o každé rodině celý její rodopis, původ a povolání. Z bohatého obsahu dosud vyšlých 25 knih zmiňujeme se tuto o spisech: Antropogeografické problémy balkánského poloostrova, Plemena Vasojevićů, Kučů, Bratonožičů na Černé Hoře, Bělopavlići a Peševci, Jak povstalo plémě Piperů, Etnická minulost a tvoření černohorských plemen, Stěhování Srbů do Chorvatska a Slavonie od 16. stol. atd. — V druhém dílu (Život a národní obyčej) jsou spisy: Život Srbů sedláků, Starobylá jídla a nápoje, Srbské národní hry atd. Třetí díl obsahuje Srbské národní povídky, pohádky, písně atd. Spisy lze koupiti v knihkupectví Sv. B. Cvijanoviće v Bělehradě.

V Zagrebu vycházející časopis »Narodna starina« přináší rovněž stati z oboru rodopisu jihoslovanského.

R. Hr.

Miesięcznik Heraldyczny, vycházející ve Varšavě, v č. 5. ročníku 1930 přináší článek Josefa Pilnáčka o významu znaku t. zv. »svěřku« (Znaczenie figury heraldycznej w herbie Swierczek), zajímavého pro nás také tím, že jak v Čechách, tak na Moravě byly četné rody (polského původu) tohoto znaku. Autor dovozuje, že znak svěřek neznací, jak se dosud všeobecně za to mělo, písmenu »N«, nýbrž válečnickou pomůcku, jež vrhána do opevňovacích příkopů, úvozů atd. měla zabrániti nebo aspoň znesnadniti postup nepřitele, hlavně jeho jízdy.

Rocznik polskiego towarzystwa heraldycznego we Lwowie. Tom. IX. 1928/29, Kraków 1930. — Také tento nový svazek polské heraldické společnosti ve Lvově vyniká jak nákladnou výpravou, tak i bohatým obsahem, z něhož uvádíme: Z. Wdowiszewski, Ród Bogorjów, zevrubně pojednává o původu, rozšíření a znaku tohoto rodu, přicházejícího ve Velkopolsce, Mazovsku, na Rusi, Podolí i Litvě. Ve štítu a též co klénor měl dvě střely špištěm k sobě obrácené. Svědčímou tuto práci objasňuje několik přehledných map sídel tohoto rodu, řada rozrodů a reprodukováných pečeti. — Ks. Stanisław Kozierowski rozepisuje se o mohutném rozrodu znaku pětilisté růže a uvádí také četné (známé) naše rody téhož erbovního znamení; přílohou jsou opět mapy a rozrody. Sluší poznamenati tuto, že na Moravě tohoto znaku a rodu byli Soběkurští ze Soběkurska, usedlí v Rajhradě u Brna, původem z Polska (Staromoravské rody, str. 122). — Silvio Mikucki pojednává o barvách v polské heraldice, Władysław Semkowicz o bojarských rodech litevských. Mezi posudky Helena Polaczówna obšírně referuje o Pilnáčkových Staromoravských rodech. — Zvláštní zmínky zasluhuje Polska bibliografie heraldyczno-genealogiczna, kterou v tomto svazku za leta 1925—28 uveřejňuje pilný polský rodopisec Zygmunt Wdowiszewski. Tato bibliografie vyniká bohatostí snesené látky netoliko polské, nýbrž i jinojazyčné, pokud pojednává o polských rodech, městech i krajích s hlediska polského rodopisu. Soupis tento na 20 stranách tištěný rozřizuje příslušnou literaturu podle oborů: prameny heraldiky a genealogie, znaky a jména místní i osobní, důstojníci a úředníci, dějiny rodů, znakové sborníky (štambuchy), sfragistika, numismatika, řády, odznaky, archivnictví, různé. Bibliografie Wdowiszewského znázorňuje netoliko rozsah práce na tomto poli Poláky vykonané, nýbrž bude i českým rodopiscům platnou pomůckou při studiu rodů polských i baltických Slovanů, a pobídkou k následování. Pilnáček.

Boleslavan, ročník IV., Ml. Boleslav, 1929/30. Cenným životopisným příspěvkem o Dr. Karlu Mattušovi, známém staročeském politikovi, jest tu pojednání JUDr. Michala Navrátila: »Studentská léta Karla Mattuše«. — Pod názvem »Z mého života« přináší býv. řídící učitel Václav Vaněk zajímavé paměti z období let 1833—1853. — Julie Vlasáková zachycuje podle paměti Mattušových a obžalovacího listu z r. 1861 rušnou dobu »Vlasteneckého probuzení na Mladoboleslavsku a jeho persekuce v l. 1862—1864«. Kjk.

Od Kladského pomezí, vlastivědný sborník, Náchod 1929/30, ročník VIII. — Ad. Popelka a Josef Št. Kubín rozepisují se o písmáku Josefovi Hejzlarovi z Nového Hrádku nad Metují (1832—1891), přihlížejíce více arcit k stránce národopisné než genealogické. — Dr. A. Rosa: »O rodině lidových lékařů Pichů-Pechanců na Hoříčkách« (s. okr. Česká Skalice) přináší zprávy o čtyřech pokoleních tohoto rodu z let 1718—1865, většinou podle dochované tradice. Kjk.

Od trstenické stezky. Vlastivědný sborník. Litomyšl, ročn. IX. a X. — V článku Marie Šaffové »Polička« setkají se rodáci poličtí s mnohými vzpomínkami na starší krajany z 19. století. — Josef Šimek vzpomíná v »Dodatcích k pamětem« spisovatele Aloise Jiráska, herečky Otilie Sklenářové.

Malé a operního pěvce B. Plaschkeho. — Též Otta Popler přináší tu cenné příspěvky pro poznání Aloise Jiráska-člověka v článku: »Mistr Alois Jirásek v mých vzpomínkách a dopisech«. — V ročn. X. jest pak zajímavý příklad rodinné kroniky hospodáře Františka Frýdra z čp. 22 v Lezníku (s. okr. Litomyšl) z let 1705—1743 se zápisy o starších událostech ze XVII. století. Vydavatel Tomíček právem trpce si stýská na konci své stati slovy: »Dnes mají hospodáři rodokmeny svého zvířectva, ale na rodinnou kroniku se jich neptejte!« — Tamže pěkným rodopisným příspěvkem jest A. Trkalův článek: »Učitelská rodina Svobodova«, s pěkným obrázkem rodokmenu učitelské rodiny Františka Svobody z Proseče (s. okr. Skuteč), narozeného 15. ledna 1767 v Proseči. V mladší větvi, dochované v Proseči, jsou učitelé po čtyři generace, v starší po pět. Kjk.

Plzeňsko, ročn. XI., Plzeň, 1929, přináší str. 1—7 pro rodopis plzeňských rodin důležitý článek F. Macháčkův: »Mizíci stará Plzeň«, přinášející posloupenost držitelů domu čp. 244. — Tamtéž str. 52, 69/70 otiskuje Alex. Berndorf v článku: »Z Népomuka« životopisná data osvětleného hospodářského úředníka Václava Liedla (1816—1871), později ředitele panství zelenohorského. Kjk.

Podoubraví, ročník VII., Čáslav, 1930. — Josef Chadraha vypsál stručně a jen s přímým odvoláním na vilémovské matriky život vynikajícího varhaníka Matěje Sojky (1740—1817), pocházejícího z rodu Sojků z Vilémova, s. okr. Habry; úmrtní zápis, udávající stav zesnulého, jistě as sluší čísti »vrchnostenský rent-, nikoli rout- vedoucí«. Kjk.

Staré Třebechovice. Vlastivědný sborníček pro Třebechovice a okolí. Řídí a vlastním nákladem vydává Vilém Koleč. Č. 3 a 4, r. 1930. — O prvních dvou číslech referovali jsme již na str. 61 t. r. Další dva svazčky nezůstávají pozadu za oběma předchozími, naopak je pozorovati jen vývoj k dalšímu zdokonalování. Kromě dokončení nebo pokračování článků z dřívějších čísel je tu črta »Ze života starodávných zálesáků a vorařů v naší krajině«, žertovná příhoda místní »Forman Afínek« z dob státoprávního nadšení v letech 1860ých, pak »Jména předků, jichž rody od 16. století dodnes v Třebechovicích kvetou«, a mn. j. Kolečův sborníček jistě dobře plní své poslání.

Vlastivědný sborník českého jihovýchodu, ročník VIII., Pelhřimov, 1929. Články Ed. Křišťůfka: »Vývoj národního školství okresu pelhřimovského v zrcadle školních kronik« obsahují mnoho rodopisného materiálu o rodinách učitelských. Kjk.

Horácké Besedy, příloha »Horáckých Listů« vycházejících v Novém Městě na Moravě, přinesly v ročníku I. (1927) článek J. Mináře »O rodě Hajných z města Žďaru«, obsahující zprávy od roku 1739 až po dnešní dobu; rodokmen, sestavený již před 25 lety, autor doplnil a opravil. V ročníku III., č. 7, je stat z pera Dr. Jana Svítla-Kárníka: »Z Němcovy rodinné kroniky«, v níž podává zprávy o rodu známého grafika Karla Němce, jeho pradědem počínaje. F. Pátek.

Od Horácka k Podyjí, moravský vlastivědný časopis, přináší v r. VIII. 1930/31 zajímavý článkuček Karla Uhla: »Ukázky z Rajhradska, jak se u nás poněmčovalo«. Uvádí jednak příklady české i německé kolonisace na panství kláštera rajhradského, jednak překládání původních českých jmen do němčiny jak v urbářích a pozemkových knihách, tak i v matrikách. Tak na př. už 1656: Černý poněmčen Schwarz, Nadymač — Aufgeblasen, Nečas — Ungewitter, Malý — Klein, Řepa — Rüben, Kupec — Kaufmann, Zbytek — Uibrig, Špaček — Stahr, Ocásek — Schwanzel, Peroutka — Flederwisch, Čížek — Zeisel, Zelenka — Kräutel, Černohouz — Schwarzhaus, Pískal — Pfeifer,

Beran — Widder, Palec — Finger, atd. atd. Tehdy ještě nebyly známy brambory, zemáky, ale slovo tu přece bylo, jenže »brambor« značil v lidové výslovnosti »mramor«; dokladem toho překlad rodového jména Brambor v — Marmorstein! J. Cyprián.

Vlastivědný sborník střední a severní Moravy, ročník VIII., Olomouc 1929/30. — Přináší výkaz roboty v Kostelci u Holešova a tím jmenný soupis robotníků, jež otiskuje Otto Sova. — Dr. J. Khündel přispívá k heraldice a sfragistice článkem »Znak města Prostějova na pečetech a erbech« s reprodukcí tří pečeti z 15., 16. a 17. století. — Karel Dytrt popisuje hrobku vladckého rodu z Bukůvky, kterou v Postřelmově (s. okr. Zábřeh) zbudoval 1592 Zikmund Bukůvka z Bukůvky. Kjk.

Dunaj, revue rakouských Čechoslováků, o níž jsme referovali také již předešle (viz str. 63 t. r.), přináší v č. 1. a 2. VII. ročníku (1930) opět články z oboru biograficko-genealogického: Ota Matoušek (Dopisy vynikajících českých lidí) přináší listy Antonína Dvořáka a Ant. Fr. Rybičky. J. Pilnáček: Příhoda boršického rychtáře Masarika r. 1676. — Utrápkovitus na Slovácku. — Bitka o hranice ve Velké Blatnici 1677. — Utrpení kuželovských evangeliků. — K dějinám vídeňské menšiny v XV.—XVII. st. — Vídeňské prameny k dějinám slezské kultury.

Beiträge zur Heimatkunde des Aussig-Karbitzer Bezirkes, ročník IX., 1929. — Fr. J. Wunsch, Ein Aussiger Häuserverzeichnis aus dem Jahre 1598, přináší soupis majitelů domů v Ústí nad Labem v roce 1598. — Článek W. Plachkeho »Häusergeschichte von Leukersdorf« (Čermná, s. okr. Ústí n. L.), ukazuje názorně, co rodopisci mohou podati staré pozemkové knihy: jsou zde z let 1572—1929 posloupnosti držitelů selských usedlostí, zahradníků a domkářů. — Podle písemných pramenů, zvláště matrik, sestavil Emil Richter v článku »Die Schule in Schreckenstein« pro léta 1761—1878 posloupnost učitelů ve Sřekově (s. okr. Ústí n. L.). Kjk.

Zeitschrift des deutschen Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens. XXXI. ročník, Brno 1929. Se zvláštní přílohou: Familienforschung. (Ročně 20 Kč; Brno, Merhautova 22).

Z obsahu uvádíme: J. Matzura, Prinzen-Erziehung und Prinzenreisen im 17. Jahrhundert. (Líčí výchovu a cesty knížete Leopolda z Dietrichsteinu v letech 1670—1684), napotomního pána na Mikulově, jenž tomuto svému sídlu zanechal skvělou památku vynikajícími stavbami. Autor otiskuje tu korespondenci mezi vychovateli a lékaři princovými jeho otci z bohatého zámeckého archivu mikulovského, a podává tak zajímavý obraz kulturní z konce 17. století, důležitý také po stránce rodopisné.) — Dr. B. Heilig, Zur Entstehung der Prossnitzer Konfektionsindustrie. (Líčí vývoj prostějovského konfekcionářství od cechovnictví v 16. století až do r. 1927.) — Dr. Em. Schwab, Urkundliches aus Einbänden der Olmützer Studienbibliothek (otiskuje zlomky listin z 15. stol., jež se zachovaly na vazbách starých děl studijní knihovny v Olomouci). Z téže knihovny uveřejňuje M. Grolig soupis německých rukopisů; jsou tu též po stránce historické, biografické a genealogické důležité spisy a přehledný rejstřík usnadňuje použití. — O pravosti zakládací listiny m. Hodonína pojednává Dr. G. Treixler (souhlasí celkem s vývodem Vojtiškovými v Bidlově Sborníku). — Řadu poukazů pro genealogii rodin valčíckých z let 1732—1760 přináší článek Karla Hössa, Ein Beitrag zur Geschichte der Gerichtswesens der Stadt Feldsberg. — W. Braun na základě Wolného církevní topografie moravské lokalizuje náhrobní destičku mnicha Barnabáše Freislera (1671—1732), rodem z Fulneka. — Poprvé při tomto ročníku jest zvláštní příloha

»Familienforschung«, jež jest orgánem pracovní jednoty pro studium rodopisné na Moravě a ve Slezsku (»Arbeitsgemeinschaft für Familienforschung für Mähren und Schlesien«), jež 1928 byla založena při spolku, vydávajícím časopis, o němž právě referujeme. V prvních čtyřech sešitech ročníku 1929 mimo úvodní slovo nacházíme od prof. dr. H. Reuttera obšírnou stat rodopisnou o Slavonicích (Zlabings), o urbáři Zachariáše z Hradce na Telči a o urbáři z r. 1654. J. Dosoudil upozorňuje na význam soudních spisů pro rodopis a ukazuje, kde je pro Moravu hledati. Týž otiskuje seznam brněnských měšťanů, přijatých v letech 1559—1845; v tomto roce otištěny písmeny A a B. Tato příloha uvedla se velmi šťastně na veřejnost a prokáže našemu rodopisu, jm. občanských rodů, jistě platné služby.

Zprávy a drobnosti.

Dvě vzácná jubilea českých historiků. Dne 12. dubna 1930 dožil se šedesátí let věku profesor Karlovy university Dr. Josef Pekař, rodák z Malého Rohozce u Turnova, význačný náš historik ze školy Rezkovy a Gollovy. Vynikl záhy svými pracemi, jako zletělý absolvent university vydává již v Akademii obsáhlé Dějiny valdštejnského spiknutí, jímž jak po stránce vědecké, tak i slovesně-umělecké prokázal svoji evropskou úroveň. Habilitovav se r. 1897 za docenta rakouských dějin na universitě pražské, stal se tam po čtyřech letech mimořádným a 1905 řádným profesorem. Od převratu v r. 1918 jest profesorem dějin československých. Z vynikajících děl prof. Pekaře uvádíme jeho kritiku a obhajobu legendy Křišťanovy o sv. Václavu, jež vyšla nejdříve v Českém časopise historickém r. 1903, pak knižně česky i německy. Vždy lákaly prof. Pekaře naše dějiny sociální, a vedle řady drobnějších prací z tohoto oboru sluší tu především vzpomenouti jeho velké práce, razící nové cesty: »České katastrofy 1654—1789« (1915) a pak jeho rozkošné »Knihy o Kosti«, zůstavši, žel, jen na I. a II. dílu. Výčet všech prací Pekařových, a třebaš jen těch nejvýznačnějších, sám o sobě tvoří slušnou bibliografii. Není stránky v našem novodobém dějepiscetví, na níž jméno jeho nebylo by napsáno způsobem nejčestnějším a trvalým. Vedle přísně vědeckého pojetí a zpracování vynikají všechny práce prof. Pekaře hloubkou postřehu a myšlenek, dokonalým zvládnutím thematicu a mistrným, možno říci uměleckým podáním slovesným. Při tom bedlivě všímá si otázek dne, jež daly popud k nejedné jeho práci. Nelze nevzpomenouti, jaké nadšení vyvolal v srdcích českých, když 1897 odpověděl zlobnému prof. Mommsenovi vzletnou, česky i německy vydanou obranou: »Die Tschechen als Apostel des Barbarentums...«. Krátce před světovou válkou ve svém pojednání »Smysl českých dějin« postavil se za svůj poznatek, že nikoli osvícenství, navazující na reformaci, nýbrž české uvědomění národní samo přivodilo naše obrození. Za světové války pak prof. Pekař přinášel neohrožené svoje stati k jednotlivým aktuálním otázkám, a po válce, v státě osvobozeném, přispíval rozvážným svým hlasem k střídlivějšímu a správnému nazírání na nejen jeden ožehavý problém, at máme na mysli jeho knihu o Bílé Hoře, o Světové válce, Tři kapitoly o sv. Janu Nepomuckém, nebo Omyly a nebezpečí pozemkové reformy. Rovněž z vnějšího popudu, z jubilea r. 1924, vzešlo nejnovější obsáhlé dílo Pekařovo: Jan Žižka, v němž jde za poznáním historické pravdy, byť i bylo třeba z idealisované představy husitského vojevůdce mnoho sleviti. Prof. Gollem a Rezkem založený Český časopis historický vede prof. Pekař na nejvyšší úrovni vědecké. Solidní vědeckost spojená s nekompromisní snahou po vy-

zkoumání pravdy, vysoce umělecké podání a ryzí vlastenectví, neznající jiných zájmů, než prospěch a čest národa, hrdá a mužná slova, jimiž promlouvá stejně dnes, jako se jich nebál užiti před převratem, to vše zajišťuje prof. Pekařovi nejčestnější místo v siní české vědy dějepisné a zasluhuje, aby čil a zdrav mohl ještě dlouhá léta žiti své práci a těšiti se z vděčného uznání a lásky svých nesčetných citelů v celém národě. — Druhé jubileum, rovněž šedesátin, týká se málo mladšího druhu a krajana Pekařova, rovněž významného českého dějepisce, Dra Josefa V. Šimáka, profesora historické vlastivědy čsl. státu. Narozen v Turnově dne 15. srpna 1870, již jako hoch proniknut byl zájmem o historii rodného kraje, a věnoval se pak studiu dějin na universitě pražské, jsa žákem především profesorů Josefa Kalouska a Antonína Rezka. Záhy vyniknul jak znamenitými, tak i četnými pracemi vědeckými, tím účtyhodnějšími, že Šimákovi nebylo hned dopráno dosíci stolice universitní a tím i více volnosti k práci vědecké. Práce jeho nese se dvojím směrem: jednak za všeobecnými dějinami českými, jmenovitě novějšími, a pak za historií jeho turnovského kraje. Veliký je počet prací Šimákových a obsahují práce ediční (prameny dějin českých, zpovědní seznamy), zasahují do dějin umění (soutisky památek); sestavuje katalog nosticovské knihovny, po převratu vydává Československou kroniku, dovedenou do smrti Karla IV., klasické dílo, v němž — žel — autor nemíní více pokračovati. U příležitosti jubilea Šimákova vydána též úplná bibliografie jeho prací Společností přátel starožitností: z ní je patrné obrovské životní dílo oslaveného, jenž naši obci rodopisné musí býti tím dražším, že právě genealogie a její nauky pomocné nalezly v něm pilného, plodného a přísně vědeckého pracovníka. Hoví tím dávno své zálibě, vždyt podle vlastních svých slov »už v páté třídě obecné si dělal sbírku erbů, v první měšťanské skládal rodopisy«. Životopisné, rodopisné, místopisné a vlastivědné jeho práce, obsáhlé knihy, články i drobnější příspěvky v nejprřednějších našich vědeckých revuích, denním i krajském tisku jdou do set a vynikají všechny jak výběrem látky, tak i zpracováním. Z p o v ě d n í s e z n a m y, jež publikuje v Historickém spolku z pražského archivu arcibiskupského, svědčí o obrovské pili a jsou též prvořadým pramenem rodopisným. Nejnověji píše »K n i h u o H o u s e c e«, zdařilý pendent k Pekařově knize o Kosti a pořádá nové vydání Sedláčkových Hradů a zámků. Kongeniálnímu žákovi a druhovi patriarchy českého rodopisu, Augusta Sedláčka, přeje pak rodopisná společnost, již se dostalo cti, že prof. Šimáka od svého založení smí čítati mezi nejprřednějšími svoje členy, aby zdrav a svěží jako doposud do nejzazšího věku mohl se oddávati nadále své plodné a radostné práci. Mnogaja ljeta!

K oslavě obou těchto jubilantů vydány byly Sborníky, o nichž referovati budeme příště. Dnes jen připomínáme, že při těchto oslavách vzpomenu bylo také rodového původu obou těchto vynikajících vědců. V Pekařově Sborníku a pak v časopise »Od Ještěda k Troskám« děkan Jan Háje k vypisuje rod Pekařův od 18. stolerí a otiskuje vývod prof. Pekaře ze 16 předků. V tomže časopise (č. 10/1930) prof. Šimák ve stati »Z rodinné kroniky« vypisuje osudy vlastního svého rodu, jenž v 16. století usedlý býval v jižních Čechách ve Srabově na Tábořsku. Autor sleduje pečlivě svůj původ po meči i po přeslici a vyvozuje, po kom zdědil svoji zálibu historickou: že je dědictvím matčíným.

Ms.

Rodopis v obrazech. Nejdrahocenější umělecký poklad z minulosti srbské skrytý je v malbách starých srbských kostelů. Stojíme udivení před stěnami pokrytými od země až do vrcholu freskami, které v páscech nad sebou jsou seřaděny. Není to jen náboženský obsah těchto fresek, který budí hluboký, zbožný a posvátný pocit, ale i čistě umělecká stránka jejich zaujme a uchvátí duši překvapeného pozorovatele.

Zejména zvláštním dojmem působí obrazy zakladatelů starých chrámů srbských, kteří v imponantním postoji jeví se tu před námi a pohlížíjí na nás

svými klidnými zraky. Jsou to podoby starých vladařů srbských, korunovaných dam a princů, staré šlechty, někdejších vysokých hodnostářů církevních, jakož i obyčejných lidí a pokorných mnichů.

V některých starých kostelech srbských přišli umělci na myšlenku, namalovati celý rodokmen zakladatele dotyčného chrámu.

Tak je v Gračnici na Kosovu na jednom velkém obraze namalován celý rodokmen krále Milutina. Počíná Nemanjou, zakladatelem starého srbského státu, a končí Milutinem a jeho dětmi Konstantinem a Caricou.

V Peči na západní zdi kostela rodokmen končí králem Štěpánem Dečanským a jeho dětmi, mladým králem Dušanem, Dušmanem, Simeonem a Jelenou.

V Dečanech končí rodokmen carem Dušanem a jeho synem, mladým králem Urošem. Namalováno tu dva a dvacet osob. Ve třech řadách nad sebou vyobrazeno po třech figurách, celých, skorem v životní velikosti. Dole uprostřed stojí Štěpán Nemanja, drže v roztažených rukou révu, která hojně se rozvětvila, vyražejíc ratolesti na vše strany. V levo je sv. Sáva v oděvu arcibiskupa a vpravo král Štěpán Prvovenčení ve vladařském rouchu. V prostřední řadě ve středu je vypodobněn král Milutin s dlouhým šedým vousem na bradě, vlevo král Dragutin, vpravo král Uroš I., oba s dlouhými šedými bradami. V hořejší řadě je uprostřed car Dušan, silný, dobře vyvinutý muž s krátkým černým plnovousem. Vpravo je král Štěpán Dečanský s dlouhým vousem a vlevo mladý král Uroš, syn Dušanův, holobradý. Shora slétají dva andělé, z nichž jeden přináší caru carský plášť a druhý carskou korunu, kdežto v oblouku nebes jeví se poprsí Krista, oběma rukama žehnajícího. Mezi oněmi třemi řadami celých postav, jakož i mezi figurami samými namalovány jsou další podoby členů rodu toliko v poprsí.

Podobně sestaveny rodopisy na kostele v Peči, kde celé figury namalovány ve čtyřech řadách nad sebou. V každé řadě po pěti postavách. Rodokmen Nemanjičů obsahuje tu 23 osob.

V Gračnici v rodokmenu krále Milutina, zakladatele tohoto kostela, vyobrazeno 16 postav seřazených ve 4 řadách nad sebou. Horní a dolní řada má po 3 a prostřední po 6 figurách.*)

Politování budí, že některé obrazy jsou již napolo zničeny a sotva znatelný pod vrstvou sazí a prachu. (Z článku dr. Vlad. R. Petkoviče v jugoslávském sborníku »Narodna starina« přeložil Rich. Hrdlička).

K rodopisu Milana Rastislava Štefánika přináší zajímavý příspěvek Dr. L. N. Zvěřina v časopisu Učené společnosti Šafaříkovy »Bratislava« (roč. IV. [1910] str. 85—86). Doplněm k dosavadní literatuře, která udává, že jsou Štefánikovci starou českou emigrantskou rodinou, reprodukuje Zvěřina vlastnoruční náčrtek M. R. Štefánikův z doby jeho pobytu na Tahiti (1910—1911), v němž Štefánik uvádí jakéhosi Mikuše »z Čiech« jako předka své babičky se strany matčiny. Bylo by si velmi přáti, aby vědecké rodopisné badání přesně povědělo, pokud jest rozšířená rodinná tradice o českém původu Štefánikovců správná.

Kj.

O porýnském archivu biologickém pro studium dědičnosti v Bonnu (Erb-biologisches Archiv der Rheinprovinz zu Bonn) mohu podati zprávu podle »Korrespondenzblatt der Gesamtvereines der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine« roč. 78 (1930) str. 91—92. Základ archivu tvoří spisy někdejšího ústavu choromyslných v Siegburgu (1825—1878), které byly po založení podobných ústavů v Grafenberce, Merzigu, Andernachu, Dürenu a Bonnu v letech 1876—1878 rozděleny mezi tyto nové ústavy, později však s výjimkou spisů grafenberských opět sjednoceny v Bonnu. Tu připojeny k nim ještě spisy soukromého ústavu Dr. Ertenmeyera v Bendortu z let 1846—1920. Tak leží

*) Pozoruhodno, že u nás, rovněž ve 14. věku, král Karel IV. zdobí siné karlsštejnské nástěnnými malbami rodokmenu lucemburského. (Pozn. red.).

v těchto spisech v Bonnu asi 8500 popisů nemocných, které obsahují též údaje o rodičích, dědech a babičkách i příbuzných příslušných nemocných. Pod dozorem a vedením zakladatele archivu, profesora Dr. Ottv Löwensteina, bylo podle těchto spisů sestaveno asi 200 rodokmenů — vývodů, rozrodů a příbuzenských tabulek — které často podávají obraz dědičných chorob duševních až po osm generací. Nejrozsáhlejší sestavený rozrod obsahuje 2300 osob. Sestaveny byly též zvláštní rodokmeny pro postencephalitiky, dvojčata a pro účely porad snoubencům před sňatkem. Pracuje se právě na rozrodu o 12.300 jedincích, z něhož bude možno studovati dědičnost vlastností psychologických a charakterologických. Na práci této zúčastnění jsou lékaři i historikové, a jest to užitím method historických, rodopisných, psychologických a psychiatrických první práce tohoto druhu v Německu. — Provést něco podobného u nás bude asi na dohlednou dobu těžko možné, až se strany lékařů příslušných ústavů by, pokud mi je známo, na dobré vůli a skutečném zájmu nechybělo. Kjk.

O dědičnosti podle četných rozrodů a příbuzenských tabulek dovedl na marburském sjezdu »Gesamtverein der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine« (srv. Korrespondenzblatt roč. 78 (1930) str. 92) prof. dr. Robert Sommer z Giessenu toto: 1. V jednotlivých rodinách hromadí se případy též e duševní neb nervové nemoci, na př. padoucnice. 2. Určité dědičné nemoci ubývají ve formách, které jsou sice druhem příbuzné, leč stupněm nižší, na př. epileptoidní případy při jinak vyslovené padoucnici. 3. Křížení v rodinách s různými neb podobnými tvary nemocí, na př. padoucnice a alkoholismu, působí zhoubně na potomstvo. 4. Druh nemocí, ku př. epilepsie neb paranoie, přeměňuje se zvláštním způsobem při dědičných duševních chorobách. 5. Mezi duševní dědičností a zločinností jsou blízké vztahy. Základní prvky dědičnosti uplatňují se též v kriminální psychologii. Při svých vývodech důrazně upozornil Sommer na velké obtíže, s nimiž se setkává lékařsko-psychologický diagnostik, zkoumá-li dědičné zatížení. Varoval proto užívati, jak se nyní často děje, jen číselně statistických výpočtů psychopathických onemocnění v jednotlivých rodinách a žádal, aby kriticky rozlišeny byly vnitřní i vnější příčiny při posuzování duševní choroby mezi pokrevními příbuznými. Kjk.

Ledvinkové z Adlerfelsu, staropražská rodina, jejíž předkové Ondřej Mikuláš a František Josef byli obdařeni erbem 4. června 1706 (Sedláček, Českomoravská heraldika, II. 504), byla spřízněna se zámožnou rodinou Trágrů v Třeboni. V letech 1776—1798 žil v Praze guberniální sekretář Emanuel Ledvinka z Adlerfelsu s manželkou Marií Annou Ludvikou. Jejich syn Emanuel, koupiv r. 1813 t. zv. dominikánský dům v Praze na Malé Straně čís. pop. 459 od paní Marie Annv Frankové a jejího syna Antonína Raymanna, c. k. nadporučíka, přijal později za spolumajitele tohoto domu svého bratra Bernarda a sestru Terezii. Nadporučík Raymann s matkou Marií Annou Frankovou zdvihl proti tomu odpor a r. 1820 podali na Emanuela L. z A., tehdy již JUDra. a příseděného zemského advokáta, žalobu k pražskému kriminálnímu soudu. Obžalovaný navrhl ke své obhaiobě též svědecký výslech své sestry Terezie, provdané za treboňského zkoušeného radního Josefa Vojtěcha Trágra. Z tohoto protokollárního výslechu, jenž byl předsevzat vrchnostenským soudem v Třeboni 20. června 1820, dovidáme se mimo jiné i o všech tehdy žijících potomcích shora uvedeného gubern. sekretáře Emanuela L. z A. Své stáří udává Terezie Trágrová na 45 let, o rodičích praví, že jsou oba již mrtvi. Kromě bratra Emanuela byli tehdy na živu ještě 4 bratři a 3 sestry Tereziiny: Leopold, amanuensis u jednoho advokáta v Praze, Bernard, c. k. krajský hejtman v Hradci Král., Maximilián, zemský rada v Praze, František, c. k. krajský komisař v Čáslavi; sestra Josefína byla vdána za MUDra. Antonína Holého, fakultního sekretáře v Praze, Nepomuce-

na, prve provdána Hasennöhrlová, žila jako vdova rovněž v Praze, nejmladší Michaela pak neprovdaná bydlela u sestry Terezie v Třeboni. Manžel Tereziin Josef Träger byl nejprve koncipistou u pražského advokáta JUDr. Lippy, pak 3 léta praktikantem v kanceláři pražského magistrátu, r. 1794 přijat za zkoušeného radního a syndikáta v Třeboni. R. 1796 koupil si tu měšťanský dům čís. pop. 120 (dnes čp. 107) na náměstí, avšak již r. 1800 jej zase prodal a žil pak v deputátním bytě v radnici až do své smrti, jež jej zastihla v aktivní službě dne 23. května 1844 v 78. roce života. Zanechal syna Emanuela Bernarda Ondřeje nar. 1. května 1798 a dcery Marii Annu nar. 23. října 1799 a Terezii Josefu Barboru nar. 1. prosince 1800. (Archiv knížete ze Schwarzenbergu v Třeboni, odd. Třeboň ID-5BC-4e/5.) V. Hadač.

Čapkové. Jindřich (Prokop) Čapek, narozený 9. října 1697 ve Vysokém Mýtě a tamtéž v kostele u sv. Vavřince pokřtěný, byl synem Jana Ambrože Čapka a jeho ženy Ludmily. Otcem Jana Ambrože byl Jiří Čapek. Uvedený Jindřich Čapek byl r. 1764 ve Vysokém Mýtě purkmistrem, a za sedmileté války byl pruskými vojáky oloupen; jeho žena jmenovala se Helena a měl s ní děti. Roku 1766 povýšen byl do stavu šlechtického; žádal za predikát »z Storchfeldu«, ale nedosáhl toho. Znak tehdy mu udělený byl v červeném štítu krácející čáp, a klénat dvě rozprostřená orlí křídla s třemi heraldickými liliiemi uprostřed. Příbuzným byl Vojtěch Čapek, jenž je spolupodepsán na Jindřichově listu řádného na svět zplození z r. 1765. Jiný Čapek byl jako major při obléhání Vídně od Turků zastřelen (1683). Rovněž příbuznými nobilitovaného Jindřicha byli: jeden císařský trubač, jenž »až do své smrti věrně sloužil jako Hanisch a Turnovský« (tak ve spisu, ale není to dosti srozumitelné); jistý Čapek byl assesorem při purkrabském úřadě v Praze, jiní dva bratři Čapkové byli staroboleslavskými preláty (praelati regni). — R. 1844 nobilitovaný hejtman v. v. Jan Čapek (z Eisbachu) pocházel z kraje Boleslavského, byv r. 1791 narozen v Loučeni, a tak se r. 1840 také zas odstěhoval. (Vše podle spisů vídeňské »Gratialisregistratury«.) Pilnáček.

Jeníkové Zásadští. Podle gruntovní knihy ondřejkovické (panství Č. Dub a Frýdštejn), uložené nyní v Zemském archivu v Praze (č. inv. 3328, fol. 148) koupil p. n. Jakub Jeník l. P. 1667, 12. listopadu od Adama Švábka živnost v Ondřejkovické (č. d. 5) za 40 kop míš.; závdavku dal 10 kop při zápisu, 10 kop o soudu leta budoucího, ostatek splácel ve veručních po 5 kopách ročně. Po jedenácti letech — 1678, 25. února, pan Jakub Jeník touž živnost zase prodal, a to Matějovi Uhlířovi za 60 kop míš., z nichž kupující položil při zápisu 15 kop m., o Hromnicích 10 kop, zbytek kladl po 5 kopách ročně. Prodávající pan Jeník si vyvinul, aby mohl užívatí nové stavení proti světnici pro schránku svých věcí do sv. Václava, žito proti stodole seté, též pod ním ku jarní setbě kousek ječnické nebo měkoty nad mezí Tesařovou. V tom ho nový nynější hospodář žádným způsobem zkracovati neměl.

Podle zápisu na fol. 55 v téže knize pozemkové koupil rovněž roku 1667 p. n. Jakub Jeník Zásadský živnost v Křížkách (č. d. 1) od Václava Dědka, avšak bez nejmenší vědomosti pana Václava Ludvíka Šimanovského, toho času hejtmána panství dubského a frýdštejnského. Na tuto koupi položil při právě rychtářském v rychtě frýdštejnské, což se nikdy bez ohlášky na kanceláři státi nemělo, 50 kop m. Strany nechtěly potom pro nějaké přidávky na tom trhu státi a při právu frýdštejnském se narovnaly a to sobě oboje strany jistými řezanými cedulemi obmezily, že Václav Dražil, až ujme tento grunt těch 20 kop m. závdavku jmenovanému p. n. u Jakubovi Jeníkovi Zásadskému u složí a ostatních 30 kop m. pod jistý úrok každoročně po 10 kopách m. a z každých 10 kop m. úroku ročně po jedné kopě m. vypláceti bude a to pod jistou pokutou a »obstavunkem« při kterémkoliv právě, jak to uvedené cedule obsahují a zavírají.

Jan Hájek.

Motejlové z Reichenfeldu. Předkové tohoto rodu v Čechách psali se Motejl, Mothejl, Motýl. Jan František Motejl byl 1742 purkrabím v Hořicích a později (1747, snad i dříve) hospodářským ředitelem městských statků v Hradci Králové. Jeho syn Karel Jan M., narozený 1747 v Hradci Králové, býval při zemské buchalterii v Brně a přisídícím zemského práva, stal se císařským radou a v době 1795—1799 vlastníkem statku Hluchova na Olomoucku. Pod datem 12. ledna 1788 obdržel šlechtický stav s přídomkem »z Reichenfeldu«. ¹⁾ Znak při tom dán mu byl takovýto: štít pokosem dělený, ve spodní půli žluté (zlaté) jest černý, vlevo hledící vzpřímený lev; v horní černé polovině rostoucí polovice zlaté orlice. Klenot: vlevo hledící orlice podíl rozpůlená, půl zlatá, půl černá. ²⁾ Tento Karel Jan M. z R. oženil se dne 2. dubna 1782 v Třebíči s Marií Annou Starlovou, dcerou poštmistra Františka Starla a jeho manželky Marie Evy Fundulusové, ³⁾ narozenou v Třebíči r. 1760 a zemřelou ve Vídni dne 24. května 1804. Z tohoto manželství měl Karel Jan M. z R., jenž sám zemřel v Brně 8. dubna 1813, tyto děti:

1. Anna Karolína Františka Zuzana, * v Brně 11./VIII. 1783, † tamtéž, 17./VII. 1829; 2. Marie Anna, * 1784, †; 3. Karolína, * ... 1785, † v Brně 15./VII. 1815; 4. František, majitel mlýna v Drnholci, * ... 1786, † v Brně 30. dubna 1856. — ∞ I.; II. v Brně 26./I. 1845 s Teklou Viktorinovou, dcerou Vincence Viktorina a Cecílie Kundové, * ... 1815, † v Brně ... (1890). Děti: a) Anna (1843—1849); b) Jindřich Eduard, c. a k. rytmistr (1845—1878); c) Vilémína Josefa, provd. Theuerkauf (1846—1905); d) Eduard Jan, c. a k. poručík (1848—1878); e) Anna, opatrovnice v Brně (1850—1927); f) František Vilém (* a † 1848); g) Augustin (* a † 1849). — 5. Ferdinand (1798—1800); 6. Karel, důstojník pěš. pl. č. 7 a 11, * 1790, pens. 1816; 7. Kristína, provd. Hübnerová (1794—1813); 8. Jan Nep. Josef (1797—1815); 9. Josef Vincenc Matyáš (1800—1815); 10. Zofie (1802—1811); 11. Jan (1804—1806).

O dalších příslušnících tohoto rodu nemáme zpráv; snad vymřel. V aktech válečného archivu častěji přicházejí jednotlivci jména Motejl, nevíme však, do jaké míry jsou zpříznění s Motejly z Reichenfeldu. Tak uvádí se jistý setník pěš. pluku 47, Karl v. Motejl, jenž 15. prosince 1814 byl pensionován. Ve vojenském schematismu 1822 jmenován jest Karel M. jako místní setník (Platzhauptmann) v Benátkách. 1801 uvádí se sirotek po podporučíkovi, Karel Motejl (Unterleutnantswaise). J. Pilnáček.

Vojíš Saska z Vacovic, starožitná česká rodina vladyská, o níž píše August Sedláček v Otrově Slovníku Naučném, díl XXVI., str. 889, že »po r. 1623 již nikdo té rodiny se nepřipomíná«. Tomu však tak není. Roku 1614 prodán jest ve vsi Oujezdci s vědomím a poručením J. Mti Páně grunt po neb. Vondrovi Mazancovi za 768 kop 50 gr. »urozenému panu Václavovi Vojíšovi Saskovi z Vacovic« na ten způsob, aby kupující pan Václav Vojíš byl povinen odváděti všechny platy na tom gruntu povinné, a kdyby jej zase prodati mnil, aby tak učiniti směl pouze poddanému J. Mti Páně. Pan Vojíš položil závdavku 200 kop a platil veruňky až do Vánocí 1617, pak se gruntovní kniha odmílčuje a začíná znova teprva zápisem po 21 letech! Pan Václav Vojíš už nebyl tu hospodářem a uživatelem gruntu byl Jiří Vojíš, jak podobno pravdě, syn jeho (Václavův). Ale pěkný selský statek zatím »v té nešťastné rebelii přišel k ztenčení a stavění do gruntu k spálení«, zůstával mnoho let pak pustý, takže i grundy všechny zarostly. Proto byl ten statek v lednu 1638 znovu prořacován a odhadnut pouze na 140 kop. »I nemoha svrchupsaný pan Vojíš pro nemožnost svou, aby jej zase vyzdvihnouti a stavěti dal s to býti, ujala tíž v témž

¹⁾ Wolný, Topogr., V. Doerr, Der Adel d. böhm. Kronl. 264. — ²⁾ Vyobrazení viz Siebmacher, Der mähr. Adel. — ³⁾ Viz Pilnáček, Staromoravští rodové, obč. rod Fundulus.

šacunku urozená paní Anna Vojířová, rozená z Dráchova, jakožto paní manželka jeho«. Pchledávky věřitelů ovšem »vedle velikosti a malosti, nemohouce pustota a spáleníště draže šacováno býti« doznaly arcitě také poměrného ztenčení, a žijící tehdy ještě pan Václav Vojíř, jehož hypotéka činila původně 330 kop 40 gr. 6 den. měl dostati pouze 60 kop 54 gr. 2½ d. R. 1650, 13. března, paní Anna Vojířová, roz. Dráchovská z Dráchova, prodala tento dvůr uroz. panu Valentinovi Křištofovi Noherovi, někdy JMC leytnantu za 500 zl. rýn. Jak nuzné na tom tehdy byla rodina Vojířů, vidno z toho, že prodávající paní Anna vymínila sobě »chalupu, kterou sobě před časem pan Vojíř vystavěti dal, od sv. Jiří příštího léta tohoto 1650 za dvě léta totižto až do sv. Jiří 1652 s svým panem zůstávati a se dle možnosti živiti moc měli...« Pan Jiří Vojíř s manželkou se pak odstěhovali asi do Budějovic — posílají se jim tam verunky z jejich někdejšího gruntu, jež nový nabyvatel Noher už roku 1651, 29. července zase prodal budějovickému sousedovi Valentinovi Mundrovi (Munterovi). 1654 jmenuje se jako manžel paní Anny Vojířové v Budějovicích pan Václav Vojíř — ale to snad bylo přepsání písaře místo »Jiří«. 1655 dostává paní Anna Vojířová ještě 27 zl. 11 kr. rýn. z kupní sumy. Pak je zas zápis až z 31. října 1661. jímž se o splácení verunkův dohoduje s Mundrym (Munterem) pan Zdeněk Vojíř, patrně syn a dědic Jiřího a Anny Vojířových. Poslední zápis je pak o půldruhého roku později: »leta 1663, 25. Januarii položil pan Valentin Munter verunk, jak kvitancí ukazuje, na místě pana Zdeňka Vojíře panu Václavovi Kofenskému z Terešova (titul), kterýž mu odveden býti má, totiž 35 fl.« (Grutovní kniha vsi Oujezdce od r. 1611, str. 173—6. Knižete ze Schwarzenbergu archiv v Třeboni, sign. [červ.] Ia-5AU-2). Ms.

Petrici z Lindenberka, málo známá slezská rodina novoštitná; nebude proto bez zajímavosti upozornění, že v aktech ústředního archivu řádu německých rytířů ve Vídni (v kartonu: Jarkowitz-Millostowitz-Neumokrolasetz) jest zachován přesný popis náhrobku, jenž býval v Nových Mokrolazech (Mokrých Lazech) u Opavy. Pod tímto náhrobkem bylo pochováno tělo Tomáše Mikuláše Petrici z Lindenberka, který vlastně byl zakladatelem rodu, obdržev majestátem ze dne 29. dubna 1638 (Saalbuch 48, fol. 642 v arch. min. vnitra v Praze) znak a predikát »z Lindenberka«. Pod týmž náhrobkem odpočívali také rodiče Tomášovi, totiž otec Matyáš, zemřelý 1619, a matka Anežka, zemřelá 1625. Pilnáček.

Příjmení mlynářská. Naši bodří »páni otcové« na mlýnech mívali nebo mají dosud namnoze příjmení vzatá z oboru jejich počestného řemesla. V starých dobách, kdy užívalo se jen jmen křesťanů s připojeným zaměstnáním, na př. Adam kovář, Jan zámečník a pod., pánům mlynářům přidávány ještě všelijaké přívlastky, někdy i žertovné přezdívky — (páni otcové bývali také známi svým humorem) — podle toho, jak dotčený mlynář byl oblíben nebo z jiné příčiny. Na Tábořsku rozšířena byla mlynářská příjmení Suchomel, Kroupa, na Vožicku Klap a Klepáček (= malý mlýn), na Pelhřimovsku Půlpytel, jinde Měřička, Krupička, Milka a pod. Nalezneme tu také hojně Prášků, Mládků a Stárků. Snad i jinde nalezlo by se více podobných jmen a bylo by zajímavě je všechna sepsati. Rich. Hrdlička.

Cedrych, Cedrich, Zedrich. (Předběžná rodopisná studie.) Jako nositel nezvykle znějícího příjmení pojal jsem před půl druhým rokem touhu objasniti si původ jména a naléztí jmenovce. Mohl jsem se opírat o několik málo zmínek, jež se mi na počátku mé bádací éry vybavily z paměti. Uvádím je, aby bylo jasno, z jak sporých indicí bylo mi vycházeti a jak jsem měl stíženou práci při naprosté neznalosti zásad rodopisných.

Můj otec, František Cedrych, pochází rodem z Mělnicka — z Býkve. Má pouze jednu sestru, která je provdána. Více sourozenců nebylo. Jeho otec — můj děd — jmenoval se Antonín a zemřel, když mému otci bylo 8 let. Z toho

plyne, že zprávy opírající se o rodovou tradici nebylo možno získati z přímých pramenů. Jediné, co mi můj otec mohl sdělit, bylo, že prý se jeho děd přistěhoval z H. Počápel (u Roudnice). S určitým vědomím hrdosti mi tvrdil, že prý jsme jediní svého jména. To byl velmi lákavý popud k bádání rodopisnému a měl jsem za to, že práce moje bude ukončena jednoduchým rodokmenem. Stačilo však více namáhati paměť, abych z ní vymámil další opěrné body, z nichž by bylo možno vyjít. Musil jsem se vrátiti asi o 20 let zpět, abych se upamatoval, že můj prastrýc farář Josef Zbejval mi v letech asi 1910 vyprávěl, že za svého lázeňského pobytu v Jincích u Příbramě sešel se tamže s p. Zedrichovou z Nymburka. Existence tohoto váženého a starobylého rodu v Nymburce stala se mi známou až v posledních letech. Mýlil mě ovšem způsob psaní (použití »z« a měkkého »i«), leč i tato difference dá se dobře vysvětliti, jak povím později. Druhou zmínku o existenci jednoho Cedrycha jsem našel v jakémsi adresáři před mnoha lety se mi namanuvším v čekárně jednoho pražského zubního lékaře. Byl tehdy učitelem na Žižkově. A třetí připomenutí o rodě Cedrychů událo se mi v Plzni v r. 1919, kdy u pluku Stráže Svobody jsem se sešel s Frant. Cedrychem od Kralup. To vše mě málo zajímalo v dětství nebo později za studentských let, velmi však mi posloužilo na počátku mého rodopisného bádání v době přítomné.

Poznámenal jsem již dříve, že moje prvotní rodopisné záznamy děly se bez jakékoli průpravy a čím dále tím více jejich kusost vyniká a je nutno je doplňovati novými »expedicemi« za rodokmenem. Leč touha po úplnosti rodokmenu je tak silná, že nelituji ani času ani nákladu, a pokud mi čas dovolí pátrám stále.

Tak první a druhá cesta na faru do Vrbna nad Vlt. obohacuje mě znamenitě a »kořist« tamže získaná záleží v neméně než 100 rodopisných údajů sahajících až do konce 18. století. Stručný záznam v tamní matrice u jednoho z nejstarších mých předků nutí mě k dvěma výpravám na faru vechlínskou, kde můj rodopisný hlad byl ukojen jak se patří. Materiál odtamtud přivezený a doplněný malými dodatky z fary cítovské, nebuželské a mělnické dává mi již tušiti značný rozsah rodu Cedrychů. Dotazy v místech sousedících s uvedenými farami stále a stále byt po troškách doplňují mi data již získaná. Překvapující bylo pro mne, když v krkonošské faře ve Zlaté Olešnici — tedy v konci zcela odlehklém od střediska mých Cedrychů, nacházím záznamy o celém rodu tamže usídleném. Souvislost s hlavní větví mi dosud není jasná.

Mezitím navazují styky se zmíněným již učitelem Cedrychem (nyní ředitelem škol ve výslužbě), který již dávno přede mnou se obíral rodopisem Cedrychů a který pocházeje z kraje kralupského mi velmi ochotně poslal své záznamy a schemata o svých předcích. Leč dosud ani tu nemám spojitosti se svými podřípskými Cedrychy, ač je velmi pravděpodobnou. Tých však má ve svých záznamech i kusy rodokmenu zmíněných již Zedrichů nymburských, příšedších do Nymburka z Lanškrouna. Na sklonku letošního léta jsem se tudíž obrátil na matriky nymburské a odtud vypsál (dosud neúplně) řadu jmen a dat, jež čekají na své zpracování. Ačkoli ani tu nemám spojitosti, přece v ni doufám. Zedrichové nymburští mi dávají však nový popud pátrati po etymologii jména, tím spíše pak mne k tomu nutí vzpomínka na hrdinu knížky, kterou jsme snad každý četli: na »Malého lorda«, v němž se setkáváme s jménem Cedrik. A že prý Cedrychové přišli z Anglie, o tom mi psal jmenovaný již p. ředitel škol Cedrych z Prahy.

Shrnu-li tedy své zprávy o rodě Cedrychů, mám zjištěno v celku několik poznatků zcela určitých:

1. že příjmení Cedrych není ojedinělé a že žijících jmenovců pod Řípem je hezká řádka;
2. že rodů Cedrych je několik, snad kdysi dávno zpřízněných;

3. že je možno i rod Zedrichů i Cedrychů považovati za totožný (v matrikách bývá Z užíváno promíšeně s C a rovněž tak tvrdé i měkké i resp. y bývá zaměňováno).

Mým dalším úkolem velmi ovšem rozsáhlým je:

1. vypracovati úplné rozvětvení dosud mně známých rodů;
2. najíti mezi nimi souvislost pokud možno v matrikách event. v jiných archivních dokumentech;
3. objasniti původ rodu a etymologii příjmení;
4. podaří-li se mi vše uvedené, sloučiti jmenovce po vzoru známých Pejšů;
5. provésti jejich výzkum po stránce eugenické.

Předsevzal jsem si mnoho, jsem si toho plně vědom; ale neschází mi chuť do práce. Tato přímo vášnivá touha poznati svůj rodokmen mě také přiměla k napsání těchto předběžných řádek, jež sledují i nezakryvaný můj úmysl upozorniti laskavé čtenáře na naše jméno. Najde-li kdo z Vás nějaký záznam v matrikách, či dozví-li se kdo o nějakém jmenovci, buďtež velmi laskav a sdělte mi to lístkem. Budu každému vděčen tak, jako dovede být rodopisný badatel byt za sebeskrovnější zprávičku. Vždyť znáte každý tu radost! —

Na konec této rodopisné skizzy mám za povinnost poděkovati všem pp. farářům z tary vrbské, bechlínské, citovské, mělnické, nebuželské, olešnické a nymburské za ochotu a laskavost, s kterou vyšli vstříc mému pátrání v matrikách jimi spravovaných. —

MUDr. V. Cedrych.

V Moravské Třebové ustavena 1929 pracovní společnost »Schönhengster Heimatforscher.« Jeden z jeho 12 pracovních oddílů, které jsou v činnosti, je také oddíl antropologický, který si vzal také za úkol sestaviti lístkové katalogy farních matrik, pro jich použití k rodinnému bádání.

Tento oddíl koná soupis farních archivů a pořizuje monografii obyvatelstva v oblasti. (Od Horácka k Podyjí, r. VIII. č. 1.) J. Cyprián.

Nikolaus, Niklas, Miklas. Naše rodopisce bude as zajímati, že známý náš plný genealog, pan Josef Pilnáček, pověřen byl presidentem republiky rakouské, p. Vilémem Miklasem, aby vypracoval genealogii jeho rodu. Běží o prastarý, původně svobodný tyrolský rod Niclasů, jehož potomci vystěhovali se kolem roku 1600 do jižních Čech a odtud zase zpět do Rakous.

O rodu **Kressů z Kressensteinu** chystá velikou publikaci vídeňský genealog von Frank. Týž kriticky obírá se pověstí o českém původu této německé rodiny, jež nyní žije v Americe. Proto kniha ta vyjde nejdříve v jazyce anglickém a potom teprve vydána bude též v řeči německé. Pčk.

Doplňky a opravy. V článku »Be z d ě k o v é« na str. 31 tohoto ročníku uvedené vyličení pana J. V. Bezděky, kterak pátral po pozemkových knihách v Zemském archivu, bylo daleko toho, aby jakkoliv se dotkl způsobu uspořádání této sbírky, jedinečné pro rodopis rodů selských a občanských. — Na str. 59 minulého čísla, řádek 13. shora, vloudila se tisková chyba: má státi: »erbu hříče« a nikoliv »erbu kříže«. — Autor stati »Jmenný obsah matrik chelčických« upozorňuje pp. interesity, že — byv přeložen na Moravu — nemůže vyhovovati žádostem o pořizování výpisů, místní duchovní správce pak nestačí při dotazech většího rozsahu. Doporučuje tudíž zájemníkům, aby zajeli do Vodňan, odkudž za půl hodiny stihnou do Chelčic. Tam najdou čitelné matriky se vzorným rejstříkem. Leccos možno doplniti ve Vodňanech z křestního rejstříku 1648—1900 a příslušných matrik.

Pan JUDr. Max Lobkowicz upozornil nás, že v referátu o knize Weckbeckerově (str. 56 t. r.) jest omyl v osobě knížete Josefa z Lobkowicz, ježto má správně zníti: František Josef Maxmilián kníže z Lobkowicz, jehož chotí byla Karolína princezna ze Schwarzenberka, a matkou princezna ze Savoy-

Carignanu, sestra známé princezny de Lamballe, popravené za francouzské revoluce. K tomu pan Dr. Lobkowicz ještě dodává, že tento František Josef Maxmilián, kn. z L. dal na zámku v Roudnici provésti poprvé v českém znění Haydnovo Stvoření světa a sám se účastnil zpívaje tenorový part. Je to zajímavé právě proto, že se prvky národního obrození českého zpravidla nehledají na místech, jež pro politický a národní vývoj zdánlivě měla jen málo porozumění. Právě Weckbeckerovy memoiry jsou však důkazem, že zájmy o tyto věci existovaly i v kruzích vyšší společnosti, jejíž dámy velice dobře uměly spojovati tradiční loyaltitu se smyslem pro neodvislou kritiku i nejvyšších tehdejších míst, zejména císaře Františka.

Soupis rodopisců.

- Bratislava.** Alois Plachý, pošt. úř.
- Konice u Prostějova.** Ed. Zvěřina, řed. berního úř. — děj. vl. r. a rodu Zvěřinů vůbec.
- Č. Krumlov.** Emil van der Abeele, Schwarzenberský lesmistr v. v., Špičák 204, sleduje rody: vlastní (holandského původu), rod Rádlů a Klenzů (Třeboň), (v.) Voisky (z Prus. Slezska).
- Dziedzice (Polsko).** Ing. R. E. Bartuszk a. Děj. vl. rodu, veškeré zprávy o nositelích toho a pod. jmen (Bartošek, a pod.).
- Hradec Králové.** Jos. Mužák, techn. úř. Východoč. elektráren.
- Mělník.** JUDr. Klement Bezděka, advokát.
- Ml. Boleslav.** MUDr. Václav Cedrych, prakt. a vrch. žel. lékař, II.-434; děj. vl. rodu.
- Pazucha u Litomyšle.** Jindřich V Vostárek, rolník, děj. vl. r. a genealogie jiných rodů, jm. vládyckých.
- Pečky.** Josef Schulz, továrník; děj. vl. rodu.
- Plzeň.** Prof. Leon Piksa, Sedláčkova 23. Děj. vl. r. pocházejícího z Písecka, nesprávně psaného Pixa.
- Podmračí, p. Poříčí n. S. V. Losenický,** majitel prům. podniků.
- Poličany Bílé.** Bohumil Petr, správce školy. Dějiny vlast. rodu a genealogie rodů selských.
- Praha.** Antonín Hrabák, úč. tajemník, XII., Slezská 9.
Ing. Jar. Christen, vrch. stav. rada., XIX., Bubenečská 43; děj. vl. r. a zpřízněných rodin Kochů, Courtinů, a j.
- Příbor na Moravě.** Pharm. Mag. Ph. Dr. Vlad. Pokorný, lékárník — děj. vl. r.
- Ražice u Písku.** JUDr. R. Šindelář, advokát. Děj. vl. rodu.
- Třeboň.** Pharm. Mag. František Přidal, lékárník — děj. vl. r.
Václav Vaněra, důch. kontrolor řed. st. I. a st. — děj. vl. r. v Sedlšti a Mladějovicích, okr. Strakonice, a v Břilicích u Třeboně.
- Ústí n. L.** Mirko Saba, vál. invalida a trafikant na Teplickém nádraží. Vl. rod.

Dotazy a odpovědi.

I. Dotazy:

10. **Piksa (Pixa).** K sepsání podrobného rodokmenu rodu **Piksa** (nesprávně **Pixa**), pocházejícího z **Písku** a okolí, vyprošuje si zprávy a navzájem poslouží prof. **Leon Piksa**, Plzeň, Sedláčkova 23.
11. **Kolkovský (Golkovský).** Veškerá data a zprávy o rodu **Golkovských** z **Golkovic**, pokutovaných na Moravě r. 1623 a data marginalií **Sedláčkových** »Hradů a zámků« o něm, dále zprávy o rodech **Rejsů** (**Rejs**, **Rys**, **Rýs** a p.) vyprošuje si **Dr. Jan Rejsa-Kolkovský**, Praha XII., Korunní 115.
12. Proším o bližší data:
 - a) O **Janovi Albrechtovi**, sv. p. z **Schönkirchen**, který před r. 1625 se oženil s **Evou Magdal.** z **Zeberka**, vdovou po **Vladisl. Abdonovi Bezdrůžickém** z **Kolowrat**.
 - b) O **Janovi Kryštofovi** z **Winterfeldu**, který se před r. 1641 oženil se **Zbynkou Polyxenou Eusebií Bezdrůžickou** z **Kolowrat**.
 - c) Kdy umřeli a kde byli pochováni **Karel Kašpar Kaplíř** ze **Sulevic** na **Milešově** a **Medvědicích**, cí. ryt. (1639—1664, 1672†.) a jeho manž. **Zbynka Polyx. Eusebia** roz. **Bezdrůžická** z **Kolowrat**, 1616—1660.
 - d) Jak se jmenovali rodiče **Markéty** z **Roupova** (1556—1575), vdovy po **Viktorinu**, hr. z **Gutensteinu**, opět provdané za **Jana Bezdrůžického** z **Kolowrat**. Matka její byla sestrou **Adama** ze **Sternberka**, nejv. kom. král. Č. Zd. Kolowrat.
13. Hledám křestní listy:
 - a) **Marie Františky**, dcery **Jiřího Adama**, hr. z **Martinic** a **Marie Josefy**, hr. ze **Sternberka**, * prý 20. září 1692.
 - b) List **Marie Barbory**, hr. z **Vrbna**, dcery **Jana Františka** a **Marie Elišky**, hr. z **Martinic**. (Táž vdala se 3./VIII. 1687 za **Max. Norb.**, hr. z **Kolowrat** a † 1./III. 1712.)
 - c) **Vojtěcha Václava**, hr. **Klebensberga**, nejv. maršálka král. Českého, * prý v listopadu 1738.
 - d) **Marie Anny**, dcery **Jana Josefa**, hr. **Vratislava** z **Mitrovic** a **Josefy Ludmily Markvartové** z **Hrádku** (* prý 25./VII. 1725). Zd. Kolowrat.
14. Kde a kdy zemřeli:

Jan Jiří, sv. p. **Škrónský** z **Bucova** (z **Budžova**), (* 25./XI. 1805) a manželka jeho **Josephina**, roz. hr. **Krakovská** z **Kolowrat** (* 15./VIII. 1805). Patřil jim statek **Smolotely**? Zd. Kolowrat.
15. **Jirsík.** Zprávy o rodu **Jirsíků**, jm.o předcích biskupa **Jana Valeriána**, * 20. června 1798 jako syn **Ignáce Jiříka** (**Gyřik**), souseda v **Kácově**, a jeho manželky **Anny**, dcery glasmistra **Jana Mosbaura** a manželky **Anny**, vyprošuje si **J. Selmbacher**, **Suchomasty**.
16. **Škréta — Schkreta — Skreta.** Hledám písemnosti a zprávy o nositelích tohoto jména a jejich předcích. R. 1891 byl podle podání renobilitován jistý **Škréta švýcarského** původu, jenž byl v **Rusku** a tam zemřel. O jeho pozůstalých papírech a bližších okolnostech jeho nobilitace nemám zatím zpráv. J. Škréta, Praha XII., Polská 54.
17. **Cedrych, Cedrich, Cedrik, Zedrich.** Nositele uvedených jmen, farní úřady, badatele rodopisné a archivní žádám zdvořile za sdělení, kde se vyskytují příslušníci toho jména. Rod ten možno sledovati z **Podřípska** všemi směry, zvláště v **Polabí** (**H. Počaply**). MUDr. V. Cedrych, Ml. Boleslav.
18. **Zvěřina.** V **Ratiboři** (v nynějším **Polsku**) přichází již 1488 rod **Zwierzyń** v držení statků. V rodinách toho jména, žijících v zemích českých, udržuje se tradice o jejich **polském** původu. Při tom jest zajímavé, že na

Litevsku (Polsko) slovo »zwierzyna« značí lesního úředníka (myslivce), a pokud bylo zjištěno, většina Zvěřinů u nás byli lesníky nebo vrchnostenskými úředníky na panstvích, někteří úředníky důlními. Zprávy, jmenovitě doklady o polském původu vyprošuje si prostřednictvím redakce

Ed. Zvěřina.

19. **Šindelář v H. Ostrovci.** Zprávy o vsi Ostrovec Horní (v kraji Prácheň.) do r. 1640 (též pouze Vostrovec neb Ostrovec, O. Písecký, O. Vysoký, O. Menší — patřivší 1. původně král. hradu Zvíkovu, pak 2. pravděpodobně arcib. zboží Příbramskému, na to 3. dvoru v Cerhonicích (?), konečně 4. jako zádušní vesnice v revíru u městečka Mirotic král. městu Písku — k protestantské (?) faře Radobyte náležející) a o jménu Šindelář zv. Scandularius (tam usedlý) dobře honoruje Dr. R. Šindelář, Ražice.
20. **Cyprián (Ciprian).** Prosím o zprávy o tomto rodu, jehož jedna větev přešla koncem 18. stol. ze Slovenska do služeb císařských statků hodonsko-pavlovských. Jos. Cyprián, pokl. spoř., Mor. Ostrava.
21. **Žďárský.** Zprávy o tomto rodu vůbec, jmenovitě však o Matějovi Žďárském a jeho synovi Václavovi, jenž 15. listopadu 1693 oddán byl s Alžbětou Jeřábkovou v Uhelné Příbrami (okr. Chotěboř) vyprošuje si Karel Ždiarský, účetní v Mildenavě, p. Raspenava (okr. Frýdlant).
22. **Venier (Werner?).** Mathias Venier (Wenier, Werner?) byl správcem zámku a knihovny knížat z Lobkowicz v Dolních Beřkovicích a v Sedlci u Tábora, oženil se v letech 1768—1770 s Josefínou Eiseltovou, dcerou lesmistra. Hledám zápisy o narození i sňatku tohoto Mat. Veniera, jež bych dobře honoroval.

Fr. Venier, majitel fy „Teran“, Doubí (Eichwald) u Teplíc-Šanova.

23. **Drahovský, Drahonský, Drahonský, Drahotský.** Každou i sebenepatrnější zprávu o výskytu tohoto rodu kdekoliv v čsl. státu, jm. z let 1800—1880 hledá a honoruje J. Pukl, Brno, Úvoz 8.

II. Odpovědi:

4. **Bíba.** V Opavě žije p. Ing. Ferdinand Bíba, vrchní komisař lesní inspekce, Zukalova ul. č. 18, jehož praděd přistěhoval se do Slezska z Rožmitálu.

Ing. A. Kacíř, Opava.

Pracuje o dějinách města Ml. Vožice nalezl jsem v knize »Protocollum judiciale sessionum bei dem Magistrate der Stadt Jung-Woschitz 1794—1797«, fol. 116. tento zápis: Leta 1797 2. maje. Frant. Bíba z Janova, Vojt. Bíba z Nové Vsi, Alžběta Bíbova provdaná Pavlova z Rodné a Ludmila Bíbova provdaná Krejčova z Domamyšle na panství mladovožickém přihlašují se k pozůstalosti po zemřelé jejich sestře Kateřině Sedláčkové v Ml. Vožici. Jelikož kšaft zemřelé byl dne 14. března 1797 prohlášen a po šestinedělní zákonné lhůtě k podání odporu soudem potvrzen, tedy tato jejich opožděná přihláška k dědictví se zamítá.

Rich. Hrdlička.

„Jen zachovávajíc v účtě odkazy předků, najdeme svou vlastní cestu pravé svobody a nepřetržitému rozvoje.

Pokrok je dán správným vztahem k tradici“.

President T. G. Masaryk k členům
Nár. Shromáždění 7. března 1930.

Z Rodopisné společnosti československé v Praze.

JUDr. GUSTAV HEIDLER,

jednatel Ústředního spolku československého průmyslu cukrovarnického, jednatel Společného výboru čsl. surovin a rafinerií cukru, prokurista Společenstva československých cukrovarů, prokurista Společnosti pro pěstění řepového semene, jednatel Svazu českých cukrovarnických agencí, jednatel Průmyslové tiskárny, atd. atd. a řádný člen Rodopisné společnosti československé od založení, jakož i revisor účtů, zemřel v Praze dne 30. května 1930.

ING. JAROSLAV DVOŘÁČEK,

stavební rada Zemědělské rady, řádný člen Rodopisné společnosti československé, zemřel v Praze dne 23. listopadu 1930.

Rodopisná společnost želí hluboce ztráty obou těchto zasluhujících svých členů a zachová jim vezdy pamět nejčestnější!

Přednášky. V pondělí dne 25. října 1930 konala se v restauraci Autoklubu přednáška člena, p. univ. prof. JU. a Ph. Dra R. Maršana na thema: »Příspěvky k rodopisným stykům česko-lucemburským« za předsednictví místopředsedy společnosti p. Dra A. L. Krejčíka. Přednášející poukázal na rodopisné prameny v Lucemburku, jež jsou důležité také pro naše badatele. V Lucembursku bylo usazeno mnoho rodin, pocházejících z Čech, a to hlavně v době Jana Lucemburského, se kterým tam přicházeli mnozí členové jeho družiny a usadili se tam. Poučnou tuto přednášku poutavě doplnil p. Dr. Sebesta, jenž uváděl zase řadu rodin lucemburských, jež se usadily v Praze. Přednášce následovala živá debata, do níž zasáhlo mnoho přítomných. — 17. listopadu 1930 přednášel na členské schůzi společnosti v přednáškovém Domu zemědělské osvěty v Praze pan Doc. Dr. Jar. Křiženecký o »Biologických základech příbuzenství a rodopisu«. V přednášce, jejíž názornost byla zvýšena četnými světelnými obrazy, předvedl pan přednášející všechny formy rodopisného znázorňování příbuzenských vztahů a vložil základní pojmy o dědičnosti. Četně se shromaždivší posluchačstvo se zájmem sledovalo poučné vývoody řečníkovy.

Důležité upozornění. Rodopisci pro své práce dožadují se velmi často ochoty těch, jejichž správe jsou svěřeny genealogické prameny, ať již běží o matriky, knihy gruntovní nebo jakékoliv archivní spisy, atd. Zájemců rodopisných jest stále více, a tím také vzrůstá rodopisecká agenda matričních úřadů i všelikých archivů a knihoven, někteří rodopisci však nejsou toho dosti pamětlivi a zavdávají příčinu netoliko k stěžím a stížnostem, nýbrž — což jest nejhoršího — poškozují tím ještě další svědomité badatele, jimž se pak buď vychází vstříc s ochotou již daleko menší nebo se na jejich dotazy již vůbec neodpoví. Došel nás stesk velmi ochotného, rodopisecké práce činně se

účastníciho kněze, jenž jistému badateli vypsal na půl třetího sta matričních zápisů, a nedostalo se mu ani potvrzení zásilky, ani jediného slova poděkování. Dotčenému knězi-řeholníku nešlo o hmotný honorář, ale na slovo díků jistě měl nárok, a dotyčný, jenž se tak netaktně zachoval, netuší snad ani, jak těžce poškodil v č. v celé diecési. Jsou nám známy případy, kdy tazatel slibuje odměru, a když se mu pošle několikastránkový opis nebo výtah — rovněž ani nehlesne. Lze proto jen vítati, jestliže jednotlivé úřady a ústavy každý dotaz považují za úřední spis, jehož vyřízení podléhá pevným poplatkům, jež zaplacený musejí býti předem. Jmenovitě u matričních úřadů zavedení takového tarifu by jen posloužilo zájmům rodopisným a předešlo by se mnohým trpkostem na obou stranách. Tím ovšem nemá býti řečeno, že by rodopisci sami neměli nikdy příčiny ke steskům: ozývají se rovněž, a nikoliv bezdůvodně, ale to jest opět kapitola jiná, o níž snad také bude promluveno. Hleďme především, abychom nedávali sami nikdy a nikde příčiny k žalobám.

Úvod do rodopisu a rodopisné tiskopisy. Rodopisná společnost převzala od Československé akciové tiskárny v Praze celý, neveliký již zbytek nákladu rodopisné příručky Markusovy »Rodinná kronika«, jakož i rodopisné formuláře, jejichž zmenšené ukázky jsou na konci právě uvedené knihy. Expeduje tudíž tuto publikaci a tiskopisy rodopisné nyní jenom kancelář společnosti v Praze XII., Slezská 7. Knížka Markusova jest vhodným dárkem všem, kdož se chtějí zabývat rodopisem, jm. také pro dospívající mládež, aby vzbuzen byl její zájem o minulost vlastního rodu. Formuláře rodopisné, jmenovitě ony pro výtahy z matrik a výkazy rodinné usnadňují práci při shledávání materiálu rodopisného, umožňující jednotnou formu, snadné uspořádání a ustavičnou přehlednost. Jsou cenné jmenovitě při dotazech na farní úřady, archivy, a pod. Ceny na letáčku, jenž připojen k celému nákladu dnešního čísla.

Doplněk I. k seznamu členů Rodopisné společnosti československé v Praze.

Přistoupili:

I. Zakládající:

Čapek, Tomáš, president Bank of Europe, spisovatel, atd., New York.

II. Řádní:

A. Korporace:

Archiv městský v Olomouci.

» » v Prostějově.

Museum městské v Domažlicích.

» » v Ném. Brodě.

B. Jednotlivci:

Bartuszk a, Ing. R. E., chefinženýr, Dziedzice, pošt. schr. 72, Polsko.

Bezdeck a, JUDr. Klement, advokát, Mělník.

Blanda, JUDr. František, gen. taj. Svazu průmyslníků, Praha I. Mas. nábř. 4.

Bleša, Vincenc, úředník arcib. konsistoře, Olomouc.

Brožek, JUDr. Frant., lobkowiczský archivní a rodinný rada, Roudnice.

Cedrych, MUDr. Václ., prakt. a vrch. žel. lékař, Ml. Boleslav.
 Cyprian, Josef, úř. spořitelny, Mor. Ostrava.
 Czapek, Frant., Olomouc, Komenského tř. 1.
 Čermák, Luděk, studující, Praha XII., Korunní 123.
 Daněk, P. J., kooperátor, Rohle, Morava.
 Gerl, Wolfgang, vr. spr. důch. kontr., Zlutice.
 Hauner, Em., vr. řed. tajemník, Dejvice, Bachmačské nám. 6.
 Helfert, univ. prof. Dr. Vladimír, Brno.
 Homolka, E. Em., mistr houslař, Praha XII., Tylovo nám. 28.
 Jungmann, Karel, účetní měst. pivovaru, Kutná Hora.
 Kacíř, Ing. Alois, taj. Ústř. hosp. spol. pro Slezsko, Opava, Hradecká 1.
 Kimla, Jos., učitel, Praha-Dejvice, 1394.
 Klín, Ing. František, Dobříš, čp. 87.
 Kolařík, P. Matěj, kaplan, Čížová u Písku.
 Křikava, Karel, disponent, Praha XII.-1531.
 Kuděj, Zdeněk M., spisovatel, Praha-Dejvice, Švecova 3.
 Losenický, V., maj. prům. podniků, Podmraží č. 5, p. Poříčí n. Sáz.
 Maader, Karel, řed. továrny v. v., Praha VIII.-747.
 Mareš, Adolf A., výroba kož. rukavic, Praha-Břevnov.
 Mareš, Antonín, úředník pošt. úř. šek., Praha XII., Korunní 81.
 Matějček, Jan, gen. konsul, Hamburg, Feldbrunnenstr. 17.
 Moser, Zdeněk, majitel realit, Praha XII., Vyšehradská 23.
 Mužák, Josef, techn. úředník Východočeských elektráren, Králové Hradec II.
 Nyplová, Zdeňka, choť inženýra a stavitele, Zbraslav, zámek.
 Obr, Josef, profesor a spisovatel, Praha-Podolí, Karlova 123.
 Oehm, prof. Dr. Vincenc, administrátor kostela sv. Jana na Skalce, Praha II.-1991.
 Otava, Zdeněk, barytonista Státní opery, Praha X., Královská 55.
 Pejša, Karel, děkan a spisovatel, Lužec n. Vlt.
 Pejša, Ing. Ferdinand, Praha XII., Máchova 8.
 Pelikán, Vojtěch J., soukr. úředník, Mělnická Vrutice 54.
 Petule, Adolf, právník, Praha-Dejvice, Masarykova kolej.
 Polák, Karel, asistent, Praha-Prosek.
 Preiss, JUDr. Jaroslav, vrch. řed. Živn. banky, atd., Praha II., Rašínovo nábf. 16.
 Puc, Ing. Vojtěch, Praha XII., Mírové nám. 237.
 Pulec, P. Václav, děkan a bisk. notář, spisovatel, Zahájí, p. Zliv.
 Sáblik, Karel, senátor a statkář, Slavkovice, p. Nové Město na Moravě.
 Salaba, PhDr. Josef, odb. spisovatel atd., Praha XIII., Ruská 42.
 Schulz, Josef, továrník, Pečky.
 Sokoll, PhDr. Josef, Wien, III., Unt. Weissgärberstr. 17.
 Straka, František, antikvář, Kolín n. L.
 Straka, Ing. Aleš, vrch. komisař min. zemědělství, Praha II.
 Stříbrný, Frant., továrník a prezident spr. rady Diskontní banky, Praha II., Spálená ul.
 Stříbrný, Jiří, poslanec, Praha VII., Ověnecká 1.
 Šafařík-Pštros, JUC. Marian, Praha XII., Fochova 8.
 Šimeček, prof. Dr. Karel, Praha X., Palackého 150.
 Šindelář, Robert, JUDr., advokát, Ražice u Písku.
 Šlemr, Leopold, min. rada v. v., Praha II., Jenštejnská ul. 4.
 Šorm, Václav K., úředník Ústř. jednoty hosp. společenstev, Praha II., Hybern-
 ská 20.
 Tamchyna, Josef, tajemník Republ. svazu statkářů a nájemců, Praha II., Havlíčkovo nám. 24.
 Vaněra, Václav, důch. kontrolor ředitelství st. st. a l., Třeboň.

Vavroušková, PhDr. Anna, vědecká úřednice Čsl. stát. ústavu hist.,
Praha XII., Víašimská 12.
Věc ovský, Rudolf, prof. reál. gymn., Jičín.
Vostárek, Jindřich V., rolník, Pazucha č. 32, u Litomyšle.
Zajíc, Václav, ředitel, Praha IV.-7, Jiřská 6.
Zavadil, Ladislav, kanovník a spisovatel, atd., Brno, Biskupská 5.
Zvěřina, Eduard, ředitel bern. úřadu, Konice u Prostějova.
Zdiarský, K., účetní, Mildenava, p. Raspenava.

Zemřeli:

Heidler, JUDr. Gustav, jednatel ústř. spolku čsl. průmyslu cukrov.,
Praha II. Zemřel
Dvořáček, Ing. Jaroslav, stav. rada zeměd. rady, Praha-Bubeneč, Jiráskova
40. Zemřel 24. listopadu 1930.

Vystoupil:

Holub, P. Václav, farář, arcib. notář, Liboc u Prahy.

*Předkládáme dvojsešit 3. a 4. letošního ročníku našeho časopisu se značným
zpožděním; naskytly se překážky, jež nebylo nám možné dříve zmoci, a prosíme
proto za laskavé omluvení pro tentokráte. Titulní list k ročníku II. a souhrnj
rejstřík k ročníkům I. a II. budou připojeny k sešitu příštímú.*

*1. číslo ročníku III. vyjde v březnu 1931 a další budou následovati pra-
videlně. Příští ročník bude obsahovati nejméně 10 tiskových archů, v úpravě
sice poněkud zjednodušené, celkem však nezměněné. Snahou redakce bude, aby
vedle hodnotných statí ze všech oborů genealogie a heraldiky přinášela co nej-
více materiálu pramenného a informovala členstvo a čtenáře co nejúplněji o všem,
co kde rodopisného vyšlo nebo vychází.*

*Aby tohoto cíle bylo dosaženo co nejúplněji, žádáme pp. členy i všechny
čtenáře a příznivce našeho časopisu, aby podporovali redakci v její snaze zasí-
láním příspěvků, drobností, zpráv, dotazů a odpovědí na ně. Jmenovitě prosíme
p. t. redakce všelikých odborných neb krajinských časopisů, zvláště vydavatele
vlastivědných sborníků, dějin jednotlivých obcí, škol, ústavů, spolků atd., o za-
silání redakčních výtisků, abychom mohli upozorniti na ně a na rodopisný ma-
teriál v nich obsažený.*

*Za každý pokyn a námět i všelikou podporu na budování našeho odbor-
ného rodopisného věstníku předem upřímně děkujeme.*

REDAKCE Č. R. S. Č.

V únoru 1931.

Rejstřík jmen

k ročníku I. a II. Časopisu rodopisné společnosti československé
v Praze.

NB. V tomto rejstříku nejsou obsažena jména, jež uvedena jsou beztak v abecedním pořádku v ročníku I. na str. 118—120, a v ročn. II. na st. 38—55, 65—66 82—91, 108—109.

van der Abeele II. 130
v. Abensperg II. 12
Adámek II. 61
Adamů II. 19
Adler II. 57
z Adlerfeldu viz Ledvin-
ka!
de Aichanau I. 65
Albert I. 104, II. 63
Albrecht I. 61
Aldringen viz Clary!
Alphons I. 66
Althan I. 64, 65
Amilachváry II. 116
Anderle II. 19, 20
Anhalt-Zerbst I. 69
Ankiewicz I. 95
Arabové II. 28
Arco II. 116
Arnošt z Pardubic I. 26
de Arrizajo I. 84
de Asenbrunn I. 66
de Aschenfeldt I. 61, 63
Aspermann I. 64
de Attems (Attimis)
I. 56
d' Auern II. 13
Aufgeblasen II. 119
Augenstetter I. 92
Aulický I. 55
Auloch II. 64
ab Aunckh I. 54

Baar II. 20, 21
Babenberkové I. 46
Bärenfeld I. 57
Babindali II. 65
Bahounek I. 92
Bacher I. 59
Bánffy II. 65
Barbořík I. 163

Barcal I. 146
Bárta II. 105
Bartha P. II. 2
Barthl I. 71
Barthscher I. 61
Bartík II. 19
Bartuszka II. 130
Barvitijs I. 163
Baték I. 108—115
Baumann I. 70
Baxa I. 129
Bayard II. 110
Bečvář II. 19
Bednář I. 146. II. 103,
104
Beer I. 61, 70, 71, 94
Bechyně z Lažan I. 52
Bechyně z Lažan II.
16, 17
z Bělé I. 23
Belvic II. 64
Benda I. 93, 113, 146
Benda I. 145—146
Beneš II. 19
Benešovič I. 22
Beran II. 120
Beránek II. 103
de Bergen II. 12
Berger I. 44
Berka I. 146. II. 14, 61
Berkové z Dubé I. 22,
125, 137. II. 94
de Berlepsch II. 12
Bernheim II. 4
Bernický I. 55
Bernklau de Schönreith
I. 64, 68
Beroušek II. 19
Bertarelli A. II. 14
Berthold I. 62, 64

Bertram de Bertrab
I. 70
Beřkovský ze Šebířova
I. 136
Běšín I. 57, 65, 66, 70,
97
Bezděka I. 116 sl., 163.
II. 27—34, 62, 129,
130
Bezold M. II. 13
Bíba II. 74, 132
Biberstein II. 64
Bicking I. 96
Bičišta I. 146
Bílek I. 79. II. 19
Bílý II. 19, 23—27
de Binau I. 64, 67
z Bissingen II. 74
Bittner I. 91
Bláha I. 133
Blahník II. 20
Blatský II. 20
Bock I. 55, 56
Böhm II. 73
Bohatka z Reichen-
brunnu I. 142
Bolc II. 64
z Bolehrad II. 116
Bolton I. 83
Bonát I. 146
Bordley II. 110
Boreň ze Lhoty I. 66
Born II. 71
z Borotína II. 60
Bořek viz Dohalský!
Bourdeau II. 3
z Božejovic viz Popovský
Bráf I. 44
Brandaný I. 137
de Brandau I. 69
Brandl V. II. 7

- Brandlinský I. 57
 Brantl Karel I. 21
 Braun I. 74, 75
 Braunschmidt I. 53
 Brčko (Brček?) II. 102
 Breitenbacher II. 114
 z Breitenberka I. 23
 Breuner I. 84
 z Breyforeau II. 27
 Brictius I. 58, 63
 Briki z Licka I. 25
 Brix II. 116
 Brixius I. 50, 146
 Brochvic II. 64
 Brockhaus I. 150
 Broner I. 72
 Broum z Mřetic II. 16
 Brožek I. 29—38, 131
 132, 146, II. 110 sl.
 Brückner, J. N. II. 15
 Brucker I. 57
 Brunner II. 28
 Bruntál II. 18
 Brusl I. 140
 Březan Václ. I. 10
 Bříško II. 19
 Bubna z Litic I. 53, 54,
 55, 56, 58, 59, 60, 61,
 63, 66, 67, 68, 69, 70
 Buckle Th. II. 3
 de Budan, E. II. 14
 Budevin I. 66
 z Budišova II. 64
 Budovec II. 71
 de Buchael I. 50
 de Buchau I. 51, 52, 56,
 59, 60, II. 74
 Bucher I. 61
 Buchheim II. 64
 Buchna II. 61
 z Bukové II. 71
 Bukovský II. 102
 Bukůvka z Bukůvky
 II. 120
 Bul (Buhl?) I. 57
 Burdych I. 107
 Buršík II. 19
 Buzek II. 104
 Buzici I. 23
 Býšovcové z Býšova
 II. 60
 Bzenský (z Prorubě)
 I. 63, 64
 de Caldes viz Malanotte!
 Caminadedecastes II. 12
 de Candolle, A. II. 2
 Caprari I. 58
 Caretto de Millesimo
 I. 63, 67, 71. II. 25, 26
 Carlon Skarijský I. 140
 Carlyle Th. II. 2
 Caspar I. 93
 Castle, E. II. 14
 Cedlic II. 64
 Cedrych II. 127 sl., 13
 Cibulka I. 146
 Cikán II. 101 sl.
 Cílek (Cilka) II. 104
 z Cimburka I. 161, II.
 101
 Císlar II. 20, 21
 v. Clanner II. 13
 de Clary-Aldringen I.
 56, 57, 58, 59, 60, 61,
 65, 67, 68, 70, 71. II.
 26
 Clement I. 64
 a Clypping I. 52
 Cnostný II. 19
 Collijn II. 14, 71
 Collona z Felsu I. 85
 Colloredo I. 95; II. 61,
 107
 Comte Aug. II. 3
 de Conens I. 62
 Cordule I. 57
 de Corpus II. 61
 Courtin II. 130
 Crést de Villeneuve, M.
 du II. 12
 de Curier I. 52, 56, 60
 Cvetkovič I. 137, II. 62
 Cvrčala I. 68
 Cyprián II. 121, 129,
 132
 Cyrklíř z Ciliang II. 11.
 63, 68
 Czaker I. 63, 68
 Czapski II. 71
 Czobor II. 65
 Czeller I. 78
 Čabelický ze Soutic I.
 53. II. 103
 Čachtic II. 64
 Čambor II. 64
 Čáp I. 91, 133
 Čapek I. 82, 128, 154.
 II. 14, 110, 125
 Časlavský I. 54, 60
 Častolár I. 50, 84
 Čech II. 115
 Čejka II. 19
 Čermák I. 93, II. 72, 104
 z Černé vody II. 65
 Černínové I. 10, 143. II.
 16, 17, 91 sl.
 Černohlávek I. 146
 Černohouz II. 119
 Černý II. 19, 20, 119
 Černyšev II. 71
 Čert II. 63, 70
 Červinka I. 146
 Čitvic II. 64
 Čížek I. 54, 55, 58, 62,
 63; II. 61, 119
 Čubr I. 112
 z Dacre I. 86
 Dačický z Heslova II.
 115
 Dambecs II. 13
 Darwin II. 111
 Dědek II. 23, 71, 125
 Dědič II. 103
 Dědina II. 113
 Defin I. 71
 Demidov I. 157
 Deml, Jakub I. 16
 Demuth I. 94
 Dernschwam II. 70
 Desfours II. 24—27
 Devrient, Dr. E., I. 12
 Deym I. 55, 57. II. 26
 z Dietrichsteinu II. 17,
 120
 Dietsch, Dr. J. E. K. II.
 15
 Diettrich I. 51
 Dítě II. 104
 Dittrich I. 111 sl.
 z Divinic viz Rormaj-
 ster!
 Dlouhoveský I. 61, 63
 Dobner, Gelasius I. 20,
 Dobrohostové z Ron-
 šperka I. 23
 Dobrovský I. 143, II.
 91 sl.
 Dobřenští z Dobřenic
 I. 25, 73
 Dodonay, J. U. Dr.
 Rudolf I. 51
 v. Doerr, Aug. I. 73,
 77, 78, 89. II. 15
 Dohalský I. 70, 71. II.
 26, 116
 Dolejšek I. 133

- Dolenský Ant. II. 14
 Doležal II. 61, 74
 Domečka II. 115
 Donak II. 110
 Donebauer I. 26
 Dostál II. 112, 114
 Dosterwaldt (d' Osterwaldt?) I. 54
 z Doubravice II. 64
 z Doubleb I. 148
 Doudlebský ze Sterneku I. 154
 Doudlebský (Tawlesky) I. 60
 Doupovský z Doupova II. 26
 Douša I. 70
 Doza II. 110
 z Drahonic II. 64
 Drahovský II. 132
 z Dráchova II. 127
 Draškovič I. 69
 Dražil II. 125
 Drbice I. 78
 Drchkovský II. 73
 Drnovský z Drnovic I. 136
 Drslavci I. 23
 z Dubé I. 22
 z Dubova II. 26
 Dubský z Třebomyslic I. 143—5
 Dudík, B. II. 7, 27
 Dupov II. 16
 Durak I. 57
 Durdík Petr II. 7
 Dušek I. 146
 Dvořáček II. 133
 Dvořák II. 73, 120
 Dzieduszycki II. 71

 Eck I. 63, 64
 Egermann I. 93
 Ehrenfels II. 72
 Eismann I. 66
 Elmshorn II. 13
 Elszner II. 116
 d' Elvert I. 102
 Elsenwanger I. 92
 Emerson R. W. II. 2
 Emler, J. I. 18
 Eppenreut II. 18
 Erban I. 146
 Erben I. 94

 Faber I. 146
 Fährdrich I. 137
 Faldorffer I. 61
 Fattereich II. 115
 Feduari II. 61
 Felck I. 91
 Ferdinand III. II. 56
 Fiala II. 115
 Ficin z Rotenfelsu I. 125, 126
 Filip I. 82 sl.
 Filipek II. 105
 de Fin I. 71
 Finger II. 120
 Firich I. 93
 Fischer I. 81, 137
 Fišera I. 146
 Fleck I. 91
 Flederwisch II. 119
 Fleischmann I. 53
 Foita I. 94
 Forgách I. 73. II. 65
 Forupach I. 146
 Forst-Battaglia, O. I. 12, 45
 Foukal II. 19
 v. Foyda I. 137
 Franěk II. 19
 Frank II. 124
 v. Frank II. 117, 129
 Franta I. 143, II. 91
 Freimut ze Železného I. 124, 125
 Freisler II. 120
 Freitag I. 58
 Frenecking de Hohenberg I. 61, 66
 Frestenberg I. 66
 Frey I. 137
 Freysleben I. 113
 Frič II. 57
 Fridrich III. I. 127
 Fridrich I. 92
 Frisbie II. 110
 Fritschek I. 72
 Frobel II. 116
 z Frumštejna I. 23
 Frýdr II. 119
 Frynta II. 61
 Fünfkirchen, hr. I. 124 —127, II. 26
 Fundulus II. 126
 z Fürstenberka I. 25
 Fuchs Petr I. 50

 Gabler I. 66, 67
 Galla, D. K. II. 1—8
 Gallifet, comte de II. 12
 Galton F. II. 2
 Gardes C. K. II. 12
 Gatterer, J. Kr. I. 11
 Gauss I. 68
 Gebhardt I. 62
 v. Gebhardt I. 150
 Geiger I. 51
 Geisselreiter I. 163
 Geitz I. 82
 v. Gellhorn II. 18
 Geltner I. 56
 Gerard I. 66, II. 1
 z Gersdorfu I. 26, 52
 Geurtechin I. 71
 Gilhofer II. 13
 de Gisler I. 61
 Glauvic II. 64
 Globic z Bučina I. 136
 Gnau H. II. 12
 Göbl I. 127
 Goethe I. 94
 Göttingen I. 11
 de Götz I. 66
 Golč II. 64
 Goluchowski II. 64
 Gottfried (Godefrid) I. 52
 de Greifenthal viz Haniš!
 Grimm II. 115
 Gross I. 93
 z Grünbichle I. 124—126
 de Grünfeldt, viz Zhorský!
 z Guggenthalu I. 96
 z Gutštejna I. 23. II. 131

 de Haan I. 61
 Haas I. 92, 93
 Habeš II. 104
 Habsburkové I. 47
 Hadač II. 125
 Hägner a Rösselfeldt I. 57
 Haidler z Bukové II. 71
 Haimböck II. 74
 Hajdecki I. 46
 Hájek (Heijk?) I. 58, 61, II. 122, 125
 Hajný II. 119
 Halama II. 20
 Hamerník II. 104

Hana II. 19
 Hancke I. 93
 Hanick I. 92
 Hanisch de Greifenthal
 I. 62, 64, 65, 67, 68,
 71. II. 125
 Hanzlík II. 19
 Hapl II. 103
 Harant z Polžic a Bez-
 družic II. 16, 17, 65
 ab Hardenberg F. C.
 II. 13
 Harrach I. 26, 27, 61,
 63, 64, 65, 71, 94, 104
 Hartenek I. 91
 Hartig, I. 51
 Hartmann hr. I. 63, 64,
 96
 Hartung I. 68
 Hasenöhr I. 125
 Hašek II. 19
 Haugvic, I. 64, 137. II. 64
 Hausenberger II. 16
 Hauschka II. 66
 Hausmann II. 74
 Hauserg I. 74
 Havel I. 146. II. 103
 Havlíček II. 64
 Haysler, I. 51
 Hazez II. 19
 z Haznburka I. 125, II.
 99
 Havlů II. 19
 Heber, Fr. A., I. 17, 21
 Heffler I. 65
 Hegel II. 2
 Hehler I. 59
 Heidelbes I. 92
 Heidler II. 133
 Heijk I. 58
 Heinemann O. II. 14
 Hejník II. 105
 Hejzlar II. 118
 Helcl ze Šternšteina II.
 61
 Held II. 61
 Helfert, Al. sv. p. II.
 Hellenegg I. 137
 Heller S. II. 7
 Helm I. 93
 Helmstadt II. 13
 Heltzl I. 92
 Helzl II. 73
 z Hennersdorfu viz
 Hoher (Hochberg)!
 Herain J. I. 39

Herberstein I. 62. II. 25
 —27
 Herbut II. 64
 Herl I. 60
 Herlík II. 19
 Herner I. 59
 Herout II. 61
 Herrman II. 110
 Hertenberger z Herten-
 bergu I. 85
 Hertig I. 127
 Hesselius de Winsberg
 I. 58
 van der Heyden II. 110
 Heyduk A. II. 7
 Hildebrandt I. 69, II. 14
 Hilburghausen I. 69
 Hille I. 111
 Hilliger I. 70
 Hirsperger I. 124, 126
 z Hlasiva II. 60
 Hlaváček K. II. 7
 Hlavatý II. 19
 Hlavníčka II. 102
 Hnilička I. 142
 Hoher (Hochberg) de
 Hennersdorf I. 65, 66
 z Hodějova II. 14, 70
 Hodic I. 164
 Hodický z Hodic I. 85,
 87
 Höffinger I. 47
 Hoffmann I. 67, 71, 93,
 124, 125, 126. II. 60
 Hofmeister, Adolf I. 13,
 60
 de Hohenberg I. 61
 z Hohenfallu I. 84
 de Hohenstadt I. 66
 Holdař I. 94
 Holeček Jos. I. 6, 146
 Holešovský II. 72
 Holub I. 43
 Holý II. 19, 124
 Homolka II. 73
 Horák I. 73, 74
 Horecký z Horky, Jan
 II. 13
 Horký II. 19
 z Horky II. 13
 Hormayr II. 91 sl.
 Hornátecký z Chodějko-
 va I. 125
 Horníček I. 98—107,
 154, II. 72, 74

z Hostinné II. 26
 Hošťálek z Javořic I. 65,
 66
 Howard II. 110
 Hozlauer I. 50, 58, 92.
 II. 101
 Hrabák II. 130
 Hrabar I. 94
 Hrabšici I. 23
 z Hradce II. 121
 Hradčovský II. 73
 Hradecký II. 19
 z Hradečné I. 124
 z Hradešína I. 125, 126
 z Hradičína II. 70
 Hrbáček II. 73
 Hrdina II. 28
 Hrdlička I. 43, 88—89,
 142, 159, II. 75
 Hroch II. 73
 Hron II. 60
 Hronek II. 19
 Hroník II. 19
 Hrubý I. 7. II. 19, 67
 Hruška II. 19
 Hruškovský I. 72
 z Hrušovan I. 127
 Hrzáň z Harasova II. 99
 Hubatius z Kotnova II.
 89, 142
 Huber I. 94
 Hübner II. 126
 de Huerta, Don Martin,
 I. 51
 Hummel I. 93
 Hundt de Lauterpach II.
 13
 Hus M. Jan I. 23
 Huschin I. 54
 Husman I. 84
 Husník II. 19
 Huspeka II. 104
 Hutník II. 28
 Hynek z Vltavina I. 160
 Hyřík II. 19
 Hýserle z Chodova I. 50,
 51, 53, 54, 55, 56, 59,
 62, 64, 65, 125
 Chalupský I. 133
 Chech de Leva II. 65
 Chew II. 110
 Chlumčanský z Přesta-
 vfk II. 16
 z Chlumu II. 64
 Chlupáček I. 146

Chmelový II. 102
 z Chodějova I. 125
 z Chodova viz Hýsrlé
 Chodové II. 18—22
 Cholovský II. 102
 z Choltic II. 64
 Chotek I. 96, 136, II. 95
 z Chotělic viz Rafuší!
 z Chotovin II. 60
 Chreptowicz II. 71
 Christen II. 130
 Chrt ze Rtína I. 51
 Chyba I. 124
 Chytil, prof. Dr. Karel
 I. 39 n.
 de Du Iekem I. 71
 Illek I. 137
 Illini I. 92
 Imstenrath de Ottengra-
 tten I. 64
 Inama-Sternegg II. 105
 Inderfeld z Inderfeldu I.
 84
 Jacoby P. II. 1
 Jäger II. 115
 Jakubec (Jakubše) II. 20
 Jakubička I. 161
 Jakubín II. 104
 Janák II. 104
 Jankovic II. 19
 Jankovič-Daruvarski II.
 62
 Janoušek II. 103
 Janovej II. 20
 Janovský II. 73
 Janovský z Janovic II.
 16, 17, 65
 Januš I. 137
 Jarkovec II. 19
 z Jaroslavice II. 116
 Jarý II. 19
 Jásenský I. 146
 Jatky I. 51.
 Javantarís I. 84
 z Javořic viz Hoštálek!
 Jaza I. 91
 Jehlík II. 19
 Jelínek I. 77, 92, 94, 137
 II. 61, 104
 z Jemnic I. 137
 Jenšovský I. 43
 Jeník I. 64, 66
 Jeník Zásadský II. 125
 Jennings II. 110

z Jenštejna I. 23
 Jarouš I. 27
 de Jerry I. 65
 Jeřábek I. 146
 Jesenský II. 65
 Jezbera II. 28
 Ježek I. 146
 Ježnovský I. 92
 Jílek I. 78, II. 20
 z Jimlína II. 59
 Jindra II. 104
 Jirásek II. 118, 119
 Jírovec II. 19
 Jirsík II. 131
 Jiřík II. 19
 Jiřík I. 43
 Jonas I. 53
 Josífko I. 146
 Jošt, markr. mor. I. 19,
 22
 Jungbauer I. 137
 de Jungenen I. 56
 Jungmayer I. 53
 Kader I. 92
 Kadice II. 18
 Kalivoda II. 61
 Kalkreuter I. 125, 126.
 II. 64
 Kalousek I. 74
 Kamareith I. 164, II. 74
 Kant Im. II. 1
 Kapic(e) II. 20
 Kaplíř ze Sulevic I. 23,
 125; II. 61, 103, 131
 Kapoun ze Svojkova II.
 61, 62
 Karásek I. 94
 Karban II. 20
 Karel IV. I. 10
 Karlík (z Nežetic) I.
 147, 148, 149
 Károly II. 13
 Kašpar I. 40
 Kauer I. 70
 Kaufmann II. 119
 Kavalír II. 57, 113
 Kazbunda I. 47
 Kazda II. 19
 Kazimaso II. 19
 Keil I. 69
 Kekule ze Stradonic I.
 161. II. 58, 106
 Kelhaus I. 71
 Kemlich I. 57

Kemlick I. 57
 Kestner I. 92
 Keyserstein I. 59, 62
 Khelbl II. 103
 Khom II. 68
 Khüenbourg I. 91
 Khüttl I. 91
 Khwarzer I. 127
 Kielisiński II. 71
 Kilias I. 93
 Kinský I. 57, 83 sl.
 Kiss-Kovalocz II. 71
 Kitlic II. 64
 Kladsko II. 14
 Klap II. 127
 Klebersberg I. 69, II.
 131
 Klečka I. 146
 Klein I. 93, II. 119
 Kleňha I. 114
 Klenz II. 130
 Klepáček II. 127
 Kletler I. 49
 Klič II. 7.
 Klíma II. 104, 105
 Klinkoš I. 91
 z Klinštejna I. 22
 Klus I. 71
 Knap II. 19, 105
 Kneblík II. 62
 Knecht I. 62, 68, 69,
 71, 91
 Knechtl I. 62, 68
 Knoflíček I. 53
 Knolly II. 12
 Knopf II. 19
 Knorr z Rosenau II.
 25, 26
 Kober I. 57
 Koc z Dobrše I. 68, 97.
 II. 16
 Kočka I. 133
 Kodicill z Tulechova,
 Petr II. 11
 z Königsheimu I. 124
 Kohout II. 19, 102
 Koch I. 93, II. 130
 z Kokořova II. 10, 65,
 67, 116
 Kolář I. 11, 49, 133,
 158
 Kolář II. 19
 Kolčava I. 51
 z Koldic II. 99
 Kolentz I. 59
 Koleč II. 61, 119

- Kolísek I. 70
 Kolkovský II. 131
 z Kolovrat I. 20, 23, 40,
 51, 54, 55, 56, 137.
 II. 13, 25, 26, 100,
 101, 131
 Komárek I. 146
 Komenský II. 63, 114
 Konečný I. 146
 Konop II. 19
 Kopáč II. 64
 Kopáček II. 72
 Kopidlanští z Kopidlna
 I. 23
 Kordule (Cordule)
 I. 57
 Kornic II. 64
 Korzbok II. 64
 Kořenský z Terešova I.
 58, 61, 63, 126. II. 127
 Kostrba II. 103
 Košin (Kussin) Vavři-
 nec I. 52, 54, 55. II.
 60
 z Kotnova viz Hubatius!
 Kott II. 28
 Kotvic II. 64
 Kouba I. 40
 Koubek II. 19
 Kounici I. 23
 Kouřil I. 91
 Kousek ze Sobětiček
 I. 61
 Koutník II. 20
 Kovář II. 19, 102
 Kozák I. 93
 Kozina II. 19
 Kozlík II. 64
 Krabice z Veitmile
 I. 137
 Krac z Scharfensteinu
 I. 85
 Kräutel II. 119
 Krahil I. 48
 Král I. 11, 92, 129.
 II. 19
 Králíček I. 57
 Kralovec II. 19
 z Králové Hory I. 78
 z Kralovic I. 24
 Kramář O. II. 7.
 Krása II. 104
 Kratek II. 19
 Kratochvíl I. 93. II. 116
 Kraupar I. 94
 z Kravař I. 22
 Krček II. 101
 Krebner I. 93
 Kredba II. 73
 Krejčí I. 49. II. 19, 103,
 132
 Krejčík I. 155, II. 118
 --120, 123, 124, 133
 Kreosz I. 93
 Kress z Kresensteinu
 II. 129
 Krieger I. 66
 Krigr II. 19
 Krinwaldt I. 93
 Krisl de Krislau I. 62
 Krisz I. 93
 z Krombergu I. 84
 Kromholtz I. 94
 Kropáč z Krymlova
 I. 56
 Kroupa II. 127
 Kruber I. 91
 Krupička II. 127
 Krutina II. 19
 z Krymlova viz Kropáč!
 Krynyt I. 78
 Křinecťi z Ronova I. 22
 Kříž II. 102
 Křížek I. 69
 Křiženecký II. 133
 Kubata (Kubita) II. 102
 Kubec II. 61
 Kubelka
 Kubíček II. 20
 Kubín II. 115
 Kubisko I. 94
 Kubojic II. 19
 Kudlich I. 136
 Kubsa II. 19
 Kubš II. 19
 Kudrna II. 103
 Kuenburg II. 14
 Kuenring I. 148
 Kulda I. 129
 Kulich I. 42
 Kund II. 126
 Kuneš II. 20
 z Kunratic I. 69
 z Kunštátu, I. 22
 Kuntzke I. 72
 Kupec II. 119
 Kupka I. 146
 Kuřátko II. 64
 Kuska II. 19
 Kustka II. 19
 Kustoš I. 77
 Kuželka II. 19
 Květoň II. 20
 Kydlín II. 115
 de Labon I. 54
 de Lacombe II. 12
 Ladislav král. č. I. 127
 de Lamballe II. 130
 Lambeck I. 94
 Lamberg I. 60
 Lambsdorff II. 166
 Lamingen II. 20
 Lamoniana, biblii theca
 II. 12
 Landii I. 91
 Lang I. 58, 92
 Lang z Langenfelsu
 I. 85
 Lange I. 59
 Langer I. 146
 Lanjus I. 136
 Lapáček ze Rzávého
 II. 60
 Laroš I. 137
 Láryš II. 64
 Laszowski II. 62, 63
 Lauer mann I. 44
 de Lauterpach II. 13
 z Lažan viz Bechyně!
 Ledvina II. 19
 Ledvinka z Adlerfelsu
 II. 124
 Lehmann Max II. 2
 Lechleitner I. 92
 Leicester-Waren, I. II.
 14
 Leiningen-Westerburg
 II. 14
 de Leitersam I. 60
 Lekeš, Lekša II. 102
 Leminger II. 115
 Leni I. 93
 Lepovinus II. 13
 Leskovci z Leskovce
 I. 25
 de Leven I. 67
 Levý II. 19
 Lhota Ant. II. 14
 Leyendecker z Leyen-
 steinu II. 74
 Lhota I. 146
 Lhoták I. 59, 60
 ze Lhoty I. 143; II. 60
 ze Lhoty viz Boreň!
 Libich I. 92, 93

- Libra II. 60
 z Lideřovic II. 60
 Liedl II. 119
 z Liechtensteinu I. 26,
 28, 46, 47, 68, 127
 Lifka, Dr. Boh., II. 8—
 14
 Licht I. 93
 Lichtenberger I. 54
 z Lichtenburka I. 22
 Líkař II. 103
 de Limpach I. 67, 70,
 72
 z Lindenberka II. 127
 Lindner G. A. II. 7
 Linhart II. 61, 63
 Lintner II. 101
 Líný II. 19
 z Lipého I. 22
 z Lipého, Jan II. 9, 70
 Listopad II. 103
 Liškak II. 102
 z Litic I. 23
 z Litic viz Bubna!
 Litomyšlský I. 93
 z Lobkovic I. 23, 24,
 25, 26, 50, 125, 162,
 II. 56, 71, 129
 Löwenstein-Wertheim
 II. 72
 Lombroso C. II. 2
 de Longa villa viz
 Dlouhoveský!
 Loos I. 69
 Lorenz, prof. dr. Ot.
 I. 11, 12, 14
 Lorrain I. 89
 Losenický II. 130
 Loští z Rabštejna I. 23
 Loubský z Lub I. 160
 Louda II. 115
 z Loutkova viz Vrcho-
 tický!
 Luba I. 52
 Lucemburkové I. 10
 Luckowetzky I. 55, 57
 Ludovici II. 12
 Lukáš I. 114
 Lukavský I. 59
 Lusinszky II. 65
 Lux I. 66

 Maanen, J. F. van, I. 12
 Mährer I. 93
 Magen I. 93
 Magwitzer II. 16

 Mach II. 19
 Mácha II. 7, 68
 Maier I. 55, 58, 59, 67,
 68, 71
 Majestrat I. 71
 Majthény II. 65
 Máka I. 159
 Malanotte de Caldes
 I. 69, 70
 Malovec z Malovic
 I. 23, 59, 73—75
 Malý II. 14, 70, 119
 Mánes I. 39—44
 de Mar I. 92
 Marcanti I. 92
 Mareš II. 19, 73, 101
 Marit(ovic) II. 19
 a Marko I. 52
 Markovský II. 60
 Markus, Dr. Ant. I. 9,
 94, 100
 Markvartici I. 22. II.
 59, 131
 Marold L. II. 7
 Maršan II. 133
 Marterer I. 94
 Martičti z Rabštejna
 I. 23
 Martin II. 102
 z Martinic II. 131
 Martinojic II. 19
 Mařícký I. 137
 Masaryk II. 14, 22, 55,
 63, 120, 132
 Matásek II. 65
 Matek II. 19
 Matějka I. 146
 Matiegka I. 130
 Matouš II. 104
 Mattuš II. 118
 Maurer I. 92
 Mautner II. 19
 Mazanec II. 126
 de Mechelrode viz
 Pachstein!
 Mejtný II. 19
 Melcher I. 92
 Mendel Řehoř I. 14,
 136. II. 110
 Mentzel I. 93
 Měříčkovskij II. 2
 Měříčka II. 127
 Měsíček z Vyškova
 I. 61, 67, 69
 Metternich I. 85
 Mifflin II. 110

 Michal I. 91. II. 19
 z Michalovic II. 99
 Michna I. 54
 Míka II. 61
 Mikeš II. 104
 Miklas II. 129
 Mikš I. 114
 Mikšovic I. 24
 Mikuláš II. 19
 Mikuláš I. II. 71
 Milčinský I. 94
 Milka II. 127
 Miller I. 55, 56
 de Millesimo viz Caret
 Minařík I. 109 sl.
 Mirbach II. 61
 Milner II. 62
 z Mířetic viz Broum!
 Miseron I. 57
 Mischka I. 63
 Mistrný II. 19
 Mitis I. 45, 163
 Mitrovský I. 52, 54, 96
 z Mitrovic viz Vrti-
 slav!
 Mládek II. 127
 Mladota ze Solopisk I.
 66, 128. II. 95
 Mleziva II. 19
 Mlynář, Mlynařík II.
 19, 102
 z Mnichů viz Smrčka!
 Moebius P. J. II. 2
 Mograr II. 27
 de Montani I. 59
 Montzel II. 16
 z Moravce II. 60
 Morgan II. 11
 Moris I. 86
 Morkovský z Zástřizl
 II. 11
 Mosbauer II. 131
 Moser II. 73
 z Moshaimů II. 17
 Mošauer z Waldova
 I. 84
 Motejl z Reichenfeldu
 II. 126
 Moudrý II. 105
 Mráček II. 102
 Mráz I. 93. II. 19
 Mrzena II. 61
 Munder II. 127
 Muschelík I. 53
 Mužák II. 130

- z Mylpachu viz Rote-
 zymer!
 Myslík z Hyršova II. 61
 Nabgolc II. 71
 Nádasdy I. 69
 Nádymač II. 119
 Nachbar II. 28
 z Náchoda I. 22
 Najmajer II. 57
 Nalov I. 137
 z Namety I. 84
 Natali II. 68, 69
 de Naudine II. 12
 Neal II. 110
 Nečas II. 119
 z Nečtin II. 64
 z Nedabylic, Straka I.
 146
 Neichinger I. 59
 Nejebse II. 19
 Nejwadka I. 137
 Nemanja II. 123
 Nemastil I. 94
 Němec I. 6. II. 19, 119
 Nenadál I. 72
 Nepl I. 93
 Neslinger I. 69
 Nesměrák II. 61
 Netolický II. 105
 Neuman I. 93, 146
 Nevstal II. 19
 Niczky II. 65
 Nietzsche Fr. II. 1
 Nigrýn I. 72
 Nikolao I. 112
 Mivnický II. 114
 Norimberk II. 15
 Nostic I. 24, 67
 z Nostic, Jan Hartvík
 II. 11
 Novák I. 146, 91; II. 61
 Novatius I. 62, 64
 z Nového mlýnu I. 78
 Novohradský I. 94
 Novotný II. 102
 Nozdroviczky II. 65
 Nožička I. 146
 Nutz I. 70
 Obermayer II. 56
 Obrátil K. J. II. 14
 Ocásek II. 119
 Odin A. II. 1, 2
 Odkolek I. 56
 de Ogilvij II. 12
 Olbramovici I. 23. II.
 23
 Oliva II. 72
 Ondrák II. 36 sl.
 Ondraš II. 19
 Oneš II. 115
 Opol II. 64
 Opolský z Bolehrad
 II. 116
 Opperštorf I. 72
 Oppitz I. 60
 Ornst I. 146
 Orság II. 62
 d' Osterwaldt (?) I. 54
 Ostrolucký II. 56
 de Ottengratten viz
 Imstenrath!
 Ovčák II. 104
 Oudražský II. 17
 Oudrčský I. 64, 65, 84.
 II. 25
 Owidt I. 92
 Pab.š II. 19
 Pabian II. 19
 Pachole II. 104
 Pacholík II. 104
 Pachstein de Mechelro-
 de I. 63
 Palacký Fr. I. 10, 18,
 II. 91
 Palec II. 120
 Pálffy II. 70
 Palm I. 70
 Panoš II. 20
 Panvic II. 64
 Paprocký Bart. I. 10,
 II. 91
 z Pardubic I. 23
 Parish I. 104
 de Parvicena I. 65
 Pasecký I. 66
 z Pasounu viz Šlik!
 Passenbrünner I. 127
 de Pasterni I. 59
 Pauly I. 93
 Paust I. 55
 Pavel II. 101, 132
 Pavlík I. 146
 Pavlovský I. 70
 Pawlikowski II. 71
 Pecingar z Bydžina
 I. 136
 Pechanec II. 118
 Peitlhauser I. 93
 Pejdar II. 20
 Pejša I. 128—132
 Pekaček II. 103
 Pekař II. 121
 Pelnář II. 20
 Pěna I. 77
 Peprný I. 94
 Perger I. 93
 de Perlstein I. 63
 Pernář II. 20
 Pernolt I. 94
 z Pernštejna I. 137
 Peroutka II. 119
 Peschko I. 137
 Petersen II. 13
 Pětipeský I. 55
 Petr II. 130
 Petra I. 137
 Petráček I. 146
 Petráž z Vokounsteina
 I. 60
 Petrici z Lindenberka
 II. 127
 v. Petronell II. 12
 Petříček I. 146
 Petschner I. 93
 Peyrek I. 94
 Pfaltz ab Ostriz II. 71
 Pfeifer II. 119
 Pickarski K. II. 14
 Pigler I. 58
 Pícha II. 118
 Pichler (Püchler) I. 60,
 61, 68, 69
 Pik II. 57
 Pikous II. 104
 Píkša II. 130, 131
 Pilnáček J. I. 99, 124—
 127, 140, 141, 153,
 156. II. 13, 55, 59,
 63, 73, 64, 65, 114,
 118
 Pinsker, Dr. I. 13, 74
 Pirckheimer II. 70
 Písecký II. 69
 Pískal II. 119
 Pistor I. 56
 Pitr II. 61
 Plačický II. 115
 Plachý II. 130
 Plan, v. d. I. 137
 Plaschke II. 119, 120
 Platter z Rosenfeldu
 I. 84
 Ployhar I. 113
 Pluhové z Rabštejna
 I. 23

z Poděbrad I. 22. II. 70
 Podestát II. 20
 z Poděšovic viz Tuně-
 chotský!
 Podlaha I. 130
 Podleský I. 94
 Podstatský-Lichtenstein
 II. 116
 Podstatský z Prusinovic
 I. 141. II. 13, 116
 Polák I. 146, II. 19
 Polický II. 115
 Pogarel II. 64
 Pokorný I. 146. II. 130
 Polánecký II. 61
 Polentz I. 72
 Polesný II. 19
 Poltz I. 94
 Pompei J. II. 12
 Ponert I. 93
 Poněšický II. 104
 Pontan z Breitenberka
 I. 23
 Pontanus II. 15
 de Popem I. 57
 Popovský z Božejovic
 II. 116
 Popper A. J. I. 18
 Portian de Parvicena
 I. 65
 z Pořešína II. 64
 Postřekov II. 18
 z Potenštejna II. 64
 Potocki I. 157
 z Potštejna I. 23
 Pour II. 24
 Prager I. 127
 Praha, Kateřina od tří
 Korun I. 53
 Prachinus z Dornpu-
 schu I. 121, 123
 Práchňanský II. 115
 Prášek II. 127
 Prát II. 110
 Praxa I. 60
 Prchlík II. 103
 Prinz II. 74
 Prior D. H. II. 14
 Pročbych I. 92
 Procháčka I. 69, 95—
 97, 151, 156, 157. II
 108
 Prokop II. 103
 Prokop, markr. mor.
 I. 19, 22
 Prokopovic II. 19

Proll I. 92
 Prokeš II. 73
 Protivínský (Brotvin-
 sky) I. 55, 78
 Protvic II. 64
 Prox I. 59
 Prückner II. 15
 Pruskovský I. 125
 Przník II. 104
 Předboř z Radešina
 I. 137
 Přehořovský I. 50, 51,
 61, 125, 126. II. 102
 Přemyslovci I. 10, 13,
 46
 Přeslička I. 133, II. 103
 Příbek II. 20
 Příbul II. 19
 z Příbyslavě I. 22
 Přidal II. 130
 Příhoda II. 105
 Příchovský z Příchovic
 II. 16, 17
 Psutka II. 19
 Ptolemaios I. 28
 Puchner I. 59
 Pukl II. 132
 Půlpytel II. 127
 Raba II. 72
 Rabas I. 44
 Rabenhaupt I. 51
 Rabenstein II. 17
 z Rabštejna I. 23
 Radecký I. 136
 Rádl II. 130
 z Radostic II. 59
 Rafuš (z Chotělic) II.
 115
 Rakousko I. 45
 Ramiš I. 92
 Rampffen I. 60
 Randolph II. 110
 Ranschburg II. 13
 Rantzau I. 65
 Ratiborský z Chcebuze
 II. 18
 Reck I. 58
 de Reichenbach I. 63
 Reichenberger I. 52
 z Reichenbrunnu I. 142
 z Reichenfeldu II. 126
 Reis II. 104
 Reiszmann I. 92
 Reitenberger I. 136
 Rejsa II. 131

Remiš II. 115
 Remsa II. 19
 Ressel I. 137
 Reszner I. 91
 Renscheidt I. 59
 Ricker I. 92/3
 Rieff I. 92
 Riegger I. 21
 Riegl (Rýgl) I. 146, II. 15
 Richl II. 70
 Rinquert II. 115
 z Rittersbergu I. 39
 Rivara I. 58
 Roblík II. 115
 Rösselfeldt I. 57
 Rogendorff I. 57
 Rokitanský II. 63
 Romháp viz Raben-
 haupt!
 z Ronova I. 22
 Rormajster z Divinic
 II. 115
 z Rosenců II. 25, 26
 Rosenfeld I. 62, 70
 z Rosenhajmů II. 104
 de Rosenthal I. 66, 68
 Rossmüller I. 43
 Rosswurm I. 51
 Rotenberg II. 64
 z Rotendorfu II. 103
 z Rotenfelsu viz Ficin!
 Rotezymer z Mylpachu
 I. 84
 Rottenhan II. 116
 Rottmiller I. 53
 Rouba I. 92
 Roubík, Dr. Frant. I.
 76—81, II. 18—22, 101
 z Roupova I. 125, 137.
 II. 131
 Rozkošný I. 78
 Rožek I. 146
 z Rožmberka II. 14,
 102 sl.
 Rubringer I. 111 sl.
 Rudovský I. 57, 93
 Rudzinski II. 63
 Rüben II. 119
 Rumerskirch II. 72
 Runer I. 146
 Ruprich I. 93
 Růžek II. 66
 Růžicka I. 91, 131
 Rybička I. 11, 109. II.
 120
 Ryjáček II. 28

Rymař II. 60
 z Ryzemberka I. 23
 z Ryzmberka I. 55
 Řehák II. 73, 74
 Řepa I. 94. II. 119
 Řezníček II. 19
 z Řičan I. 55, 62, 67,
 69. 136
 Saba II. 130
 Sádlo z Vražného II.
 60, 61
 Sádovský I. 146
 Sadtler I. 92
 Sakař I. 153
 Salát I. 54
 Santinger (= Sentiger?)
 I. 54, 55
 Saska II. 126
 z Satzenhofenu I. 85
 Savoy-Carignan II. 129,
 130
 Sax I. 57
 Scrinci I. 92
 Séailles G. II. 1
 Sedláček I. 11, 17—28,
 42, 49, 73, 79, 89,
 II. 103
 ze Sedlce II. 60
 Sedlecký od Dubu
 II. 60
 Sedloň II. 61
 Sedlovský ze Ctiboře
 I. 137
 Seeborg I. 59, 67
 Seidel I. 42. II. 68, 69
 Seidl I. 91
 de Seichamps II. 12
 Sekadlo II. 19
 Sellinger I. 93
 Semrád II. 103, 104
 Senesi I. 60
 Sentiger (= Santinger?)
 I. 54, 55
 Serényi II. 65
 Serin I. 65
 Seyler II. 14
 Sczama (Sezema) II. 19
 Schaabner ze Schön-
 baaru II. 116
 Schaafgotsche II. 61
 Schamberger I. 71
 de Schanova I. 50
 z Scharfensteinu I. 85
 Schebesch I. 54

Scheibner de Scheiben-
 thal I. 72
 de Schellichengraven
 I. 69
 Schertzer I. 62
 Schicht I. 136
 Schiller I. 93
 Schilter J. II. 13
 Schindler I. 93
 Schippen II. 110
 Schirster II. 104
 Schlecht I. 93
 Schlick I. 93
 Schlick viz Šlik!
 Schluderbach I. 63
 Schlügen II. 13
 Schmidt I. 63, 64
 de Schneidau I. 56
 Schönborn II. 12
 Schneller I. 66
 Schödel I. 93, 94
 ze Schönbaaru II. 116
 z Schönberga I. 94
 de Schönfeld I. 56, 58
 z Schönkirchen II. 131
 de Schöndreith viz Bern-
 klau!
 Scholiaster I. 58
 Schopenhauer A. II. 1
 Schreiber I. 91
 Schröbel = Schröppel
 I. 53, 55
 Schröpel I. 53, 55
 Schrop I. 57
 Schultz I. 92
 Schulz II. 130
 Schuman II. 25
 Schunowsky de Schu-
 nowe I. 52
 Schuster I. 92
 Schwanzel II. 119
 Schwarz I. 70, 92. II.
 119
 ze Schwarzenberku I.
 25, 27, 44, 46, 128.
 II. 105, 129
 Schwarzenstein I. 72
 Schwarzhaus II. 119
 Schwidner I. 42, 43
 Schwichner I. 40
 Siegenfeld I. 45
 v. Sickingen II. 12
 Silverstolpe II. 13
 de Sinsendorf I. 62
 Sklenář II. 118
 Sládek, J. V. I. 5

Sladký-Kozina II. 20
 Sláma Fr. I. 10
 Slavatové z Chlumu I.
 23. II. 95, 104
 Slavík I. 103
 Slávka II. 104
 Sloup II. 104
 Slunečko II. 61
 Smetana I. 72
 Smetana I. 146
 Smirgin II. 71
 Smiřický ze Smiřic I.
 137, II. 99
 Smit I. 92
 Smolek II. 64
 Smolík I. 60
 Smrčka z Mnichu I. 61
 Smrčka ze Sabinova
 II. 60
 Sobek I. 64; II. 61
 Soběkurský ze Soběkur-
 ska II. 118
 Soběslavský II. 73
 Sobětický ze Sobětic
 II. 17
 ze Sobětiček viz Kou-
 šek!
 Soffran II. 115
 Sojka II. 119
 Sokol II. 19
 Sokolovský II. 64
 a Solin I. 64
 Solihaus ze Sollhausu
 I. 126
 Solms I. 85
 ze Solopisk viz Mladota!
 Sommer-Batěk I. 108—
 115; 155
 Sosna II. 103
 Sosnovec z Vlkanova
 I. 146
 Souček I. 146
 Soustov II. 17
 ze Soutic viz Čabelický!
 Spandl I. 70
 Spěvák I. 92
 Spindler I. 58
 Spinka I. 60, 137
 Spitzgr I. 93
 Sorgner I. 94
 Sporn I. 96, II. 24—26
 Srdínko I. 146
 Stadion-Warthaussen
 II. 12, 20
 Stadl I. 67
 Stadler II. 115

- Stahr II. 119
 Stančík II. 73
 Staniček II. 23
 Stárek II. 127
 Starl II. 126
 Stašek II. 20
 Stattius Alex. I. 52
 Staudt I. 93
 Steklý I. 146
 Stephan I. 146
 Stier I. 58
 Stiff I. 94
 Stifter I. 58, 59
 Stloukal I. 75
 Stocký II. 28
 Stodola II. 20
 Stöller II. 117
 Stoklasa I. 161
 Stomacius I. 53
 Stoš II. 64
 Strádal II. 20
 Straka P. Cyr. II. 14
 Straka z Nedabylic
 I. 146
 ze Strakonic II. 64
 Stránský I. 65
 Struna I. 146
 Strunkové I. 146
 Střela II. 64
 Střelné II. 13
 Střezek II. 20
 z Stübingen I. 84
 Suda II. 19
 Suchánek I. 93, 109 sl.
 Suchomel II. 127
 Suk I. 131
 Sulík II. 104
 Svačina II. 20
 Svach II. 114
 ze Svárova I. 67
 Svátek I. 51
 Svatkovský z Dobro-
 hoště II. 103
 Svatoš II. 20
 Svetič II. 71
 Světlík II. 19
 Svoboda II. 61, 119
 svobodníci I. 81
 Svozil II. 72
 Swab I. 63
 Sweispol I. 137
 Sýkora I. 146, II. 102
 Syrovec II. 19
 Szirkauer I. 94
 Sztaraj II. 65
 Szumysk II. 65
 Šafařík I. 93, II. 65
 Šafránek I. 162
 Šak I. 93
 Šalansty I. 92
 Šaloun II. 68
 Šambera II. 146
 Šanovsky z Šanova I. 52
 Šavrdá II. 59
 Šebesta I. 90 sl.
 Šelcha I. 78
 z Šanova I. 50
 Šídlo II. 20
 Šich I. 61
 Šikmý I. 146
 Šikula II. 104
 Šilhavý II. 19
 Šíma II. 102, 105
 Šimák, prof. dr. J. V.
 I. 11, 16, II. 99, 122
 Šimanovský II. 125
 Šimek II. 19, 115, 118
 Šindelář II. 19, 130, 132
 Šipář I. 78
 Šittler I. 130
 Škoda II. 63
 Škopkové z Dubé I. 22
 Škréta II. 131
 Škronský z Bucova
 II. 131
 Šlechta I. 81, 147 sl., 160
 Šlejinč I. 55
 Šlevic II. 64
 Šlik z Pasounů a Holej-
 če I. 84, II. 16
 Šmíd II. 19
 Šnajdar II. 19
 Šnapka I. 93
 Šof II. 64
 Šorm II. 73
 Špaček II. 119
 Špalek I. 93
 Špulíř z Jíter II. 103
 Štefánek II. 69, 123
 Štefek II. 19
 Štefl II. 20
 Štědrý II. 56
 ze Štěkře II. 23
 Štěpánovský I. 96
 Štěrbá II. 19
 ze Šternberka I. 10, 22,
 40, 137, II. 64, 99,
 104, 131
 Štorm II. 58
 Šturm I. 77
 Šultys z Felsdorfu
 II. 115
 Šváb, Švabík II. 19, 63,
 125
 Švajcr II. 19
 z Švamberka I. 23, II.
 102 sl.
 Švarda II. 103
 Švec II. 102
 Švéda I. 163
 Švejda II. 61
 Švihovský (Schwiowski)
 I. 55, II. 93 sl.
 Tadra Ferd. II. 7
 Tacheti I. 93
 Taine H. II. 3
 Talian II. 19
 z Talmberka I. 50, 52,
 53, 54, 56, 59, 62,
 67, 69
 z Tamanova I. 124
 Tamfeld II. 64
 z Tamfeldu I. 137
 Tauwlesky (Doudleb-
 ski?) I. 60
 Těmín z Těmic I. 136
 Tempis I. 67, 68
 Teplý Fr. I. 11, 73—75,
 153, II. 15—19
 z Terešova viz Kořen-
 ský!
 Tesař I. 98, II. 19
 Teschkam I. 137
 Teyřovský z Einsiedel
 II. 24 sl.
 Theuerkauf II. 126
 Thomaier II. 20, 21
 Thun a Hohenstein
 II. 116
 Thurzo II. 65
 Tiben I. 54
 Tibenski I. 58
 Tichý II. 19, 61, 104
 de Tilly I. 56
 Tišnovský I. 161
 Titlbach I. 94
 Tkadlec II. 19, 104
 Tobolka Dr. Zd. II. 14
 Tochor II. 20
 Tolstoj II. 14, 71
 Tomar II. 20
 Tomek W. W. II. 7
 Tomšík z Tamfeldu
 I. 137
 Träger II. 124
 Tranquillinus I. 58

Trauttmansdorff-Weinsberg I. 65, 68
 Trčka II. 103
 Trčka z Lípy I. 85, 87
 125, 137; II. 61
 Treschenberg I. 66
 Tristan II. 115
 Tritzsdorfen I. 127
 Trnka II. 1, 103
 Trobeau II. 69
 Troják II. 61
 Trojan II. 104
 Truhlář Jos. II. 7
 Trumha I. 146
 Trzowsky I. 71
 Třezeň II. 20
 Tschermak-Seysenegg II. 72
 Tucher z Šeberova II. 16
 z Tulechova, Kodicill II. 11
 Tuma II. 19
 Tumar II. 20
 Tuněchotský I. 58, 59
 Tunch (?) II. 24
 Tunkl I. 66; II. 24
 Turek I. 51, 58, II. 116
 Turmhauser I. 55
 Turnovský II. 125
 z Turnu I. 52
 Tyl II. 115
 Tyrš I. 42
 Údrčský viz Oudrčský!
 Ugarte I. 67
 Uhlíř I. 74, II. 125
 Uiberer I. 92
 Uibrig II. 119
 Ullman I. 40
 Umann II. 115
 Ungar z Raabu I. 121
 Ungnad viz z Weissenwölfu!
 Unruh II. 64
 Urbahel I. 55
 Urban II. 62
 z Uzdičova II. 60
 Vacek II. 19
 Václav IV. I. 19, 22
 z Vacovic II. 126
 Váchal II. 19
 Vachař II. 19
 z Valdštejna I. 50, 55,
 85, II. 59
 Valenta I. 42

Valeš I. 146
 Valeška II. 61
 Valšík I. 131
 Vančura I. 146, 152
 Vančura z Řehnice I. 70
 Vaněra II. 130
 Vaňous II. 105
 z Vartmberka I. 22,
 II. 99
 Vašek, Dr. B., I. 15
 Vavák II. 109
 Vávra I. 42, 94
 Vavrounek II. 19
 Vavroušková, Dr. Anna I. 17
 Vavřík II. 19
 Vejnar I. 146
 Veit I. 64, 67
 Vencálek II. 73
 Venier II. 132
 Vereščagin V. A. II. 14
 Verlette II. 110
 Vermeyen I. 140
 de Vernier I. 61
 Veselák II. 19
 Veselský I. 137
 Veverka I. 137, II. 104
 Věžník I. 61, 63, 68
 Vchynský ze Vchynic I. 23, 83 sl.
 Vchynský viz též Kin-
 ský!
 z Vilhartic I. 23
 Vilím II. 61
 de Villa I. 71
 Villeneuve II. 12
 Vincenz I. 93
 z Višova II. 60
 Vítkovci I. 23, 25
 Vítovic II. 19
 Vitoušek I. 111 sl.
 Vlach II. 103
 Vlastislavici I. 23
 Vlček I. 63, 66
 Vlk II. 103
 z Vlkanic II. 60
 z Vlkanova I. 146
 z Vltavína viz Hynek!
 Vltavský, Václav I. 52
 Vocelka II. 102
 Veděradský z Voděrad II. 26
 Vodvářka II. 102
 Voch II. 115
 v. Voisky II. 130
 Voitl I. 63

Voitländer I. 60, 62, 65
 Voják I. 161
 Vojíš Saská z Vacovic II. 126
 Volbram ze Štěkře II. 23
 Voleman II. 61
 Volf, dr. Jos. I. 11
 Volf II. 14, 61
 Vondráček I. 42
 Vondraš II. 20
 Voneš I. 132, 133
 Voračický z Paběnic I. 63, II. 24 sl.
 z Vorst-Gudenau II. 61
 Vořechovský I. 58, 59, 69
 Vostárek II. 130
 Voštirálek II. 103
 Votava I. 42
 Votava II. 20
 Vozáb I. 146
 Vrabec II. 103
 Vrabčan II. 104
 Vratislav z Mitrovic I. 28, 51, 52, 53, 55, 56, 63, 66, 67, 68, 136, II. 14, 95, 101, 103, 131
 Vrátný II. 105
 Vražda z Kunvaldu II. 24
 Vrba I. 94
 z Vrbna II. 64, 131
 Vrchlický Jarosl. II. 7
 Vrchotický z Hrádku II. 102
 Vrchotický z Loutkova II. 103
 de Vries II. 111
 Vrkoč II. 102
 Vrš II. 103
 z Vrtby I. 23, 64, 65
 Vřesovci z Vřesovic I. 22
 Vřesovec z Vřesovic I. 137
 Vyskot II. 64
 Wagemann I. 96
 v. Waldenfels II. 17
 Waldmann I. 70
 Waldorf II. 64
 z Waldova viz Mo-
 sauer!
 Wallendenon I. 57

Wallis I. 64
 Wallmstein I. 55
 Walmerod I. 55
 z Walštejna I. 137
 Wanderbilt I. 82 sl.
 Warbera I. 137
 Warneke F. II. 14
 Weber I. 92, 137
 Weckbecker II. 56, 129
 Weibl I. 60, 62, 64, 65, 68
 de Weidenthal I. 71
 Weidisch I. 92
 Weicht I. 112
 Weinsiedel I. 69
 Weise Chr. II. 1
 z Weisenburku II. 25
 z Weissenwolfu II. 25
 Wencelius I. 57
 Wentzl I. 93
 Werner II. 132
 Wernier I. 55
 Wernin I. 4 5
 Wernir I. 55
 Werthausen I. 57
 Westen II. 14
 Weyde I. 94
 Weyr, Dr. Fr. II. 1—8
 Widder II. 120
 de Widersberg I. 51
 Wieland II. 13
 Wiesner II. 15
 Windhagen II. 13
 de Winsberg viz Hesselins!
 z Winterfeldu II. 131

v. Wirsberg-Lanzendorf II. 18
 Wišnicki I. 55
 Wittyg W. II. 14
 Woitlender I. 60, 62
 Wokoun II. 69
 de Wokaunstein I. 60
 Wolfenbüttel I. 85, II. 14
 Wolff I. 69
 Wolffstirn I. 51
 Wolker J. II. 7
 Wolski de Wolski I. 66
 Woschek I. 137
 Württemberg I. 70
 Wurmscheer I. 69
 Zablatský I. 74
 Zachariáš II. 61
 Zajíc viz z Haznburka!
 Zajíček II. 19
 Zaksa II. 115
 Zapský ze Zap I. 137
 Zářecký II. 104
 z Zástřih J. B. W. II.
 Zatočil I. 52, 129
 Zaubitzer I. 93
 Zauner I. 71
 Zavasil II. 61, 63
 Zbytek II. 119
 Zdanovec II. 19
 Zebrer I. 71
 Zedtwitz II. 116
 Zeisel II. 119
 Zejdlíkové I. 23. II. 64
 Zelenka I. 113. II. 119

Zelenský I. 137
 Zelený II. 19
 Zeman I. 153; II. 61, 69
 Zháněl II. 112
 Zhorský de Grünfeldt I. 54
 Zichy II. 65
 Zika II. 102
 Zimmermann II. 72
 Zlonický I. 78
 Zoklman II. 19
 Zrinski (Serin) I. 65, II. 63
 Zubatý II. 57
 Zucker I. 68
 Zvěřina II. 69, 123, 130
 Zvířetičti I. 22
 Zwetkowitz I. 137
 Zyka II. 19, 20, 28
 Zylvar ze Silberštejna I. 136
 Žabkovec I. 55
 Žakovec I. 51
 Žaludek (= Stomacius?) I. 53, II. 115
 Žďár I. 146
 Žďárský II. 132
 ze Žďáru II. 61
 z Žeberka II. 131
 z Železného I. 124
 z Žerotína I. 137
 Židé I. 81, 156
 Žižkové I. 142; II. 61
 Žčfie, králová česká, I. 19, 22

NB. In dieses Register sind diejenigen Namen nicht aufgenommen worden, die ohnehin alphabetisch geordnet angeführt sind, und zwar im Jahrg. I. auf Seite 118—120, und in Jahrg. II. auf S. 38—55, 65—66, 82—91, 108—109.

NB. Dans le registre n'ont pas été compris les noms indiqués d'ailleurs dans l'ordre alphabétique de la 1re année, pages 118—120, de la 2e année pages 38—55, 65—66, 82—91, 108—109.

JOSEFA PILNÁČKA:

Staromoravští rodové.

Úplné dílo pojednává o více než 3000 rodech, je pro-
vázeno několika sty vyobrazení znaků, rodokmeny a
vývody. - V přepychové celoplátěné vazbě Kč 500.—.

Členům Rodopisné společnosti československé při odběru přímo u spisovatele
nebo prostřednictvím R. S. Č. 20% slevy.

*VŠEM, kdož se zajímají o minulost svého rodu, avšak
nevědí, kterák s prací započítí, kdož chtějí psáti rodinnou
kroniku a chtějí k tomu cíli seznati zásady vědeckého rodo-
pisu, poslouží populární spisek:*

DR. ANTONÍN MARKUS:

Rodinná kronika.

**Populární úvod do studie rodopisného
(geneologie).**

80 stran — cena Kč 8.— mimo poštovné. Již jen neveliká zásoba
výtisků na skladě. Na konci této knihy uvedené **praktické formu-
láře**, jež umožňují přehlednost nalezeného materiálu a usnadňují
bádání, byly vydány a jsou k dostání: vývody v uměl. provedení,
z 16 předků po Kč 3.—, z 8 předků po Kč 1.—; vývody 16
předků obyč. formulář 25 h, výtahy z matriky po 30 h, rodinný
výkaz po 30 h, osobní výkaz 30 h za kus.

Vhodný dárek dospívající mládeži ku všem příleži-
tostem, aby vzbuzen byl její zájem o osudy
vlastního rodu!

Objednávky přijímá a vyřizuje: Pokladník R. S. Č. Dr. ED. ŠEBESTA, Praha I.,
Staroměstská radnice, I. p., číslo dveří 26.